

Árrésstop: november 30-ig meghosszabbított élelmiszer- és drogériai árréskorlát

2025. augusztus 27.

Jogforrás és hatály

A Kormány a 281/2025. (VIII. 25.) Korm. rendelettel módosította az élelmiszerárak csökkentése érdekében szükséges intézkedésekről szóló 42/2025. (III. 11.) Korm. rendeletet (a továbbiakban: élelmiszer-rendelet) és a drogériai termékek árának csökkentése érdekében szükséges intézkedésekről szóló 93/2025. (V. 8.) Korm. rendeletet (a továbbiakban: drogériai rendelet). A módosító rendelet 1. §-a az élelmiszer-rendelet, 2. §-a a drogériai rendelet hatályvesztési rendelkezését módosítja, 3. §-a szerint pedig a kihirdetését követő napon, 2025. augusztus 26-án lépett hatályba. A rendelet az Alaptörvény 53. cikk (1) bekezdésén alapuló veszélyhelyzeti rendelet. A meghosszabbításról a 2025. augusztus 25-i rendkívüli kormányinfón is tájékoztattak.

A szabályozás lényege

Az élelmiszer-rendelet 9. §-a és a drogériai rendelet 7. §-a eddig 2025. augusztus 31-ét jelölte meg hatályvesztési időpontként; a módosítás nyomán mindkét rendelet 2025. november 30-án veszti hatályát, tartalmi szabályaik változatlanok. Az élelmiszer-rendelet 2. § (1) bekezdése szerint az 1. mellékletben felsorolt termékkategóriákban (többek között csirke- és sertéshús, tej és tejtermékek, vaj, liszt, cukor, étolaj, tojás és burgonya) az üzletenként alkalmazott árrés nem haladhatja meg a 2025. januári átlagos árrést, és legfeljebb 10 százalék lehet. A drogériai rendelet 2. § (1) bekezdése ugyanezt legfeljebb 15 százalékos felső határral írja elő például a mosó- és tisztítószerekre, a fogkrémre, a tusfürdőre és a pelenkára. Mindkét rendelet 2. § (3) bekezdése a saját márkás termékek arányát is korlátozza, az élelmiszer-rendelet 2. § (5) bekezdése pedig a 2024. évi átlagos napi mennyiség folyamatos árusítását írja elő.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

Az élelmiszer-rendelet 1. § (2) bekezdés 3. pontja szerint a kötelezettség a 47.11 TEÁOR-kódú élelmiszer jellegű vegyes kiskereskedelmet főtevékenységként folytató, 2023-ban 1 milliárd forintot meghaladó nettó árbevételű kereskedőket terheli, üzleti és csomagküldő értékesítésük tekintetében. A szankciók szigorúak: a 4. § (2) bekezdés a) pontja szerint az árréskorlát megsértéséért termékkategóriánként 5 millió forint bírság jár, a d) pont alapján pedig az üzlet működése legfeljebb fél évre felfüggeszthető; a 4. § (8) bekezdése szerint ismételt jogsértésnél a bírság a korábbi kétszerese. A beszállítók védelmét szolgálja az 5. § (2) bekezdése, amely tisztességtelen forgalmazói magatartásnak minősíti, ha a kereskedő az árréskorlát miatt a beszállítói kedvezmény mérséklésén túli feltételmódosítást ér el. A Kormány indoklása szerint az intézkedés nélkül a tíz legnagyobb súlyú termék mintegy 35 százalékkal lenne drágább.

Teendők és határidők

Az érintett kereskedőknek árazási, beszerzési és készletgazdálkodási terveiket 2025. november 30-ig az árréskorláthoz kell igazítaniuk; az augusztus végére tervezett árrendezések nem hajthatók végre. Indokolt felülvizsgálni a beszállítói szerződéseket és a beszállítói kedvezmények elszámolását, mert az árrés számításánál az 1. § (2) bekezdés 1. pontja szerint a beszállítói kedvezmény is figyelembe veendő. Ellenőrzéskor a kereskedő a 4. § (6) bekezdése alapján a helyszínen köteles tájékoztatni a hatóságot az árrés mértékéről, a saját márkás termékek arányáról és az árusított mennyiségről, ezért az adatokat üzletenként naprakészen kell tartani. A beszállítóknak célszerű a november 30. utáni időszakra vonatkozó ártárgyalásokat előkészíteni.

November végéig marad az árrésstop az élelmiszereken és drogériai termékeken

A Kormány három hónappal, 2025. november 30-ig meghosszabbította az élelmiszerekre és a drogériai termékekre vonatkozó árréskorlátot. A szabályok tartalma nem változott, a nagy kereskedőknek továbbra is súlyos bírsággal kell számolniuk.

Az augusztus 31-én lejáró intézkedések az augusztus 25-én kihirdetett kormányrendelet alapján november 30-ig maradnak érvényben. A kijelölt élelmiszereknél – például a csirke- és sertéshúsnál, a tejtermékeknél, a lisztnél, a cukornál és a tojásnál – az árrés legfeljebb 10 százalék lehet, és nem haladhatja meg a januári szintet. A drogériai termékeknél, így a mosószerknél, a fogkrémnél vagy a pelenkánál a felső határ 15 százalék.

A szabályok a nagy, egymilliárd forint feletti árbevételű élelmiszer-kiskereskedőket terhelik. Az árréskorlát megsértése termékkategóriánként ötmillió forint bírsággal, súlyosabb esetben az üzlet ideiglenes bezárásával járhat.

A kereskedőknek érdemes üzletenként naprakészen tartaniuk az árrés- és mennyiségi adataikat, mert ellenőrzéskor ezekről a helyszínen kell számot adniuk. A beszállítói szerződések módosításánál is óvatosan kell eljárni: az árréskorlát terhének áthárítása a beszállítóra – a beszállítói kedvezmény mérséklésén túl – tisztességtelen forgalmazói magatartásnak minősül. A beszállítóknak pedig már most célszerű felkészülniük a november végét követő ártárgyalásokra.

Otthon Start: a 3%-os lakáshitel összehangolása a családtámogatásokkal

2025. augusztus 27.

Jogforrás és hatály

A Kormány a 2025. augusztus 25-én kelt 282/2025. (VIII. 25.) Korm. rendelettel módosította a családok támogatására vonatkozó négy kormányrendeletet: a babaváró támogatásról szóló 44/2019. (III. 12.) Korm. rendeletet (1. alcím), a kistépüléseken nyújtható otthonteremtési támogatásokról szóló 302/2023. (VII. 11.) Korm. rendeletet (2. alcím), a CSOK Plusz hitelprogramról szóló 518/2023. (XI. 30.) Korm. rendeletet (3. alcím) és az Otthon Start program keretében biztosított FIX 3%-os lakáshitelről szóló 227/2025. (VII. 31.) Korm. rendeletet (4. alcím). A 22. § (1) bekezdése szerint a rendelet 2025. szeptember 1-jén, a program indulásának napján lép hatályba; a babaváró támogatást érintő 1. alcím a (2) bekezdés alapján 2025. október 1-jén.

A szabályozás lényege

Az 518/2023. Korm. rendelet 1. § (2) bekezdése és 2. § (2) bekezdés c) pontja szerint a CSOK Plusz kölcsön az Otthon Start kölcsön részleges vagy teljes előtörlesztésére is felhasználható. A 6. § (8) bekezdés a) pontja az első közös lakásszerzők esetén a vételár felső határát 80 millióról 100 millió forintra emeli, egy lakásos lakóépületnél 150 millió forintot rögzít. A 23. § (3) bekezdése lehetővé teszi, hogy ugyanarra a célra és ingatlanra a CSOK Plusz, a falusi CSOK és az Otthon Start iránti kérelmet ugyanannál a hitelintézetnél egyidejűleg nyújtsák be. A 302/2023. Korm. rendelet 3. § (6a) bekezdése szerint az Otthon Start kölcsön igénybevétele nem csökkenti a falusi CSOK összegét. A 227/2025. Korm. rendelet 4. § (5) bekezdése szerint adóstárs kizárólag az igénylő házastársa vagy szülője lehet, a szülő tulajdont nem szerez. A 44/2019. Korm. rendelet új 41. §-a szerint akiknek szüneteltetési kérelmét határidő-mulasztás miatt elutasították, 2025. október 1-jétől 60 napon belül ismételt kérelmezhetnek.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A módosítás közvetlenül a támogatott lakáskölcsönöket folyósító hitelintézeteket érinti, amelyeknek termékfeltételeiket, informatikai rendszereiket és ügyféltájékoztatásukat a program induló napjára kell átállítaniuk. A 227/2025. Korm. rendelet 12. § (5) bekezdése alapján, ha ugyanarra a lakáscélra több támogatást különböző hitelintézetek nyújtanak, azok kötelesek együttműködni és a másik hitelintézetnél benyújtott számlát elfogadni. Közvetetten érintettek a lakásfejlesztők, a kivitelezők és az ingatlanközvetítők: a támogatások kombinálhatósága és a magasabb CSOK Plusz-értékhatár bővíti a fizetőképes keresletet. Figyelemmel kell lenni ugyanakkor az Otthon Start korlátaira, így a 227/2025. Korm. rendelet 5. §-a szerinti bruttó 1,5 millió forintos négyzetméterár-plafonra és a 6. § (5) bekezdése szerinti bruttó 100, illetve 150 millió forintos értékhatárra, amelyek az új lakások árazását is befolyásolják.

Teendők és határidők

A hitelintézeteknek 2025. szeptember 1-jéig be kell vezetniük az egyidejű kérelembenyújtás és az előtörlesztési célú CSOK Plusz kölcsön folyamatait, és szerződésmintáikat az adóstársakra vonatkozó új szabályhoz kell igazítaniuk. A babaváró kölcsönöket kezelő bankoknak 2025. október 1-jétől fel kell készülniük az elutasított szüneteltetési kérelmek 60 napon belüli ismételt befogadására. A fejlesztőknek és értékesítőknek célszerű felülvizsgálniuk projektjeik ár- és alapterület-paramétereit a négyzetméterár- és értékhatárok fényében, és az ügyfélkommunikációban a támogatások kombinálhatóságát pontosan bemutatniuk. Munkáltatóknak hasznos lehet a munkavállalók tájékoztatása az összehangolt támogatásokról.

Kombinálható lesz az Otthon Start a CSOK Plusszal és a falusi CSOK-kal

Egy héttel a szeptember 1-jei indulás előtt pontosította a Kormány az Otthon Start program szabályait: a fix 3%-os hitel a többi családtámogatással együtt is igénybe vehető, és emelkedik a CSOK Plusz értékhatára.

Az augusztus 25-én kelt kormányrendelet szerint a CSOK Plusz kölcsön az Otthon Start hitel előtörlesztésére is felhasználható, a különböző konstrukciók iránti kérelmek pedig ugyanannál a banknál egyszerre benyújthatók. Az első lakásukat vásárló párok a CSOK Plusszal legfeljebb 100 millió, családi ház esetén 150 millió forintos ingatlant vehetnek, a korábbi 80 millió forint helyett.

A falusi CSOK összegét sem csökkenti, ha a család mellette Otthon Start hitelt is felvesz. Az Otthon Start hitelben adóstárs csak házastárs vagy szülő lehet, a szülő azonban nem szerezhetsz tulajdont az ingatlanban. A babaváró hitelek, akiknek szüneteltetési kérelmét késedelem miatt elutasították, október 1-jétől 60 napon belül újra kérelmezhetnek.

A bankoknak szeptember 1-jére kell átállniuk, és ha egy családnak több bank nyújt támogatást, a pénzintézetek kötelesek együttműködni és egymás számláit elfogadni. A fejlesztőknek és ingatlanközvetítőknek pedig érdemes projektjeiket és tájékoztatóikat az új, összehangolt feltételekhez igazítaniuk.

Otthon Start lakóparkok: kiemelt beruházássá minősítés legalább 250 lakásos projekteknél

2025. augusztus 14.

Jogforrás és hatály

A Kormány a magyar építészetéről szóló 2023. évi C. törvény (Méptv.) kiemelt beruházások körét meghatározó rendelkezéseinek eltérő alkalmazásáról szóló 257/2025. (VIII. 11.) Korm. rendeletet 2025. augusztus 12-én hirdették ki. A rendelet a 3. § szerint a kihirdetését követő napon, 2025. augusztus 13-án lépett hatályba. A rendelet veszélyhelyzeti jogalkotás eredménye: az Alaptörvény 53. cikk (1) bekezdésén és a 2021. évi XCIII. törvény 80–81. §-án alapul, és az 1. § szerint a 424/2022. (X. 28.) Korm. rendelettel kihirdetett veszélyhelyzet ideje alatt alkalmazandó. Ennek megfelelően a Méptv. magáncélú kiemelt beruházásokra vonatkozó szabályait a rendeletben foglalt eltérésekkel és kiegészítésekkel kell alkalmazni, az alkalmazás időtartama pedig a veszélyhelyzet fennállásához kötött.

A szabályozás lényege

A 2. § (1) bekezdése szerint magáncélú kiemelt beruházássá, a kapcsolódó hatósági ügyek pedig kiemelt jelentőségű ügyé nyilváníthatók azok az építési beruházások, amelyek célja az Otthon Start program FIX 3%-os lakáshitelének feltételeit teljesítő lakásokat tartalmazó lakóépületek építése. A (2) bekezdés szerint ehhez két konjunktív feltétel szükséges: a beruházás legalább 250 lakás építését foglalja magában, és a lakások legalább 70 százaléka megfelel a FIX 3%-os hitelprogram feltételeinek. A (3)–(4) bekezdés alapján a beruházó a kormányrendelet előkészítése előtt nyilatkozatot tesz a feltételek teljesüléséről, amelyet az Otthon Start Programirodához nyújt be; az iroda véleményével együtt továbbítja azt az építésügyért felelős miniszternek. Az (5) bekezdés szerint a minősítés nem jelenti központi költségvetési vagy uniós forrás igénybevételét. A 4. § átmeneti szabálya szerint a rendelet a hatálybalépéskor már építési engedéllyel rendelkező beruházásokra és a folyamatban lévő eljárásokra is alkalmazható.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A szabályozás elsősorban a nagy léptékű lakóingatlan-fejlesztőket érinti, közvetve pedig a generálkivitelezőket, tervezőket és építőanyag-beszállítókat. A kiemelt jelentőségű ügy a Méptv. 198. § (1) bekezdése szerint soron kívül bírálendő el, és az ügyintézési határidő – az ott meghatározott kivételekkel – legfeljebb 42 nap; a Méptv. 198. § (2) bekezdése alapján pedig a Kormány a kiemelt beruházásokhoz az általánostól eltérő településrendezési és építési követelményeket is megállapíthat, és kizárhatja a változtatási, telekalakítási és építési tilalom alkalmazását. Ez érdemben rövidítheti a projektek átfutási idejét és csökkentheti a szabályozási kockázatot. A kedvezmény ára, hogy a lakások legalább 70 százalékát az Otthon Start feltételeihez – így a hitelprogram ár- és értékhatáraihoz – kell igazítani, ami a fejlesztői árrést korlátozhatja. A minősítés egyedi kormányrendelettel történik.

Teendők és határidők

A minősítést kérő fejlesztőknek előzetesen ellenőrizniük kell, hogy projektjük eléri-e a 250 lakásos küszöböt, és a lakások legalább 70 százaléka teljesíti-e a FIX 3%-os hitel feltételeit. Ezt követően teljes körű nyilatkozatot kell benyújtaniuk az Otthon Start Programirodának a kormányzati stratégiáért felelős minisztérium honlapján közzétett e-mail-címen. Önálló benyújtási határidőt a rendelet nem állapít meg, a kedvezmény azonban a veszélyhelyzet idejéhez kötött, ezért a már engedéllyel rendelkező vagy folyamatban lévő projekteknél is célszerű a nyilatkozatot mielőbb megtenni. A nyilatkozat tartalmáért a beruházó felel, ezért a lakásállomány megfelelőségét dokumentáltan kell alátámasztani.

Gyorsított engedélyezés jár az Otthon Start lakóparkoknak

Kiemelt beruházássá minősíthetők azok a legalább 250 lakásos fejlesztések, amelyekben a lakások legalább 70 százaléka megfelel az Otthon Start hitel feltételeinek. A kedvezmény a már engedélyezett projektekre is kiterjed.

Az augusztus 13-án hatályba lépett kormányrendelet szerint a nagy lakóparkok fejlesztői kiemelt beruházási státuszt kaphatnak, ha projektjük legalább 250 lakást tartalmaz, és ezek legalább 70 százaléka teljesíti az Otthon Start program feltételeit. A kiemelt ügyekben a hatóságok soron kívül, legfeljebb 42 napos határidővel döntenek, és eltérő építési szabályok is megállapíthatók.

A minősítés nem jár állami támogatással: a beruházónak nyilatkoznia kell a feltételek teljesüléséről az Otthon Start Programirodánál, a végső döntést pedig egyedi kormányrendelet hozza meg. Az iroda a nyilatkozatot saját véleményével együtt továbbítja az építésügyért felelős miniszternek, így a fejlesztőnek a lakásállomány megfelelőségét előre, dokumentáltan kell alátámasztania.

A gyorsabb engedélyezésért cserébe a lakások többségét a hitelprogram ár- és értékhatáraihoz kell igazítani. A fejlesztőknek érdemes mielőbb felmérniük, megéri-e projektjüket ehhez igazítani, mert a kedvezmény a veszélyhelyzet idejére szól, és a kivitelezők, beszállítók ütemezését is érinti.

MNB kamatdöntés: az alapkamat változatlanul 6,50 százalék

2025. augusztus 28.

Jogforrás és hatály

A Magyar Nemzeti Bank Monetáris Tanácsa 2025. augusztus 26-i kamatdöntő ülésén a jegybanki alapkamatot változatlanul 6,50 százalékon tartotta; a döntés szerinti kamatkondíciók 2025. augusztus 27-től irányadók. A döntés jogalapja a Magyar Nemzeti Bankról szóló 2013. évi CXXXIX. törvény (MNB tv.) 21. §-a, amely szerint az MNB irányadó kamatként jegybanki alapkamatot állapít meg, annak mértékéről a Monetáris Tanács dönt, és az MNB elnöke az alapkamat mértékét rendeletben állapítja meg [MNB tv. 171. § (1) bekezdés a) pont]. Az MNB tv. 3. § (1) bekezdése szerint a jegybank elsődleges célja az árstabilitás elérése és fenntartása, ehhez igazodnak a kamatdöntések. A döntés nem jogszabály-módosítás, hanem gazdaságpolitikai intézkedés, amely azonban számos jogviszonyban, így az alapkamathoz kötött szerződéses és törvényi kamatoknál is közvetlen hatással bír.

A szabályozás lényege

A Monetáris Tanács közleménye szerint az egynapos betéti kamat 5,50 százalék, az egynapos fedezett hitel kamata 7,50 százalék maradt, így a kamatfolyosó az alapkamat körül plusz-mínusz egy százalékpont. A testület indoklása szerint a stabilitásorientált, óvatos és türelmes monetáris politika, valamint a szigorú monetáris kondíciók fenntartása indokolt. A közlemény szerint a júliusi infláció 4,3, a maginfláció 4,0 százalék volt; az adminisztratív és önkéntes árkorlátozások mérsékeltek az inflációt, a vállalati áremelési hajlandóság azonban erős maradt. A jegybank előrejelzése szerint az infláció 2025 hátralévő részében a toleranciasáv felett marad, 2026 elején térhet vissza a sávba, és 2027 elején érheti el a 3 százalékos célt. A második negyedévben a GDP éves alapon 0,1 százalékkal nőtt, a beruházások csökkentek, a vállalati hitelkereslet nem élénkült.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A változatlan alapkamat a forintalapú, változó kamatozású vállalati hitelek, a folyószámlahitelek és a BUBOR-hoz kötött konstrukciók költségét a jelenlegi magas szinten tartja, ami a beruházási döntéseket továbbra is fékezi. A jegybank maga is rögzítette, hogy a vállalati hitelkereslet nem fordult fel, miközben a lakossági hitelezés bővül. A magas kamatszint kedvez a likviditással rendelkező vállalkozások betéti és állampapír-hozamainak, ugyanakkor a forrásköltség miatt a kedvezményes állami hitelprogramok relatív értéke nő. Az alapkamathoz kötött jogkövetkezmények, így a vállalkozások közötti késedelmi kamat számítása szempontjából a változatlan kamatszint kiszámíthatóságot ad. A közlemény kockázatként említi a vámosokat, a világpiaci élelmiszerárak emelkedését és az erős szolgáltatási árdinamikát, amelyek a kamatcsökkentés lehetőségét távolabbra tolják. Az exportőrök és importőrök számára a szigorú monetáris kondíciók az árfolyam stabilitását is támogatják.

Teendők és határidők

A vállalkozásoknak érdemes finanszírozási terveiket abból kiindulva felülvizsgálniuk, hogy a jegybank rövid távon nem jelzett kamatcsökkentést, sőt a szigorú kondíciók fenntartását tartja indokoltnak. Változó kamatozású hiteleknél célszerű kamatfedezeti megoldásokat, illetve a fix kamatozású vagy kamattámogatott konstrukciókra való áttérés lehetőségét mérlegelni. A likvid forrásokkal rendelkező cégek a jelenlegi kamatszint mellett rövid futamidejű betéti és állampapír-befektetésekkel optimalizálhatják pénzkezelésüket. A Monetáris Tanács ülésének rövidített jegyzőkönyve a közlemény szerint 2025. szeptember 10-én jelenik meg, amely további támpontot adhat a várható kamatpályához.

Nem csökken a kamat: 6,50 százalékon marad az alapkamat

A Magyar Nemzeti Bank augusztus 26-án változatlanul hagyta az alapkamatot. A jegybank szerint a szigorú monetáris kondíciók fenntartása indokolt, így a vállalati hitelek a következő hónapokban is drágák maradnak.

A Monetáris Tanács az alapkamatot 6,50, az egynapos betéti kamatot 5,50, az egynapos hitelkamatot 7,50 százalékon tartotta. A döntést a továbbra is magas inflációval indokolta: júliusban a fogyasztói árak 4,3 százalékkal emelkedtek, és a jegybank szerint az infláció csak 2026 elején térhet vissza a toleranciasávba.

A gazdaság közben alig nő, a beruházások csökkennek, és a jegybank szerint a vállalati hitelkereslet sem élénkült. A változó kamatozású hitellel rendelkező cégek törlesztőrészei így a következő hónapokban sem csökkennek érdemben, és új beruházási hitelek felvételénél is a jelenlegi, magas forrásköltséggel kell kalkulálni. A kedvezményes állami hitelprogramok ezért relatíve vonzóbbá válnak.

A vállalkozásoknak érdemes a kamatkockázat fedezését, a fix kamatozású és a kamattámogatott hitelprogramokat mérlegelniük, a szabad pénzeszközökkel rendelkező cégek pedig a magas betéti és állampapír-hozamokat használhatják ki. A kamatpályáról további támpontot adhat a szeptember 10-én megjelenő rövidített jegyzőkönyv.

ESG-törvény: kormányrendelet a fenntarthatósági kötelezettségek megsértéséért kiszabható bírságokról

2025. augusztus 25.

Jogforrás és hatály

A Magyar Közlöny 2025. évi 96. számában jelent meg a 276/2025. (VIII. 21.) Korm. rendelet, amely a fenntartható finanszírozás és az egységes vállalati felelősségvállalás ösztönzéséről szóló 2023. évi CVIII. törvény (ESG törvény) megsértése esetén kiszabható bírság szabályait állapítja meg. A 3. § (1) bekezdése szerint a rendelet a kihirdetését követő 16. napon, a jogszabálytár szerinti időállapot alapján 2025. szeptember 6-án lép hatályba; a (2) bekezdés szerint a 4. § és a 2. melléklet 2026. január 1-jén. A bírságot az ESG törvény 45. § a) pontja, illetve 45/A. § (1) és (4) bekezdése alapján a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága (SZTFH) szabja ki, a rendelet 1. melléklete szerinti mértékben.

A szabályozás lényege

Az 1. melléklet a jogsértésekhez bírságsávot rendel. A jogosulatlan ESG közreműködői tevékenység – ideértve a szolgáltatás felkínálását is – 200 ezer és 10 millió forint között bírságolható; az ESG törvény 45/A. § (2) bekezdése szerint ilyen, ha nyilvántartásban nem szereplő személy végez ESG tanúsítói, tanácsadói vagy minősítói tevékenységet. Az engedély nélküli vagy az engedélytől eltérő tartalmú, az ESG törvény 27. § (5) bekezdése szerinti adatigénylés, valamint az 54. § (5) bekezdése szerinti szervezetektől történő ESG-adatkérés bírsága 1 millió forinttól a nettó árbevétel 1 százalékáig, legfeljebb 50 millió forintig terjed. Az ESG-adatok hatósági átadásának elmulasztása [ESG törvény 27. § (6) bek.] és a 15/A. § szerinti bejelentés elmaradása 200 ezer–2 millió forinttal sújtható. A 2. § (1) bekezdése szerint a bírságot a véglegessé válástól számított 8 napon belül kell megfizetni; a (3) bekezdés szerint több szabálytalanságnál a felső határok összeadódnak.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A rendelet az ESG törvény hatálya alá tartozó nagyvállalatokat, a beszállítóiktól fenntarthatósági adatot kérő megrendelőket, valamint az ESG tanácsadókat, tanúsítókat és minősítőket érinti. A legsúlyosabb, árbevétel-arányos szankció a jogosulatlan adatkérést sújtja, ami a beszállítói láncban adatot kérő cégek számára jelent valós kockázatot; az ESG törvény 45/A. § (4) bekezdése szerint e körben figyelmeztetésnek nincs helye. A 15/A. § (1)–(2) bekezdése alapján a vállalkozásnak a vele szerződő ESG közreműködő adatait és azok változását 15 napon belül be kell jelentenie, aminek elmulasztása szintén bírsággal jár. A 2. § (2) bekezdése szerint a bírság mérlegelésénél a fenntartható fejlődésre gyakorolt káros hatást, valamint a hatósági eljárást megelőző önkéntes jogsértés-megszüntetést is figyelembe veszik, ami a proaktív megfelelést kifizetődővé teszi.

Teendők és határidők

A vállalkozásoknak a 2025. szeptember 6-i hatálybalépésig célszerű felmérniük, kérnek-e beszállítóiktól az ESG törvény szerinti adatot, és ha igen, rendelkeznek-e az SZTFH engedélyével, illetve az adatkérés tartalma megfelel-e annak. Ellenőrizni kell, hogy a megbízott ESG tanácsadók, tanúsítók és minősítők szerepelnek-e a hatósági nyilvántartásban, és a velük kötött szerződéseket 15 napon belül bejelentették-e. Az adatot fogadó szervezeteknek a negyedévente beérkezett adatokat a negyedév végét követő 45 napon belül kell átadniuk az SZTFH részére. Jogsértés észlelése esetén a hatósági eljárás előtti önkéntes orvoslás a bírság mérséklését eredményezheti.

Akár ötvenmillió forintos bírság a jogosulatlan ESG-adatkérésért

Szeptember 6-tól bírságozhatja a hatóság az ESG-törvény megsértését. A legsúlyosabb szankció a beszállítóktól engedély nélkül fenntarthatósági adatot kérő cégeket sújtja: az árbevétel 1 százaléka, legfeljebb 50 millió forint.

Megjelent a kormányrendelet, amely forintosítja az ESG-szabályok megsértésének következményeit. A Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága a nyilvántartásba nem vett ESG tanácsadóként, tanúsítóként vagy minősítőként végzett tevékenységért 200 ezer és 10 millió forint közötti bírságot szabhat ki, a bejelentési kötelezettségek elmulasztásáért pedig jellemzően 2 millió forintig terjedő összeget.

A legnagyobb kockázatot az engedély nélküli vagy az engedélytől eltérő ESG-adatkérés jelenti, ilyenkor figyelmeztetésnek nincs helye. Több jogsértés esetén a bírságok felső határai összeadódnak, a bírságot nyolc napon belül kell megfizetni.

A bírság összegénél a hatóság azt is mérlegeli, mekkora kárt okozott a jogsértés a fenntarthatósági céloknak. A cégeknek érdemes még szeptember 6. előtt átnézniük beszállítói adatkéréseiket, ellenőrizniük ESG-partnereik nyilvántartását és pótolniuk az elmaradt bejelentéseket, mert a hatósági eljárás előtti önkéntes orvoslás mérsékelheti a bírságot. Az ESG közreműködőkkel kötött szerződéseket 15 napon belül kell bejelenteni.

ESG tanácsadók és oktatóintézmények: módosuló akkreditációs, képzési és nyilvántartási szabályok

2025. augusztus 25.

Jogforrás és hatály

A Magyar Közlöny 2025. évi 96. számában három, az ESG-tanácsadást érintő rendelet jelent meg. A 277/2025. (VIII. 21.) Korm. rendelet az ESG tanácsadókat oktató intézményként történő akkreditálás részletes eljárási szabályairól szóló 244/2024. (VIII. 8.) Korm. rendeletet módosítja, és 3. §-a szerint a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba. A 27/2025. (VIII. 21.) NGM rendelet az ESG tanácsadóként történő akkreditálás követelményrendszeréről szóló 29/2024. (VIII. 8.) NGM rendeletet az ügyfelekre kedvezően módosítja, és 5. §-a szerint a kihirdetését követő napon hatályos. A 28/2025. (VIII. 21.) NGM rendelet az oktatóintézmények akkreditációjáról, az ESG tanácsadói képzésről, valamint a képzés és a vizsga díjáról szóló 30/2024. (VIII. 8.) NGM rendeletet módosítja, 5. §-a szerint a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba.

A szabályozás lényege

A 277/2025. Korm. rendelet 1. §-a a 244/2024. Korm. rendeletbe új 3/A. §-t iktat: az oktatóintézmények elektronikus nyilvántartását ezentúl kormányrendelet szabályozza, a vállalkozásfejlesztési ügynökség a vállalkozói szakmai portálon közzéteszi az intézmény nevét, tanúsítványszámát, a képzés helyszínét, óraszámát, bruttó díját és a jelenléti képzés arányát, az adatváltozást pedig 15 napon belül be kell jelenteni. Ezzel összhangban a 28/2025. NGM rendelet 4. §-a hatályon kívül helyezi a 30/2024. NGM rendelet nyilvántartási alcímét. Az új 6. § szerint a képzési díj legfeljebb a bruttó minimálbér négyszerese, a vizsgadíj legfeljebb fele lehet, a visszatérítés kizárólag átutalással történhet; az előre, egy összegben fizetés kötelezettsége kikerült. A 27/2025. NGM rendelet 3. §-a szerint 2026. június 30-ig ESG Tanácsadó képesítés nélkül is akkreditálható az a természetes személy, aki kérelmét 2025. június 29. után nyújtotta be. Az 1–2. § szerint jogi személy ügyfélnél a két nyilvántartott tanácsadó követelménye személyesen közreműködő taggal is teljesíthető.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A módosítások az ESG tanácsadói piacra belépő szakembereket és tanácsadó cégeket, az ESG tanácsadói képzést nyújtó felsőoktatási intézményeket, valamint közvetve az ESG-adatszolgáltatásra kötelezett vállalkozásokat érintik. A 2026. június 30-ig nyitva álló átmeneti akkreditációs lehetőség enyhíti a tanácsadói kapacitáshiányt, mert a képesítés megszerzése nélkül is bővíthet az akkreditált tanácsadók köre; a 29/2024. NGM rendelet 7. § (3) bekezdése szerint ugyanakkor a képesítés nélkül akkreditált tanácsadónak a képesítést 2026. június 30-ig igazolnia kell. A jogi személy tanácsadóknál a személyesen közreműködő tagok beszámíthatósága különösen a kisebb, bt. vagy kkt. formában működő tanácsadó cégeknek kedvez. A képzési díjak és adatok nyilvános közzététele átláthatóbbá teszi a képzési piacot.

Teendők és határidők

Az ESG tanácsadói akkreditációt tervező szakembereknek célszerű 2026. június 30. előtt benyújtaniuk kérelmüket, ha a képesítést még nem szerezték meg, és ezzel párhuzamosan gondoskodniuk kell a képesítés határidőben történő megszerzéséről és igazolásáról. A tanácsadó cégeknek felül kell vizsgálniuk, hogy foglalkoztatotti és tagi struktúrájuk megfelel-e az akkreditáció feltételeinek. Az akkreditált oktatóintézményeknek a nyilvántartott adataikban bekövetkező változást 15 napon belül be kell jelenteniük a vállalkozásfejlesztési ügynökségnek, és díjszabályzatukat az új 6. §-hoz kell igazítaniuk. Az ESG tanácsadót igénybe vevő vállalkozásoknak érdemes ellenőrizniük partnereik nyilvántartási státuszát.

Képesítés nélkül is akkreditálható ESG tanácsadó 2026 júniusáig

Augusztusban három rendelet módosította az ESG tanácsadók akkreditációjának és képzésének szabályait. A változások többsége a tanácsadóknak és a képzőhelyeknek kedvez, és átláthatóbbá teszi a képzési piacot.

Az új szabályok szerint 2026. június 30-ig az is akkreditálható ESG tanácsadóként, aki még nem szerezte meg az ESG Tanácsadó képesítést; a képesítést azonban ugyaneddig a határidőig igazolni kell. A tanácsadó cégeknél a két nyilvántartott tanácsadóra vonatkozó feltételt a személyesen közreműködő tagok is teljesíthetik, ami a kisebb cégeknek kedvez.

Az ESG tanácsadókat oktató intézmények nyilvántartását kormányrendelet szabályozza, és a képzések legfontosabb adatai – a helyszín, az óraszám, a díj és a jelenléti arány – a vállalkozói szakmai portálon nyilvánosak lesznek. A képzési díj továbbra is legfeljebb a minimálbér négyszerese, a vizsgadíj a fele lehet, de már nem kell előre, egy összegben megfizetni.

Az akkreditációra készülőknek érdemes a 2026. június 30-i határidőt naptárba venni, az oktatóintézményeknek pedig adataik változását 15 napon belül bejelenteni. A tanácsadót megbízó cégeknek érdemes ellenőrizniük partnereik nyilvántartási státuszát.

SZTFH-rendelet: új kiberbiztonsági nyilvántartási adat és pontosított ESG tanácsadói szabályok

2025. augusztus 25.

Jogforrás és hatály

A Magyar Közlöny 2025. évi 96. számában jelent meg a Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága elnökének 8/2025. (VIII. 21.) SZTFH rendelete az egyes kiberbiztonsági tárgyú és fenntarthatósági célú átvilágítási kötelezettségekkel összefüggő rendeletek módosításáról. A rendelet négy SZTFH rendeletet módosít: az érintett szervezetek kiberbiztonsági felügyeleti hatósági nyilvántartásáról szóló 23/2023. (XII. 19.) SZTFH rendeletet, az ESG tanácsadóként történő akkreditálás eljárási szabályairól szóló 11/2024. (VIII. 8.) SZTFH rendeletet, az ESG beszámolók, minősítők és szoftverek nyilvántartásáról szóló 12/2024. (VIII. 15.) SZTFH rendeletet, valamint a sérülékenységvizsgálatra jogosultakról szóló 5/2025. (VI. 20.) SZTFH rendeletet. A 10. § szerint a kihirdetését követő napon lépett hatályba; a 11. § szerint a 23/2023. SZTFH rendeletet érintő módosítás a NIS2-irányelvnek [(EU) 2022/2555] való megfelelést szolgálja.

A szabályozás lényege

A 23/2023. SZTFH rendelet 2. § (2) bekezdés d) pontja a nyilvántartásba vételi kérelem technikai adatai közé új da) alpontként felveszi a szervezet rendelkezésében lévő elektronikus információs rendszerek darabszámát. Az új 5/A. § (1) bekezdése szerint az új adatot a hatálybalépés után indult eljárásokban kell megadni, a (2) bekezdés szerint pedig a már nyilvántartásba vett szervezeteknek 2025. december 31-ig kell bejelenteniük. A 11/2024. SZTFH rendelet módosítása szerint egy természetes személy ESG tanácsadó egyidejűleg legfeljebb három jogi személy kérelmező tekintetében vehető figyelembe az akkreditációs feltételek teljesítésénél [5. § (6) bek.], és ugyanez irányadó a megújításnál [10. § (6) bek.]. Az 5/2025. SZTFH rendelet új 4. § (1) és (3) bekezdése elkülönítve rögzíti a gazdálkodó szervezet és a vizsgáló természetes személy folyamatos megfelelési kötelezettségét, és a 8 napos bejelentési kötelezettség körében külön nevesíti a foglalkoztatott szakértő megfelelésének megszűnését.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A kiberbiztonsági változás a Magyarország kiberbiztonságáról szóló 2024. évi LXIX. törvény hatálya alá tartozó, a felügyeleti nyilvántartásban szereplő alapvető és fontos szervezeteket érinti, amelyeknek információs rendszereiket számszerűen fel kell mérniük és be kell jelenteniük. Ez adminisztratív teherrel jár, ugyanakkor a pontos rendszerleltár a kockázatkezelésnek és az auditnak is alapja. A sérülékenységvizsgálatot végző gazdálkodó szervezetek számára a szakértői állomány folyamatos megfelelése és a változások gyors bejelentése válik hangsúlyossá, ami a megbízások folyamatosságát is befolyásolhatja. Az ESG tanácsadó cégeknél a háromcéges korlát megakadályozza, hogy ugyanazon szakember több tanácsadó vállalkozás akkreditációs feltételeit is „kölcsonözzé”, ami a kisebb tanácsadó cégeket saját szakemberállomány kiépítésére kényszerítheti.

Teendők és határidők

A kiberbiztonsági felügyeleti nyilvántartásban már szereplő szervezeteknek 2025. december 31-ig be kell jelenteniük a felügyeleti hatóságnak a rendelkezésükben lévő elektronikus információs rendszerek darabszámát; ehhez célszerű már most elvégezni a rendszerek teljes körű leltárát. Az új nyilvántartásba vételi kérelmekben ezt az adatot a hatálybalépéstől kezdve meg kell adni. A sérülékenységvizsgálatra jogosult szervezeteknek belső eljárásrendjükben rögzíteniük kell, hogy a szakértők megfelelésének megszűnését 8 napon belül jelenteni kell. Az ESG tanácsadó cégeknek felül kell vizsgálniuk, hogy az akkreditációjuk alapjául megjelölt szakemberek hány kérelmező vonatkozásában szerepelnek, és szükség esetén az akkreditáció megújítása előtt rendezniük kell a foglalkoztatotti hátteret.

December 31-ig jelenteni kell az informatikai rendszerek számát

A kiberbiztonsági felügyelet alá tartozó szervezeteknek év végéig be kell jelenteniük, hány elektronikus információs rendszerrel rendelkeznek. Ugyanez a rendelet az ESG tanácsadók és a sérülékenységvizsgálók szabályait is pontosítja.

Az augusztusban kihirdetett SZTFH-rendelet a NIS2-szabályok hazai végrehajtását finomítja. A kiberbiztonsági felügyeleti nyilvántartásba vett alapvető és fontos szervezeteknek 2025. december 31-ig kell pótlólag megadniuk a rendelkezésükben lévő elektronikus információs rendszerek darabszámát, az új kérelmekben pedig már most szerepeltetni kell ezt az adatot.

A sérülékenységvizsgálatot végző cégeknek nyolc napon belül jelezniük kell a hatóságnak, ha valamelyik szakértőjük már nem felel meg a feltételeknek. Az ESG tanácsadó cégeknél egy szakember egyszerre legfeljebb három vállalkozás akkreditációjánál vehető figyelembe, így ugyanaz a szakértő nem „kölcsonözhető” korlátlanul több tanácsadó cégnek.

A határidő elmulasztása felügyeleti kockázatot jelent, ezért érdemes már most elkészíteni a teljes rendszerleltárt, mert az a bejelentés mellett a kockázatkezelés és a kiberbiztonsági audit alapja is. A tanácsadó cégeknek pedig az akkreditáció megújítása előtt célszerű áttekinteniük, hogy szakembereik hány kérelmezőnél szerepelnek.

Kötelező ellenőrzés a hamis hazai hívószámmal külföldről érkező hívások kiszűrésére

2025. augusztus 27.

Jogforrás és hatály

A nyilvános elektronikus hírközlési szolgáltatáshoz kapcsolódó adatvédelmi és titoktartási kötelezettségről, a hálózatok és a szolgáltatások biztonságáról és integritásáról, valamint az azonosítókijelzésről szóló 4/2012. (I. 24.) NMHH rendeletet a 9/2025. (VIII. 21.) NMHH rendelet módosította. A módosító rendelet 5. §-a szerint a kihirdetését követő harmadik napon, 2025. augusztus 25-én lépett hatályba. A rendelet az elektronikus hírközlésről szóló 2003. évi C. törvény (Eht.) 91/B. §-a szerinti, az azonosítóval való visszaélés megelőzését szolgáló vizsgálat részletszabályait állapítja meg: az alaprendeletet új 1/A. §-sal, 5/A. alcímmel (16–16/F. §), 18. és 19. §-sal egészíti ki. A 18. § szerint az új szabályokat a földrajzi és rövid számot hívóazonosítóként használó hívásokra 2025. október 15-től, a mobilszámot használókra 2026. június 1-jétől kell alkalmazni.

A szabályozás lényege

Vizsgálatra kötelezett szolgáltató az a telefonszolgáltató, amely a nemzetközi összekapcsolási ponton fogadja a külföldről közvetlenül érkező, 36-os országkódú hívóazonosítóval ellátott hívást [1/A. § (1) bek.]. A vizsgálatot a hívás továbbítása előtt kell elvégezni [16. § (1) bek.], a visszaélésszerűnek minősülő hívás nem épülhet fel [16. § (3) bek.]. A 16/A. § alapján visszaélésszerű a hibás formátumú hívószámmal érkező hívás, valamint az a nem technikai hívószámra irányuló hívás, amelynek azonosítója nem mobilszám. Mobilszamos azonosítónál az aktuális mobilszolgáltató vizsgálja, hogy a szám nemzetközi barangolásban van-e; ha nem, a hívás visszaélésszerű [16/B. § (4) bek.], a lekérdezésre 10 másodpercen belül kell válaszolni [16/B. § (3) bek.]. Akadályoztatás esetén a hívást továbbítani kell (16/D. §), a naplót egy évig kell megőrizni [16/E. § (2) bek.].

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A közvetlen címzettek a nemzetközi forgalmat fogadó telefonszolgáltatók és a mobilszolgáltatók, amelyeknek hívásvezérlési fejlesztést, naplózási rendszert és együttműködési eljárást kell kialakítaniuk; ez beruházási és üzemeltetési költséggel jár. A rendelet preambuluma szerint a cél a hívóazonosítóval való csalások visszaszorítása, ami az ügyfeleiket telefonon elérő bankok, szolgáltatók és webáruházak számára csökkenti a nevükkel visszaélő megtévesztő hívások kockázatát. Közvetett hatás érheti azokat a vállalkozásokat, amelyek külföldi telefonszolgáltatón vagy külföldről működő ügyfélszolgálaton keresztül, magyar földrajzi számot kijelezve kezdeményeznek hívásokat: az ilyen, nemzetközi irányból beérkező és nem technikai hívószámra irányuló hívások a 16/A. § (3) bekezdés b) pontja szerint visszaélésszerűnek minősülnek, így október 15-től nem épülnek fel.

Teendők és határidők

A telefonszolgáltatóknak a földrajzi és rövid számú hívásokra vonatkozó vizsgálatot 2025. október 15-ig, a mobilszamos ellenőrzést 2026. június 1-jéig kell üzembe helyezniük; a legalább 24 órás akadályt a Hatóságnak be kell jelenteni [16/C. § (2) bek.], a technikai hívószám-listával való egyezést havonta ellenőrizni kell [16/F. § (3) bek.]. A felhasználó vállalkozásoknak érdemes még szeptemberben felmérniük, hogy kimenő hívásaik – különösen a kiszervezett, külföldi ügyfélszolgálati vagy telemarketing-hívások – milyen útvonalon és milyen hívóazonosítóval érkeznek a hazai hálózatba. Ha nemzetközi útvonalon, magyar vezetékes számmal történnek, a szolgáltatóval közösen belföldi hálózati útvonalat vagy más megoldást kell kialakítani október 15. előtt. A mobilszámot használó külföldi kapcsolatokat 2026. június 1-je előtt kell felülvizsgálni.

Október 15-től nem jutnak át a hamis magyar számról érkező külföldi hívások

Új hatósági rendelet kötelezi a telefonszolgáltatókat, hogy kiszűrjék a külföldről, hamisított magyar hívószámmal érkező hívásokat. A vezetékes számokra október 15-től, a mobilszámokra 2026 júniusától érvényes a szűrés.

A csalók gyakran magyar számot jelenítenek meg, miközben külföldről telefonálnak, például bankok vagy szolgáltatók nevében. Az NMHH rendelete szerint a nemzetközi hívásokat fogadó szolgáltatónak a hívás kapcsolása előtt ellenőriznie kell a kijelzett számot. Ha az hibás formátumú, vagy külföldről érkező vezetékes magyar szám, a hívás nem épül fel. Mobilszám esetén azt vizsgálják, hogy a telefon valóban külföldön barangol-e.

A változás a csalások visszaszorításával a telefonon ügyfelet kezelő cégeknek is kedvez. Azoknak a vállalkozásoknak azonban, amelyek külföldi ügyfélszolgálaton vagy külföldi telefonszolgálaton keresztül, magyar vezetékes számot kijelezve hívják ügyfeleiket, sürgősen felül kell vizsgálniuk a hívások útvonalát, mert október 15-től ezek a hívások elakadhatnak.

Érdemes tehát még szeptemberben egyeztetni a telefonszolgáltatóval és a kiszervezett ügyfélszolgálattal, és szükség esetén belföldi útvonalra terelni a hívásokat. A mobilszámot használó külföldi kapcsolatok felülvizsgálatára 2026 júniusáig van idő.

EKÁER: egyes ipari zöldségfélék kikerülnek a bejelentésköteles élelmiszerek köréből

2025. augusztus 21.

Jogforrás és hatály

Az Elektronikus Közúti Áruforgalom Ellenőrző Rendszer (EKÁER) működésével összefüggésben a kockázatos termékek meghatározásáról szóló 51/2014. (XII. 31.) NGM rendeletet a 25/2025. (VIII. 18.) NGM rendelet módosította. A rendelet az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvény 269. § (11) bekezdésében kapott felhatalmazáson alapul, és az agrárpolitikáért felelős miniszter egyetértésével készült. Az 1. § az alaprendelet 1. mellékletét, a bejelentésköteles élelmiszerek jegyzékét új szöveggel állapítja meg. A 2. § szerint a rendelet a kihirdetését követő napon, 2025. augusztus 20-án lépett hatályba, így a módosított jegyzéket az ezt követően teljesítendő bejelentéseknél már alkalmazni kell. Az alaprendelet 3. §-a változatlanul előírja, hogy a vámtarifaszámokat a Kombinált Nomenklatúrának a bejelentéskor hatályos besorolási rendje szerint kell értelmezni.

A szabályozás lényege

A rendelet indokolása szerint a gazdálkodói jelzések és a NAV tapasztalatai alapján egyes alacsony adó- és büntetőjogi kockázatú, kis forgalmú, az adminisztratív jogsértések szempontjából is kevésbé érintett ipari zöldségfélék esetében a bejelentési kötelezettség indokolatlan terhet jelentett, ezért a cél a bejelentésköteles termékkör szűkítése. Az új 1. melléklet a korábbi jegyzékhez képest két vámtarifaszám alatt vezet be kivételt: a 0708 vámtarifaszám (hüvelyes zöldség frissen vagy hűtve) alól kiveszi az ex. 0708 10 00 és az ex. 0708 20 00 20, a 0709 vámtarifaszám (más zöldség frissen vagy hűtve) alól pedig az ex. 0709 99 60 vámtarifaszám alá tartozó termékeket. A jegyzék többi tétele – így a hús, a hal, a tejtermékek, a tojás, a méz, a burgonya, a többi zöldség és gyümölcs, a liszt, az étolajok és a cukor – változatlanul bejelentésköteles marad. Az egyéb bejelentésköteles termékeket tartalmazó 2. melléklet nem változott.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A módosítás elsősorban a zöldségtermesztő mezőgazdasági vállalkozásokat, a feldolgozóipari (konzerv- és fagyasztóipari) felvásárlókat, valamint az érintett termékeket közúton szállító fuvarozókat és nagykereskedőket érinti. A kivett vámtarifaszámok alá tartozó termékek fuvarozásánál nem kell EKÁER-bejelentést tenni, ami a szezonális, nagy darabszámú, rövid távú szállításoknál érdemi adminisztrációs megtakarítást jelent, és csökkenti a bejelentés elmaradásából eredő szankciós kockázatot. A szűkítés ugyanakkor csak a pontosan megjelölt vámtarifaszámokra vonatkozik: a hibás besorolás továbbra is mulasztást eredményezhet, ha a ténylegesen szállított áru nem tartozik a kivétel alá. Vegyes rakomány esetén a bejelentésköteles tételekre a kötelezettség változatlanul fennáll, ezért a termékenkénti besorolásnak a fuvarokmányokban is követhetőnek kell lennie.

Teendők és határidők

A vállalkozásoknak 2025. augusztus 20-tól a módosított 1. melléklet szerint kell megítélniük a bejelentési kötelezettséget. Célszerű haladéktalanul frissíteni a vállalatirányítási és fuvarszervezési rendszerekben a termékekhez rendelt vámtarifaszámokat és a bejelentést automatikusan generáló szabályokat, hogy az érintett zöldségféléknél ne keletkezzen felesleges bejelentés, a többi termékcsoporthoz pedig ne maradjon el a kötelező bejelentés. A felvásárlási és fuvarozási szerződésekben érdemes rögzíteni, hogy a besorolásért melyik fél felel. Bizonytalan besorolás esetén a Kombinált Nomenklatúra bejelentéskor hatályos szövege irányadó, ezért a termékleírásokat és a vámtarifaszámokat a termelővel egyeztetni kell. A folyamatban lévő szezonra tekintettel a módosítás azonnal alkalmazható, külön átmeneti szabály nincs.

Kevesebb EKÁER-bejelentés: egyes ipari zöldségek kikerültek a listáról

Augusztus 20-tól szűkült az EKÁER-ben bejelentendő élelmiszerek köre: néhány, a gazdálkodók által kifogásolt, alacsony kockázatú, ipari feldolgozásra szánt zöldségféle szállítását már nem kell előre bejelenteni a NAV felé.

A nemzetgazdasági miniszter rendelete a gazdálkodók jelzései és a NAV tapasztalatai alapján módosította a kockázatos élelmiszerek jegyzékét. A hüvelyes zöldségek és a más zöldségfélék csoportjából három, pontosan megjelölt vámtarifaszám került ki. Ezek jellemzően kis forgalmú, alacsony kockázatú ipari zöldségfélék, amelyeknél a bejelentés aránytalan terhet jelentett. Ezek közúti fuvarozásakor augusztus 20-tól nem kell előzetes bejelentést tenni, ami a szezonális szállításoknál érezhető könnyítés.

A könnyítés a termelőknek, a konzerv- és fagyasztóipari felvásárlóknak és a fuvarozóknak egyaránt kedvez, főként a szezonális, gyakori szállításoknál. Fontos azonban, hogy a jegyzék többi eleme – a hús, a tejtermékek, a többi zöldség és gyümölcs, a liszt, az olaj és a cukor – továbbra is bejelentésköteles.

A cégeknek érdemes azonnal frissíteniük a vállalatirányítási rendszerekben a vámtarifaszámokat és a bejelentési szabályokat, és a partnerekkel egyeztetniük a termékek pontos besorolását, mert a hibás besorolásból eredő mulasztás kockázata megmarad.

Felszámolást megelőző reorganizáció: új veszélyhelyzeti eljárás stratégiai jelentőségű cégeknél

2025. augusztus 11.

Jogforrás és hatály

A felszámolást megelőző reorganizációs célú eljárásról, valamint a csőd- és felszámolási eljárás egyes veszélyhelyzeti szabályairól szóló 252/2025. (VIII. 7.) Korm. rendeletet a Kormány az Alaptörvény 53. cikk (1) bekezdése szerinti veszélyhelyzeti jogalkotói hatáskörében alkotta meg. A 10. § szerint a rendelet a kihirdetését követő napon, 2025. augusztus 8-án lépett hatályba, és a 11. § értelmében a hatálybalépéskor folyamatban lévő felszámolási eljárásokban is alkalmazni kell. Az 1. § szerint a 424/2022. (X. 28.) Korm. rendelettel kihirdetett veszélyhelyzet ideje alatt a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvényt (Cstv.), a Bérgarancia Alapról szóló 1994. évi LXVI. törvényt (Btv.) és a veszélyhelyzettel összefüggő átmeneti szabályokról szóló 2021. évi XCIX. törvényt a rendeletben foglalt eltérésekkel kell alkalmazni.

A szabályozás lényege

A 2. § alapján, ha a Kormány a Cstv. 65. § (1) és (3) bekezdése szerint egy felszámolási eljárást stratégiaileg kiemelt jelentőségűvé minősít, a minősítő kormányrendeletben reorganizációs terv készítésére is kötelezheti az adóst; erről a felszámolás jogerős elrendeléséig dönthet (3. §). Ilyenkor a gazdálkodó szervezetet és a társasági adóról szóló törvény szerinti kapcsolt vállalkozásait a kormányrendelet kihirdetésének napjától ideiglenes moratórium illeti meg, amely alatt ellenük csőd- vagy felszámolási eljárás nem rendelhető el; a moratórium a kezdő időponttól számított 90. napig tart [4. § (1)–(3) bek.]. A kiegyenlítetlen bértartozásokra a Btv. szerinti bérgarancia-eljárást kell alkalmazni (5. §). A reorganizációs tervet az állami felszámoló készíti el és nyújtja be a bíróságnak; a határidő egyszer 15 nappal meghosszabbítható, ennek elmulasztása esetén a felszámolás folytatódik [6. § (1)–(3) bek.]. Az állami felszámoló adatkérését 5 napon belül, térítésmentesen kell teljesíteni [7. § (2) bek.]. A bíróság a reorganizáció elrendelésével a felszámolást felfüggeszti [8. § (2) bek.].

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A rendelet preambuluma szerint a cél az orosz–ukrán háború és a szankciók miatt fizetéseképtelenné vált, de nemzetgazdasági szempontból fontos cégek működő üzemként való megmentése és a munkahelyek megőrzése. A kockázat elsősorban az érintett adósok hitelezőit – beszállítókat, alvállalkozókat, finanszírozókat – terheli: a moratórium a kapcsolt vállalkozásokra is kiterjed, így a teljes vállalatcsoporttal szemben ideiglenesen nem indítható fizetéseképtelenségi eljárás. A kapcsolt vállalkozásoknak emellett rövid határidejű, díjmentes adatszolgáltatási kötelezettséggel kell számolniuk. Ha a reorganizáció sikeres, a hitelezők a felszámolásnál kedvezőbb megtérülésre és az üzleti kapcsolat fennmaradására is számíthatnak, a bizonytalanság azonban a moratórium idejére a kintlévőségek értékét rontja.

Teendők és határidők

A stratégiai ágazatokban működő partnerekkel szerződő vállalkozásoknak érdemes felülvizsgálniuk kintlévőségeiket, a biztosítékok (kezesség, zálogjog, bankgarancia) érvényesíthetőségét és a szállítási feltételeket, különösen az előre fizetés vagy a fizetési biztosíték előírását. A kormányrendeletek kihirdetését célszerű folyamatosan figyelni, mert a moratórium a minősítő rendelet kihirdetésének napjától indul. Az állami felszámoló adatkérésére 5 napon belül kell válaszolni. A munkavállalói bérekre a bérgarancia-eljárás nyújt fedezetet, ezért a munkáltatói kapcsolt vállalkozásoknak a bérelszámolási adatokat is naprakészen kell tartaniuk.

Új mentőöv a stratégiai cégeknek: 90 napos moratórium a felszámolás előtt

Augusztus 8-tól a Kormány a stratégiailag kiemelt felszámolás alá vont cégeknél reorganizációs terv készítését rendelheti el. Ilyenkor az adós és kapcsolt vállalkozásai 90 napos védelmet kapnak a fizetéseketelenségi eljárásokkal szemben.

A veszélyhelyzeti kormányrendelet új, felszámolást megelőző eljárást vezet be azokra a cégekre, amelyek fennmaradásához nemzetgazdasági érdek fűződik. A Kormány egyedi döntéssel előírhatja, hogy az állami felszámoló reorganizációs tervet készítsen. A terv elkészítéséig az adós és vele kapcsolt vállalkozásai ellen nem indítható csőd- vagy felszámolási eljárás, a bíróság pedig a reorganizáció elrendelésekor felfüggeszti a felszámolást. A munkavállalók bérét a Bér garancia Alap fedezheti.

A beszállítók és finanszírozók számára ez azt jelenti, hogy egy stratégiai partner fizetéseketelensége esetén követeléseik érvényesítése elhúzódhat. A kapcsolt vállalkozásoknak pedig öt napon belül, díjmentesen kell teljesíteniük az állami felszámoló adatkéréseit.

Érdemes ezért felülvizsgálni a kintlévőségeket és a biztosítékokat, különösen a nagy, állami szempontból fontos ügyfelek esetében, és megfontolni az előre fizetés vagy a garancia előírását. A minősítő kormányrendeletek kihirdetését is célszerű figyelni, mert a moratórium a kihirdetés napjától indul.

A Ganz-MaVag Invest Zrt. felszámolása stratégiailag kiemelt eljárás, reorganizációs tervvel

2025. augusztus 12.

Jogforrás és hatály

A Ganz-MaVag Invest Zártkörűen Működő Részvénytársaság felszámolási eljárásának stratégiailag kiemelt jelentőségű felszámolási eljárássá minősítéséről szóló 253/2025. (VIII. 7.) Korm. rendelet a csődeljárásról és a felszámolási eljárásról szóló 1991. évi XLIX. törvény (Cstv.) 84/A. § (2) bekezdés a) pontjában kapott felhatalmazáson alapul, a felszámolást megelőző reorganizációs célú eljárásról szóló 252/2025. (VIII. 7.) Korm. rendelet 2. §-ára figyelemmel. A 4. § szerint a rendelet a kihirdetését követő napon lép hatályba. A preambulum szerint a Kormány iparpolitikai és gazdasági szempontok mérlegelése alapján állapította meg, hogy a társaság adósságainak rendezéséhez és a hitelezőkkel való megegyezéséhez kiemelt gazdaságpolitikai érdek fűződik, és termelőtevékenységének további biztosítása érdekében reorganizációs terv készítése szükséges.

A szabályozás lényege

Az 1. § a társaság (székhely: 1139 Budapest, Lomb utca 37–39., cégjegyzékszám: 01-10-140183) felszámolási eljárását a Cstv. 65. § (1) bekezdés b) pontja és (3) bekezdés a) pontja alapján stratégiailag kiemelt jelentőségűvé minősíti. A 2. § reorganizációs terv készítését rendeli el, a 3. § pedig kimondja, hogy a társaságra a Cstv. 65–67. §-át és a 252/2025. Korm. rendeletet kell alkalmazni. Ennek következményei: a Cstv. 66. § (2) bekezdése szerint felszámolóként a Kormány által kijelölt állami felszámoló jár el; a 252/2025. Korm. rendelet 4. §-a alapján a társaságot és kapcsolt vállalkozásait a kihirdetés napjától 90 napig ideiglenes moratórium illeti meg, amely alatt ellenük csőd- vagy felszámolási eljárás nem rendelhető el. A hitelező az állami felszámoló kijelöléséről szóló végzés közzétételét követően, az eredeti határidő figyelembevételével, az állami felszámolóhoz jelentheti be követelését [Cstv. 67. § (1) bek.]; a követelésbejelentés jogvesztő határideje 120 nap [Cstv. 67. § (2) bek.].

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A döntés a vasúti járműgyártás beszállítói láncát érinti közvetlenül: az alkatrész-, anyag- és szolgáltatásbeszállítók, alvállalkozók és finanszírozók követeléseinek sorsa a reorganizációs tervtől függ. A moratórium alatt a társasággal és kapcsolt vállalkozásaival szemben nem kezdeményezhető eredményesen fizetésképtelenségi eljárás, ugyanakkor a reorganizáció a termelés fenntartásával a jövőbeli megrendelések esélyét is megőrizheti, ami a regionális beszállítói kör számára a felszámolásnál kedvezőbb kimenetel lehet. A kapcsolt vállalkozásoknak az állami felszámoló adatkérését 5 napon belül, térítésmentesen kell teljesíteniük [252/2025. Korm. rendelet 7. § (2) bek.].

Teendők és határidők

A hitelezőknek követeléseiket – a jogvesztő 120 napos határidőt szem előtt tartva – az állami felszámolónál kell bejelenteniük, a jogalapot igazoló okiratokkal. Célszerű nyilvántartani a teljesített, de ki nem fizetett szállításokat és a biztosítékokat, valamint a folyamatban lévő szerződések további teljesítéséről egyeztetni az állami felszámolóval. A társaság kapcsolt vállalkozásaival szerződő partnereknek figyelembe kell venniük, hogy a moratórium ezekre a cégekre is kiterjed, ezért velük szemben sem kezdeményezhető eredményesen felszámolás. A reorganizációs terv benyújtásáig a hitelezői pozíció rendezése bizonytalan, ezért új szállítást csak megfelelő fizetési biztosíték mellett célszerű vállalni.

Állami felszámoló és reorganizációs terv a Ganz-MaVag ügyében

A Kormány augusztus elején, külön rendeletben stratégiailag kiemelt jelentőségűvé minősítette a dunakeszi járműgyártáshoz kötődő Ganz-MaVag Invest Zrt. felszámolását, és reorganizációs terv készítését rendelte el a termelés fenntartása érdekében.

A kormányrendelet nyomán a felszámolást állami felszámoló vezeti, és az augusztusban bevezetett új, felszámolást megelőző eljárás szabályai érvényesülnek. A társaság és kapcsolt vállalkozásai 90 napig ideiglenes moratóriumot kapnak: ez idő alatt ellenük csőd- vagy felszámolási eljárás nem indítható. Az állami felszámoló feladata, hogy reorganizációs tervet készítsen, amely lehetővé teszi a gyártás folytatását. Ha a terv határidőben nem készül el, vagy elkészítése akadályba ütközik, a bíróság a felszámolást folytatja.

A beszállítóknak és más hitelezőknek követeléseiket az állami felszámolónál kell bejelenteniük. Stratégiai eljárásban a bejelentés jogvesztő határideje 120 nap, ezért a határidőt nem érdemes kivárni. A kapcsolt vállalkozásoknak öt napon belül kell teljesíteniük az állami felszámoló adatkéréseit.

A cégeknek érdemes összegyűjteniük a ki nem fizetett számlákat és a biztosítékokat, és egyeztetniük az állami felszámolóval a folyamatban lévő szállítások és szerződések sorsáról, mert a reorganizáció sikere a beszállítói lánc fenntartásától is függ.

Újabb kiemelt beruházások: Ács, Kecel, Gödöllő és a szegedi ipari terület

2025. augusztus 22.

Jogforrás és hatály

Az egyes gazdaságfejlesztési célú és munkahelyteremtő beruházásokkal összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról szóló 141/2018. (VII. 27.) Korm. rendeletet (R.) augusztusban három rendelet módosította, mindhárom a magyar építészetről szóló 2023. évi C. törvény 225. § (2) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján. A 249/2025. (VIII. 7.) Korm. rendelet 2025. augusztus 9-én, a 269/2025. (VIII. 13.) Korm. rendelet augusztus 15-én, a 275/2025. (VIII. 18.) Korm. rendelet augusztus 20-án, mindegyik a kihirdetését követő napon lépett hatályba. Az R. új 165–167. §-a szerint a módosításokat a hatálybalépéskor folyamatban lévő hatósági ügyekben is alkalmazni kell.

A szabályozás lényege

A 249/2025. Korm. rendelet az R. 2. mellékletének 115. sorába az ácsi ipari-innovációs terület, 133. sorába a keceli gépipari beruházás helyrajzi számait állapítja meg. Az R. 4/D. §-a szerint a keceli telkeken a környezetre jelentős hatást nem gyakorló ipari, logisztikai és irodai építmények helyezhetők el, telekméret-korlátozás nélkül; az 5/S. § szerint az ácsi 052/25 és 052/26 hrsz.-ú telkeken napelempark és kapcsolódó közmű korlátozás nélkül létesíthető, az ellentétes településrendezési előírások nem alkalmazhatók. A 269/2025. Korm. rendelet új 139. sorként a Gödöllő belterület 8217 hrsz.-ú ingatlanon megvalósuló gyógyszeralapanyag-gyártó üzemet nyilvánítja kiemelt beruházássá, a koordinációt a Pest Vármegyei Kormányhivatalt vezető főispánra bízva. A 275/2025. Korm. rendelet a 21. sor szerinti, Szeged, Algyő, Sándorfalva és Szatymaz területét érintő ipari területbővítés helyrajzi számait újra megállapítja, és új 5/Q. § (16a) bekezdésében a közlekedési és parkolási területre legfeljebb 40%-os beépítettséget, legalább 20%-os zöldfelületet, 12,5 méteres homlokzatmagasságot és 2000 m² minimális telekméretet állapít meg.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánítás az R. 1. § (2) bekezdése szerint a beruházások megvalósításához, használatbavételéhez és üzemeltetéséhez szükséges, valamint a közvetlenül kapcsolódó útépitési és közműfejlesztési hatósági ügyekre terjed ki. Ez a projektgazdák mellett az építőipari kivitelezőknek, tervezőknek, közműépítőknek és a későbbi beszállítóknak is kiszámíthatóbb ütemezést ad. A helyi szabályozástól való eltérés ugyanakkor a szomszédos ingatlantulajdonosok és vállalkozások számára az ingatlanhasználat változásával járhat. A gödöllői gyógyszeripari és a keceli gépipari beruházás a térségi munkaerőpiacon is érezhető keresletet teremthet, ami a helyi szolgáltatók és szállítók számára üzleti lehetőséget, a munkáltatók számára viszont fokozódó bérversenyt jelenthet. Az ácsi napelempark a helyi energiaellátás bővítéséhez is hozzájárulhat.

Teendők és határidők

A kivitelezésre pályázó vállalkozásoknak érdemes az érintett projektek ütemezéséhez igazítani kapacitásaikat. Az Ács, Kecel, Gödöllő, Szeged, Algyő, Sándorfalva és Szatymaz területén ingatlannal rendelkezőknek célszerű ellenőrizniük, hogy telkük szerepel-e a mellékletekben. A folyamatban lévő ügyekben az új szabályok azonnal alkalmazandók, ezért a már benyújtott kérelmek gazdáinak érdemes felmérniük, hogy kedvezőbb beépítési paraméterek alapján módosítják-e terveiket. A szegedi bővítésnél az R. 5/Q. §-ában az egyes területrészekre eltérő övezeti szabályok vonatkoznak, ezért a telekhatárokat a 12. melléklet koordinátái alapján kell ellenőrizni.

Gyorsított engedélyezés négy újabb vidéki beruházásnál

Augusztusban a Kormány három rendeletben bővítette a nemzetgazdaságilag kiemelt beruházások körét, így feldolgozóipari és gyógyszeripari projektek is előnyt kapnak: Ácson, Kecelen, Gödöllőn és Szeged térségében gyorsabb, egyszerűsített hatósági eljárás várja a fejlesztőket.

A kiemelt jelentőségű ügyek közé került egy ácsi ipari-innovációs terület napelemparkkal, egy keceli gépipari beruházás, egy gödöllői gyógyszeralapanyag-gyártó üzem, valamint a szegedi ipari terület bővítése, amely Algyő, Sándorfalva és Szatymaz területét is érinti. Az érintett telkeken a kormányrendelet egyedi beépítési szabályai elsőbbséget élveznek a helyi építési előírásokkal szemben.

A gyorsított eljárás nemcsak a beruházóknak kedvez: az építőipari kivitelezők, tervezők és közműépítők kiszámíthatóbb ütemezéssel tervezhetnek, a későbbi beszállítók pedig előre készülhetnek az új gyárak igényeire. A módosításokat a már folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell, így a már benyújtott kérelmek is gyorsabban zárulhatnak. Szegeden a közlekedési és parkolási területekre külön beépítési korlátok vonatkoznak.

A térségben ingatlannal rendelkező cégeknek érdemes ellenőrizniük, hogy telkük szerepel-e a kijelölt helyrajzi számok között, mert ez a környező területhasználatot is befolyásolhatja, a kivitelezőknek pedig a projektek ütemezéséhez célszerű igazítaniuk kapacitásaikat.

Rozsdaövezeti akcióterület Budapest XIII. kerületében: egyedi beépítési szabályok és eljárási könnyítések

2025. augusztus 5.

Jogforrás és hatály

A rozsdaövezeti akcióterületek kijelöléséről és egyes akcióterületeken megvalósuló beruházásokra irányadó sajátos követelményekről szóló 619/2021. (XI. 8.) Korm. rendeletet a 243/2025. (VII. 31.) Korm. rendelet módosította, a magyar építészetéről szóló 2023. évi C. törvény 225. § (2) bekezdés a), c), d) és f) pontjában kapott felhatalmazás alapján. A 6. § szerint a rendelet a kihirdetését követő napon, 2025. augusztus 2-án lépett hatályba. A módosítás új 4. § (1b) bekezdéssel, új 6. § (1), (2) és (2a) bekezdéssel, valamint új 3. melléklettel egészíti ki az alaprendeletet, a 6. § (4)–(7) bekezdését hatályon kívül helyezi. A preambulum szerint célja a kiemelt beruházások gyorsabb, egyszerűbb és egységesebb megvalósítása.

A szabályozás lényege

A változások az alaprendelet 1. melléklete 2. sorában szereplő, Budapest XIII. kerület belterület 25896/2 hrsz.-ú, azonnali rozsdaövezeti akcióterületként kijelölt ingatlanon megvalósuló ingatlanfejlesztési beruházást érintik. Az új 4. § (1b) bekezdés szerint ehhez nem kell zöldfelületi igazolás és közterület-alakítási terv, a településképi tájékoztatás és konzultáció nem kötelező, az útkezelői és közlekedési nyilatkozatokat elég a használatbavétel előtt beszerezni, a telekalakítási, építési és változtatási tilalom nem alkalmazandó, a környezetvédelmi elsőfokú döntés elleni fellebbezési határidő nyolc nap. Az új 6. § (2) bekezdés lakó-, vegyes, kereskedelmi, vendéglátó, kulturális, sport- és parkolóház-rendeltetést enged, legfeljebb 65 méteres épületmagassággal, 5,0 m²/m² általános és 3,0 m²/m² parkolási szintterületi mutatóval, legalább 25%-os zöldfelülettel, 3000 m²-es minimális telekterülettel. Lakás nettó alapterülete legalább 26 m², épületenként átlagosan legalább 42 m² lehet; az előírt parkolóhelyek legalább 25%-át kell biztosítani, akár 500 méteren belül. A 3. mellékletben lehatárolt telekrészen a (2a) bekezdés szerint az épületmagasság legfeljebb 40 méter.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A módosítás elsősorban a projekt fejlesztőjét, kivitelezőit és tervezőit érinti, amelyek számára a sűrű, nagy magasságú beépítés és az enyhített parkolási követelmény jelentős többlet-hasznosítható területet és költségmegtakarítást jelent. Az eljárási könnyítések, különösen a tilalmak alóli mentesség és a nyolcnapos ügyintézési határidők, lerövidítik az előkészítést és csökkentik a finanszírozási költséget. Közvetve a környező ingatlantulajdonosokat és a XIII. kerületi üzleti ingatlanpiac szereplőit érinti, mivel jelentős új lakás-, iroda- és kereskedelmi kínálat jelenhet meg. A csökkentett parkolási követelmény a környező utcák forgalmi terhelését növelheti, ami a helyi üzletek és szolgáltatók működési feltételeit is érintheti.

Teendők és határidők

Az érintett fejlesztőnek az új paraméterekhez kell igazítania a tervezést, és az útkezelői, közlekedési nyilatkozatokat a használatbavételig kell beszereznie. A környezetvédelmi döntések elleni nyolcnapos fellebbezési határidőt a környékbeli érintetteknek is figyelembe kell venniük. A beszállítóknak érdemes figyelemmel kísérniük a projekt ütemezését. A 3. mellékletben koordinátákkal lehatárolt telekrész eltérő magassági korlátja miatt a tervezésnél a telekrészek határát pontosan kell rögzíteni, a parkolóhelyek 500 méteren belüli kiváltásához pedig szerződéses megállapodás szükséges.

65 méteres épületek és gyorsított eljárás egy XIII. kerületi barnamezős fejlesztésnél

Augusztus 2-től egyedi beépítési szabályok és eljárási könnyítések vonatkoznak egy XIII. kerületi, rozsdaovezeti akcióterületként kijelölt ingatlan fejlesztésére. A rendelet sűrű, vegyes rendeltetésű városrész kialakítását teszi lehetővé.

A kormányrendelet a Budapest XIII. kerületi, 25896/2 helyrajzi számú ingatlanon tervezett ingatlanfejlesztésre állapít meg sajátos szabályokat. Az ingatlanon lakó-, iroda-, kereskedelmi, vendéglátó, kulturális és sportcélú épületek is elhelyezhetők, legfeljebb 65 méteres magassággal, a terület egy részén 40 méteres korláttal. Előírás a legalább 25 százalékos zöldfelület, a lakások pedig legalább 26, épületenként átlagosan 42 négyzetmétereseek lehetnek.

Az eljárás is gyorsul: nem kell zöldfelületi igazolás és közterület-alakítási terv, nem alkalmazhatók a változtatási és építési tilalmak, a környezetvédelmi döntések ellen pedig csak nyolc napon belül lehet fellebbezni. A parkolóhelyeknek elég a negyedét biztosítani, akár 500 méteres körzetben. A könnyítések jelentősen csökkenthetik a fejlesztés költségeit és rövidíthetik az előkészítési időt, ami a kivitelezőknek és beszállítóknak is hamarabb hozhat megrendelést.

A kivitelezőknek és beszállítóknak érdemes figyelniük a projekt ütemezését, a környező ingatlanok tulajdonosainak pedig a rövid fellebbezési határidőt.

Debrecen, Déli Gazdasági Övezet: nagyobb ipari telkek, megújuló energia és tiltott tevékenységek

2025. augusztus 29.

Jogforrás és hatály

A Debrecenben megvalósuló ipari telephely kialakításával összefüggő közigazgatási hatósági ügyek nemzetgazdasági szempontból kiemelt jelentőségű ügyé nyilvánításáról és az eljáró hatóságok kijelöléséről szóló 75/2015. (III. 30.) Korm. rendeletet (R.) a 283/2025. (VIII. 25.) Korm. rendelet módosította. A 6. § szerint a rendelet a kihirdetését követő napon, 2025. augusztus 27-én lépett hatályba. A preambulum szerint a Kormány a Debreceni Déli Gazdasági Övezetben megvalósuló beruházásokat kiemeltnek tekinti, és az általánostól eltérő településrendezési és építési követelményeket állapít meg. A módosítás az R. 3. §-át módosítja, új 3/D. §-t és 18. §-t iktat be, a 3. melléklet 1. pontját és új 7. mellékletet állapít meg, a 3. § (4) bekezdés h) pontját hatályon kívül helyezi.

A szabályozás lényege

Az R. 3. § (5) bekezdés b) pontja szerint a 3. mellékletben lehatárolt ipari gazdasági területen a kialakítható telek legkisebb területe 360 000 m², a terület határa kötelező telekhatár. Az e) pont szerint a zöldfelület legalább 20%, a Szepes-halom régészeti lelőhelyet és 50 méteres védőövezetét zöldfelületként meg kell őrizni. Az új h) pont alapján megújuló energiát hasznosító erőművek – a szélerőművek kivételével – teljesítménykorlátozás nélkül elhelyezhetők, és a fásítási kötelezettség teljesítése után zöldfelületként 100%-ban beszámíthatók. A 3. § (4a) bekezdés szerint a 0503/42 hrsz.-ú telken a közművek kiépüléséig ideiglenes egyedi ellátás és zárt szennyvíztároló alkalmazható, a (15) bekezdés pedig munkásszállásnak nem minősülő ideiglenes szállásépületeket enged a főépületek használatbavételéig, amelyeket a használatbavételi kérelemtől számított 90 napon belül el kell bontani. Az új 3. § (25) bekezdés a 7. melléklet szerinti közlekedési és közműterületen 30 000 m² minimális telekméretet és 15 méteres magassági korlátot ír elő. Az új 3/D. § a 2. melléklet szerinti telteken megtiltja többek között a szénhidrogén-előállítás, az önálló vegyianyag-tárolást, a fémolvasztást és öntödei tevékenységet, a hulladékártalmatlanítást és -hasznosítást, az akkumulátor-újrahasznosítást, valamint az üveg- és kerámiagyártást.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A módosítás a debreceni ipari övezetbe települő gyártókat, az építőipari kivitelezőket és a megújulóenergia-projektek fejlesztőit érinti kedvezően, a környezeti szempontból kockázatos tevékenységet folytató vállalkozások számára viszont kizárja a letelepedést. A 360 000 m²-es minimális telekméret a nagy kiterjedésű gyártóüzemeknek kedvez, a kisebb betelepülők számára a területet csak nagyobb egységekben teszi elérhetővé. A korlátlan napelemes kapacitás csökkentheti a telephelyek energiaköltségét és javíthatja fenntarthatósági mutatóikat. Az ideiglenes szálláshelyek engedélyezése az építkezések munkaerő-ellátását könnyíti, a 90 napos bontási kötelezettség azonban költséggel jár.

Teendők és határidők

Az új szabályokat a 18. § szerint a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell. A betelepülést tervező vállalkozásoknak tevékenységüket a 3/D. § tilalmi listájával, a megújuló beruházásoknak a fásítási feltétellel kell összevetniük. Az övezetben építkezőknek a 3. § (5) bekezdés szerinti zöldfelületi és telekméret-előírásokat, a 7. melléklet területén a 15 méteres és a repülőtéri akadálykorlátozási magassági korlátot együttesen kell betartaniuk. Az ideiglenes szálláshelyek elbontását a kivitelezési ütemtervben és a költségvetésben is szerepeltetni kell. A régészeti védőövezetet a tervezésnél zöldfelületként kell kezelni.

Debreceni ipari övezet: napelemparkok igen, szennyező tevékenységek nem

Augusztus 27-től új beépítési szabályok vonatkoznak a Debreceni Déli Gazdasági Övezetre. A rendelet nagyobb ipari telkeket, megújuló energiatermelést és ideiglenes munkásszállásokat enged, egyes szennyező tevékenységeket viszont kifejezetten tilt.

A kormányrendelet szerint az övezet ipari területén legalább 36 hektáros telkek alakíthatók ki, legalább 20 százalékos zöldfelülettel. A szélenergiatermelők kivételével megújuló energiát hasznosító erőművek korlátozás nélkül telepíthetők, és fásítás után a zöldfelületbe is beszámíthatók. Az építkezés idejére ideiglenes szállásépületek is létesíthetők a dolgozóknak, ezeket azonban a használatbavételt követően le kell bontani.

Új elem a tilalmi lista: az érintett telkeken nem folytatható többek között szénhidrogén-előállítás, önálló vegyianyag-tárolás, fémolvasztás és öntödei tevékenység, hulladékkezelés, akkumulátor-újrahasznosítás, valamint üveg- és kerámiagyártás. A korlátozás a környezeti kockázatok mérséklését szolgálja.

A betelepülést tervező cégeknek ezért már a telephelyválasztáskor érdemes ellenőrizniük, hogy tevékenységük nem szerepel-e a tiltott körben, beszállítóiknak pedig azt, hogy a tervezett telephelyi szolgáltatás nem ütközik-e a tilalomba. A szabályok a folyamatban lévő engedélyezési ügyekre is vonatkoznak, így a már benyújtott kérelmeket is az új előírások szerint bírálják el.

Építésügyi kormányrendeletek csomagszerű módosítása: kivitelezés, egyszerű bejelentés, telepítési szabályok

2025. augusztus 28.

Jogforrás és hatály

A Kormány a magyar építészetről szóló 2023. évi C. törvény (Méptv.) 225. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján kiadta az egyes építésügyi tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 284/2025. (VIII. 25.) Korm. rendeletet. A rendelet 41. §-a szerint főszabályként a kihirdetését követő harmadik napon lép hatályba; az 1. § és a 3. § (2) bekezdése a kihirdetést követő tizenhatodik napon, a 7. § b) pontja és a 8. § 2027. január 1-jén. Módosítja többek között a főépítési tevékenységgel összefüggő 190/2009. Korm. rendeletet, az építőipari kivitelezési tevékenységről szóló 191/2009. (IX. 15.), a szakmagyakorlásról szóló 266/2013. (VII. 11.), a településtervek tartalmáról szóló 419/2021. Korm. rendeletet, a településrendezési és építési követelmények alapszabályzatáról szóló 280/2024. (IX. 30.) (TÉKA) és az építésügyi hatósági eljárásokról szóló 281/2024. (IX. 30.) Korm. rendeletet.

A szabályozás lényege

A 191/2009. Korm. rendelet módosított 22. § (4) bekezdése szerint a kivitelezési dokumentációt – egyszerű bejelentés esetén a (2) bekezdésre figyelemmel – az 1. melléklet szerint kell elkészíteni; a 48. § alapján ezt a folyamatban lévő egyszerű bejelentéses építéseknel is alkalmazni kell. A 281/2024. Korm. rendelet új 62. § (5) bekezdése szerint a korábban tett, saját lakhatást szolgáló egyszerű bejelentéstől való eltéréshez új bejelentés szükséges, a 63. § (1a) bekezdése pedig lehetővé teszi, hogy a használatbavételi eljárásban az építtetőre kedvezőbb, a kérelem idején hatályos követelményeket vizsgálják. A TÉKA 5. § 94. pontja a melléképítmények közé sorolja a sprinklertartályt, a csapadékvíz- és oltóvíztárolót, a 60. § (5) bekezdése száz új várakozóhelyenként kettő töltőpontot ír elő, meglévő parkolónál pedig a 600 m²-nél nagyobb árusítóterű üzletekre szűkíti a kötelezettséget. A 4. melléklet szerint nagyvárosias lakóterületen 1,5 lakásonként kell egy parkolóhelyet biztosítani, a raktározási egységeknél pedig minden megkezdett 1500 m² raktár után.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A módosítás a fővállalkozó kivitelezőket, a tervezőket, az ingatlanfejlesztőket és az építtetőket egyaránt érinti. A kivitelezési dokumentáció egységes mellékleti tartalma az egyszerű bejelentéses lakásépítéseknel csökkenti az értelmezési vitákat, de a futó projekteknél is igazodást igényel. A parkolási és töltőpont-előírások enyhítése a városi lakóprojektek, a logisztikai és a kiskereskedelmi beruházások költségét mérsékelheti. A gazdasági területeken az elő-, oldal- és hátsókertben elhelyezhető portaépület, kerékpártároló, közmű- és tűzvédelmi létesítmény rugalmasabb telekhasználatot tesz lehetővé, a felszíni várakozóhelyek elsődlegessége pedig olcsóbb parkolási megoldásokat enged.

Teendők és határidők

A kivitelezőknek és a tervezőknek a hatálybalépéstől az egyszerű bejelentéses munkáknál is az 1. melléklet szerinti tartalommal kell összeállítaniuk a kivitelezési dokumentációt, a folyamatban lévő munkáknál is. A korábbi egyszerű bejelentéssel épülő lakóépületek építtetőinek meg kell vizsgálniuk, hogy a tervezett eltérés új bejelentést igényel-e, és a használatbavételénél élhetnek a kedvezőbb szabályok vizsgálatával. A TÉKA 138. §-a szerint a módosított rendelkezéseket a folyamatban lévő településtervek készítésénél is alkalmazni kell, ezért a beruházóknak célszerű a településrendezési egyeztetéseken ezt érvényesíteniük. A szakmagyakorlási szabályok egyes módosításai 2027. január 1-jén lépnek hatályba.

Rugalmasabb építési szabályok, egységes kivitelezési dokumentáció

Augusztus végi kormányrendelet egyszerre hét építésügyi jogszabályt módosít: egységesíti a kivitelezési dokumentációt, enyhíti a parkolási és töltőpont-előírásokat, és rendezi a korábbi egyszerű bejelentéses lakásépítések helyzetét.

Az egyszerű bejelentéssel épülő lakóházaknál is a jogszabály mellékletében meghatározott tartalommal kell elkészíteni a kivitelezési dokumentációt, és ez a már folyamatban lévő munkákra is vonatkozik. Aki korábbi bejelentés alapján épít, és el akar térni a terveitől, új bejelentést tesz, a használatbavételkor viszont kérheti, hogy a hatóság a számára kedvezőbb, akkor hatályos szabályok szerint vizsgálja az épületet.

A beruházóknak kedvező, hogy nagyvárosias lakóterületen másfél lakásonként elég egy parkolóhely, a raktáraknál pedig az alapterület számít a dolgozói létszám helyett. Az új parkolóknál száz helyenként kettő elektromos töltőpont kell, a meglévő parkolóknál csak a 600 négyzetméternél nagyobb üzleteknél.

A változásokat a 284/2025. (VIII. 25.) Korm. rendelet tartalmazza. A gazdasági területeken a portaépület, a kerékpártároló és a tűzivíz-tároló a kertekben is elhelyezhető. A folyamatban lévő településterveknél is az új szabályokat kell alkalmazni, a szakmagyakorlási szabályok egyes elemei pedig csak 2027. január 1-jén lépnek hatályba.

Rendeltetésmódosítási engedély napi fogyasztási cikket árusító üzlet átadásakor is szükséges

2025. augusztus 21.

Jogforrás és hatály

A Kormány a magyar építészetéről szóló 2023. évi C. törvény (Méptv.) 225. § (1) bekezdés 37. pontjában kapott felhatalmazás alapján kiadta a rendeltetésmódosítási eljárás során alkalmazandó részletes szabályokról szóló 143/2018. (VIII. 13.) Korm. rendelet módosításáról szóló 274/2025. (VIII. 18.) Korm. rendeletet. A módosító rendelet 3. §-a szerint a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba. A preambulum szerint a cél annak pontosítása, mely esetekben kell rendeltetésmódosítási engedélyt kérni, hogy az azonos megítélésű tevékenységek azonos megítélés alá essenek. A módosítás az alaprendelet 1. § (1) bekezdés c) pontját módosítja, és új d) pontot, valamint (1a) és (1b) bekezdést iktat be. Az eljárásban továbbra is az építmény fekvése szerinti fővárosi és vármegyei kormányhivatal jár el (2. § (1) bek.).

A szabályozás lényege

A rendeltetésmódosítási eljárás eddig a 400 m²-nél nagyobb bruttó alapterületű építmény kereskedelmi rendeltetésre változtatására, illetve az építési engedélyhez nem kötött átalakításokra vonatkozott. Az új 1. § (1) bekezdés d) pontja szerint az eljárást akkor is le kell folytatni, ha a 400 m²-nél nagyobb kereskedelmi építményt, önálló rendeltetési egységet vagy árusítóteret – részben vagy egészben – a kereskedelemről szóló törvény szerinti napi fogyasztási cikket értékesítő üzlet kialakítása céljából átruházzák vagy használatba adják. Az (1a) bekezdés alapján, ha az engedélyes az ingatlant bármilyen jogcímen ilyen célra átruházza vagy használatba adja, az új tulajdonosnak vagy használónak új engedélyt kell kérnie. Az (1b) bekezdés szerint ugyanez vonatkozik arra az esetre, ha a használatbavételi engedéllyel rendelkező ingatlan használatát engedik át napi fogyasztási cikket értékesítő üzlet céljára. A módosított c) pont az árusítóter tagolását, el- vagy leválasztását is eljárásköteles átalakításnak minősíti, ha az új, egybefüggő rész napi fogyasztási cikket értékesítő üzlet működtetését szolgálja.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A szabály közvetlenül érinti a kiskereskedelmi láncokat, a bevásárlóközpontok és üzletparkok tulajdonosait, a kereskedelmi ingatlanok bérbeadóit és befektetőit. Egy meglévő, engedélyezett üzlethelyiség bérbeadása vagy eladása élelmiszer- és napi cikk-kereskedő részére önmagában engedélyköteles lesz, ami meghosszabbítja a bérbeadási és tranzakciós folyamatokat. Az eljárásban a Hajdú-Bihar Vármegyei Kormányhivatal 60 napon belül ad szakkérdésben nyilatkozatot (4. § (2) bek.), ezért a nyitási ütemtervekben ezzel számolni kell. Az engedély nélküli használat a Méptv. 171. § (3) bekezdése szerinti szankciókat vonhat maga után; a bírság mértékénél az alapterület, a jogsértő használat időtartama és az elért nettó árbevétel is szempont (10. §).

Teendők és határidők

A kereskedelmi ingatlanok tulajdonosainak és bérlőinek a hatálybalépést követően kötött bérleti, adásvételi és üzemeltetési szerződéseknél előre fel kell mérniük, hogy az ügylet napi fogyasztási cikket értékesítő üzlet céljára 400 m²-nél nagyobb területet érint-e. Ilyen esetben a szerződésben célszerű rendezni, melyik fél kéri az engedélyt, és a birtokbaadást vagy az üzletnyitást az engedély véglegessé válásához kötni. Nem kell eljárást lefolytatni, ha az átalakítás kizárólag a visszaváltási díjas termékek automata visszaváltó berendezésének elhelyezését szolgálja (1. § (2) bek.).

Engedély kell az élelmiszerüzletnek átadott nagy kereskedelmi terekhez

Szigorodik a rendeltetésmódosítási engedély szabálya: a 400 négyzetméternél nagyobb üzlethelyiség napi fogyasztási cikket árusító kereskedőnek történő eladása vagy bérbeadása is külön kormányhivatali engedélyhez kötött lesz.

Eddig főként a helyiség funkcióváltása vagy átalakítása tette szükségessé a kormányhivatali engedélyt. A módosítás után akkor is engedélyt kell kérni, ha egy 400 négyzetméternél nagyobb kereskedelmi teret élelmiszer- vagy napi cikk-üzlet kialakítására adnak el vagy adnak bérbe. Ha a korábbi engedélyes adja tovább az ingatlant, az új tulajdonosnak vagy bérlőnek saját engedély kell. Az előírás akkor is irányadó, ha csak a helyiség egy részét adják át.

Az eljárásban szakkérdésben egy másik kormányhivatal is nyilatkozik, erre 60 nap áll rendelkezésre, ezért a nyitások ütemezésénél számolni kell az időigénnyel. Az engedély nélküli használat bírságot vonhat maga után, amelynek mértékénél az elért árbevétel is szempont.

Az ingatlantulajdonosoknak és a kereskedőknek érdemes a bérleti és adásvételi szerződésekben rögzíteniük, ki intézi az engedélyt, és mikortól nyitható az üzlet. A szabály a kihirdetést követő 30. napon lép hatályba. A visszaváltó automaták elhelyezése továbbra sem igényel eljárást.

Balaton: új területfelhasználási és beépítési követelmények a vízparti területeken

2025. augusztus 29.

Jogforrás és hatály

A Kormány a Magyarország és egyes kiemelt térségeinek területrendezési tervéről szóló 2018. évi CXXXIX. törvényben (Trtv.) és más törvényekben kapott felhatalmazás alapján kiadta a Balaton vízparti területeinek területfelhasználási követelményeiről szóló 287/2025. (VIII. 27.) Korm. rendeletet. A rendelet a 20. § szerint a kihirdetését követő 30. napon lép hatályba. Területi hatálya a tómedret is magában foglaló vízparti területekre terjed ki, amelyek szárazulati lehatárolását az 1. melléklet szerinti Vízparti Terv állapítja meg (2. § (1) bek.). A helyi építési szabályzat (HÉSZ) ennél szigorúbb követelményt megállapíthat, a megengedőbb eltérés pedig csak a 3. § (4) bekezdésében felsorolt esetekben, az állami főépítész hozzájárulásával és a Balatoni főépítész véleményének kikérésével lehetséges.

A szabályozás lényege

A szabályozási partvonal és a természetes partszakasz a Vízparti Tervhez képest nem módosítható (8. § (3) és (7) bek.). A partvonalhoz legközelebb eső telken a tó felé eső építési határvonal épületenkénti összhossza legfeljebb a telekszélesség 50%-a, de legfeljebb 25 méter lehet, a három- vagy többszintes épületek hossz tengelyének pedig a partvonalra merőlegesnek kell lennie (10. § (2) bek.). A parti sétányhoz legalább 5 méter széles közösségi területet kell biztosítani, és a sétány és a tómeder között kerítés, kapu nem létesíthető (13. § (1) és (4) bek.). Mobilház és telepített lakókocsi csak különleges kempingterületen vagy a HÉSZ által kifejezetten megengedett övezetben helyezhető el, a beépítetlenül megőrzendő parti sávban nem (15. § (2)–(3) bek.). Kikötői lekötőmű, móló és hullámtörő csak kikötőként hasznosítható partszakaszon, természetvédelmi hozzájárulással létesíthető; új móló esetén legalább egy, minimum 3 méter széles mólót a közhasználat számára meg kell nyitni (17–18. §). Hajó közhasználatú területen nem tárolható (17. § (6) bek.).

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A rendelet a balatoni szálláshely- és vendéglátó-vállalkozásokat, a kempingek, strandok és kikötők üzemeltetőit, az ingatlanfejlesztőket és a vízparti telkek tulajdonosait érinti. A beépítési korlátok és a közhasználati kötelezettségek csökkentik a vízparti telkeken megvalósítható bruttó szintterületet, így a fejlesztési projektek megtérülését újra kell számolni. A kikötőfejlesztők számára a közcélú móló megnyitása és a hajótárolás üzemi területre szorítása többletköltséget jelent. A vizsgálat alá vonható helyeken új hajókikötő nem létesíthető, a meglévő kikötő nem bővíthető (19. § (2) bek.).

Teendők és határidők

A vízparti beruházások előkészítőinek a Vízparti Terv alapján ellenőrizniük kell a telek területfelhasználási kategóriáját és a rá vonatkozó sajátos elemeket. A rendelettel összhangban lévő HÉSZ elfogadásáig a hatósági eljárásokban és az építés megkezdésekor a 9. alcím és az V. fejezet szabályait kell alkalmazni, a megengedett magassági értékek pedig HÉSZ-módosítással nem növelhetők (21. § (1) bek.). Új csónakkikötőre a 19. § (2) bekezdés c) pontja szerinti helyen a hatálybalépéstől számított öt éven belül lehet kérelmet benyújtani (21. § (3) bek.).

Szigorúbb építési szabályok és több közösségi part a Balatonon

Egységes Vízparti Terv határozza meg a Balaton partjának hasznosítását: a tóparti telkeken korlátozzák a beépítést, a kikötőknek közcélú mólót kell nyitniuk, és rögzítik a parti sétány helyét.

A tóhoz legközelebbi telkeken az épületek tó felé néző homlokzata legfeljebb a telek szélességének felét, de legfeljebb 25 métert foglalhat el, a magasabb épületeket pedig a partra merőlegesen kell elhelyezni. A parti sétány számára legalább 5 méter széles sávot kell fenntartani, és a sétány és a víz közé nem építhető kerítés.

Mobilház és lakókocsi csak kempingben vagy a helyi szabályzat által kifejezetten megengedett övezetben állhat. Új kikötői móló csak a kijelölt partszakaszokon, természetvédelmi hozzájárulással épülhet, és új móló esetén egy legalább 3 méter széles mólót a nyilvánosság számára is meg kell nyitni. Hajó közhasználatú parti területen nem tárolható.

A szabályok a kihirdetést követő 30. napon lépnek hatályba. A balatoni fejlesztőknek, szállás- és kikötőüzemeltetőknek érdemes már most ellenőrizniük, mit enged a Vízparti Terv az adott telken, mert a helyi szabályzatok átdolgozásáig a magassági előírások sem enyhíthetők.

Környezeti hatásvizsgálat: bővülő tevékenységlista és szigorúbb hatástanulmány-tartalom

2025. augusztus 21.

Jogforrás és hatály

A Kormány a környezet védelmének általános szabályairól szóló 1995. évi LIII. törvény (Kvt.) 110. § (7) bekezdés 3. és 18. pontjában kapott felhatalmazás alapján kiadta a környezeti hatásvizsgálati és az egységes környezethasználati engedélyezési eljárásról szóló 314/2005. (XII. 25.) Korm. rendelet módosításáról szóló 271/2025. (VIII. 18.) Korm. rendeletet. A módosító rendelet 5. §-a szerint a kihirdetését követő 31. napon lép hatályba, 6. §-a szerint pedig a 2011/92/EU és a 2014/52/EU irányelvnek való megfelelést szolgálja. A módosítás az alaprendelet általános rendelkezéseit, valamint 1., 3. és 6. számú mellékletét érinti. Külön átmeneti rendelkezést a módosított alaprendelet szövegében nem találtunk, ezért a folyamatban lévő ügyek kezelését a hatósággal célszerű egyeztetni.

A szabályozás lényege

Az 1. § (2) bekezdés szerint a kutatási, kutatás-fejlesztési és tesztelési célú tevékenységekre vonatkozó kivétel ezután csak a 2. számú mellékletben szereplő tevékenységekre terjed ki, a 3. számú melléklet szerinti tevékenységekre nem. Az új 10/A. § alapján a környezetvédelmi engedély módosítására irányuló eljárásban a hatóság közmeghallgatást tarthat, ha ezt a módosítás jellege, a tevékenység összetettsége, helye, kapacitása vagy az érintettek száma indokolja. Az 1. számú melléklet új 10a. pontja szerint az azbeszt kivonására szolgáló létesítmény méretmegkötés nélkül hatásvizsgálat-köteles. A 3. számú mellékletben új tétel a 20 ezer t/év feletti köztes vegyipari termékeket kezelő üzem (38a. pont), a kőolaj- és földgáztermelésnél a kutatási fázisú próbatermelés, a bányászatnál a vízbázis-védőövezeti kutatófúrás. A magánutak külön pontba kerültek (87a. pont: védett és Natura 2000 területen 500 m hosszútól), a sípályák, sífelvonók és drótkötélpályák 2 ha területfoglalás felett is előzetes vizsgálat alá esnek (113. pont). A 6. számú melléklet szerint a hatástanulmánynak a kivitelezés és üzemeltetés alatti intézkedések várható hatását és a vizsgált fő változatokat is be kell mutatnia.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A változás a vegyipari, bányászati és szénhidrogén-kutatási vállalkozásokat, az azbesztmentesítéssel foglalkozó hulladékkezelőket, a turisztikai és sportlétesítmény-fejlesztőket, valamint a védett területeken utat építő beruházókat érinti. A bővülő tevékenységlista miatt több projekt kerül előzetes vizsgálati vagy hatásvizsgálati eljárás alá, ami hónapokkal hosszabbíthatja az engedélyezést és növeli a szakértői költségeket. A K+F-kivétel szűkülése a kísérleti üzemeket tervező cégeket érinti. Az engedélymódosítási közmeghallgatás lehetősége a bővítési projektek ütemezését bizonytalanabbá teheti.

Teendők és határidők

A beruházóknak a hatálybalépés előtt felül kell vizsgálniuk, hogy tervezett projektjük az új vagy módosított mellékleti pontok alá esik-e, és szükség esetén az engedélyezési ütemtervet ehhez kell igazítaniuk. A hatástanulmány-készítőknek a dokumentációt ki kell egészíteniük a változatok közötti választás indokaival és az intézkedések várható hatásával. A meglévő környezetvédelmi engedély módosítását tervező vállalkozásoknak számolniuk kell a közmeghallgatás lehetőségével, és célszerű az érintett lakossággal korábban kommunikálniuk.

Több beruházásnál kell környezeti hatásvizsgálat

Bővül a környezeti hatásvizsgálatra kötelezett tevékenységek köre: az azbesztkivonó létesítmények, egyes vegyipari üzemek, sífelvonók és védett területi magánutak is vizsgálat alá kerülhetnek, a hatástanulmányok tartalma pedig szigorodik.

Az azbeszt kivonására szolgáló létesítmény mérettől függetlenül hatásvizsgálat-köteles lesz. Előzetes vizsgálat alá kerül az évi 20 ezer tonna feletti köztes vegyipari termékeket kezelő üzem, a szénhidrogén-kutatás próbatermelési szakasza, a vízbázisok védőövezetében végzett kutatófúrás, a két hektárnál nagyobb sípálya és drótkötélpálya, valamint a védett természeti területen 500 méternél hosszabb magánút.

A kutatás-fejlesztési célú tevékenységek kivétele szűkül, a környezetvédelmi engedély módosításánál pedig a hatóság közmeghallgatást is tarthat. A hatástanulmányban be kell mutatni a vizsgált változatokat és a választás okait. Az új szabályok az uniós hatásvizsgálati irányelvek átültetését szolgálják.

A változásokat a 271/2025. (VIII. 18.) Korm. rendelet tartalmazza, amely a kihirdetését követő 31. napon lép hatályba. Az érintett beruházóknak érdemes most átnézniük, mely projektjeik esnek az új pontok alá, és az engedélyezési ütemtervet ehhez igazítaniuk. Az előírások a folyamatban lévő tervezéseket is érinthetik, ezért a dokumentációk korai felülvizsgálata indokolt.

Elektromobilitás és származási garancia: igazodás az uniós AFIR-rendelethez

2025. augusztus 18.

Jogforrás és hatály

A Kormány az Alaptörvény 15. cikk (3) bekezdése, a közúti közlekedésről szóló 1988. évi I. törvény (Kkt.) és a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (VET) felhatalmazása alapján kiadta a villamos energiával és elektromobilitással kapcsolatos kormányrendeletek módosításáról szóló 262/2025. (VIII. 13.) Korm. rendeletet. A rendelet a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba (16. §), és a 2018/2001/EU irányelvnek, az alternatív üzemanyagok infrastruktúrájáról szóló (EU) 2023/1804 rendeletnek (AFIR), az (EU) 2025/655 végrehajtási és az (EU) 2025/671 felhatalmazáson alapuló bizottsági rendeletnek való megfelelést szolgálja (17. §). Az 1. § hatályon kívül helyezi a 443/2017. (XII. 27.) Korm. rendeletet, a rendelet módosítja az elektromobilitás szolgáltatásról szóló 243/2019. (X. 22.) és a villamos energia származási garanciájáról szóló 420/2024. (XII. 23.) Korm. rendeletet.

A szabályozás lényege

A 243/2019. Korm. rendelet 1. § 1. pontja szerint elektromos töltőállomásnak már egy nyilvános töltőberendezést magában foglaló terület is minősül, a 4–8. pont pedig az AFIR fogalmait (digitálisan csatlakoztatott töltőpont, intelligens töltés, statikus és dinamikus adatok) veszi át. Az üzemeltetési engedély iránti kérelemben igazolni kell az AFIR 5. cikk (7) és (8) bekezdésének való megfelelést (3. § g)–h) pont), az 1. melléklet pedig a töltőpont intelligens töltési és digitális csatlakozási képességét, valamint az AFIR II. mellékletének való megfelelést is kéri. Az új 7. § (1) bekezdés m) pontja szerint az üzemeltető a töltőpontok statikus és dinamikus adatait az (EU) 2025/655 és 2025/671 rendelet szerinti formátumban térítésmentesen elérhetővé teszi. Az eseti töltés díját a töltőállomáson jól láthatóan kell feltüntetni (7. § (3) bek. e) pont, 19. § (2) bek.), a 7. § (3) bekezdés h) pontja pedig lehetővé teszi, hogy a kártyás fizetést a töltőállomást kiszolgáló üzletben, több töltőpontra közösen biztosítsák. A 420/2024. Korm. rendelet 10. § (13) bekezdése szerint a származási garanciának meg kell felelnie az EN 16325 szabványnak.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A módosítás a nyilvános töltőpontok üzemeltetőit, az elektromobilitás-szolgáltatókat, a töltőinfrastruktúrát telepítő kereskedelmi és vendéglátó egységeket, valamint a megújuló villamos energiát termelő és származási garanciát használó vállalatokat érinti. Az adatszolgáltatási és fizetési előírások informatikai fejlesztést és a meglévő berendezések felülvizsgálatát igénylik. Ugyanakkor az egyetlen töltőberendezéssel működő helyszínek is töltőállomásnak minősülnek, a közös fizetési pont pedig mérsékelheti a terminálok beszerzési költségét. A származási garanciák szabványossága javítja azok uniós elfogadottságát, ami a fenntarthatósági jelentéseknél is előnyt jelent.

Teendők és határidők

A töltőpont-üzemeltetőknek a hatálybalépésig fel kell készülniük a statikus és dinamikus adatok uniós formátumú, ingyenes közzétételére, és ellenőrizniük kell az árfeltüntetést a töltőállomásokon. Új engedélykérelemnél az AFIR szerinti megfelelést igazolni kell. A származási garanciával rendelkezőknek a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (MEKH) által módosított általános szerződési feltételeket kell figyelemmel kísérniük, mivel a Hivatal azokat jogszabályváltozás esetén egyoldalúan módosíthatja (420/2024. Korm. rendelet 2. § (14) bek.).

Új uniós követelmények az elektromos töltőállomásoknak

Egy augusztusi kormányrendelettel az uniós AFIR-rendelethez igazodnak a hazai töltőállomás-szabályok: ingyenes adatközlés, jól látható árak és rugalmasabb kártyás fizetés jön, a zöldáram-igazolásoknak pedig európai szabványnak kell megfelelniük.

A nyilvános töltők üzemeltetőinek a töltőpontok helyére, elérhetőségére és áaira vonatkozó adatokat uniós formátumban, ingyenesen kell elérhetővé tenniük. Az eseti töltés díját a töltőállomáson jól látható módon kell feltüntetni, a bankkártyás fizetést pedig a töltőállomást kiszolgáló üzletben, több töltőpontra közösen is meg lehet oldani.

Töltőállomásnak már egyetlen nyilvános töltőberendezés is minősül, az új engedélykérelmekben pedig igazolni kell az uniós műszaki és fizetési előírások teljesítését, köztük az intelligens töltésre való képességet. A villamos energia származási garanciáit a Hivatal az EN 16325 szabvány szerint állítja ki. Az elektromobilitás állami feladatairól szóló korábbi kormányrendelet hatályát veszti.

A változásokat a 262/2025. (VIII. 13.) Korm. rendelet tartalmazza, amely a kihirdetését követő 15. napon lép hatályba. Az üzemeltetőknek érdemes most ellenőrizniük informatikai rendszereiket és a töltőállomásokon kihelyezett tájékoztatást. A szolgáltatóknak az új adatformátumhoz kell igazítaniuk alkalmazásaikat is.

Villamosenergia-végrehajtási rendelet: fedezeti stratégia, számlalevezetés és fizetési módok

2025. augusztus 25.

Jogforrás és hatály

A Kormány a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (VET) 170. § (1) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján kiadta a VET végrehajtásáról szóló 273/2007. (X. 19.) Korm. rendelet (Vhr.), valamint a villamosenergia tárgyú kormányrendeletek módosításáról szóló 466/2024. (XII. 30.) Korm. rendelet módosításáról szóló 280/2025. (VIII. 21.) Korm. rendeletet (Módr.2.). A rendelet a 19. § szerint főszabályként a kihirdetését követő napon lép hatályba, egyes rendelkezései 2025. szeptember 1-jén és 2026. január 1-jén. A 20. § szerint az (EU) 2024/1711 irányelvnek és a 2019/944/EU irányelvnek való megfelelést szolgálja. A preambulum szerint célja a rendszerhasználók és engedélyesek jogainak részletezése, a felhasználóvédelem erősítése és a villamosenergia-ipari beruházások tervezhetősége.

A szabályozás lényege

A Vhr. új 1. § 4. pontja meghatározza a fedezeti stratégiát: azt a dokumentumot, amely bemutatja a határozott idejű, fix áras szerződések teljesítéséhez szükséges, a nagykereskedelmi árak változásától független fedezetet biztosító pénzügyi és fizikai eszközöket. A kereskedelmi engedély iránti kérelemhez a 15. számú melléklet 4. pontja szerint csatolni kell a kockázatkezelési szabályzat részét képező fedezeti stratégiát, a 2. pont szerint az üzleti tervnek pedig tartalmaznia kell az árbevétel, a beszerzési érték, a személyi ráfordítások és az eredmény összegét. A 21/A. § (3c) bekezdése alapján a felhasználó kérésére az engedélyes világosan és közérthetően levezeti a számlában fizetendő összegek kiszámítását. A 22/E. § szerint a kereskedő a fizetési módok tekintetében nem tehet indokolatlan különbséget, a fizetési módhoz kötött díjkülönbség pedig nem lépheti túl a kereskedőnél közvetlenül felmerült költséget. A 112/B. § (4) bekezdése és a 27. számú melléklet a helyi önkormányzat kábelcsere-kezdemenyvezését világörökségi, műemléki és balatoni parti területekre is kiterjeszti. A 14/B. § (1) bekezdés e) pontja új okosmérő-felszerelési esetet állapít meg.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A módosítás a villamosenergia-kereskedőket és -kereskedelmi engedélyt kérelmezőket, az elosztókat, valamint az üzleti felhasználókat érinti. A kereskedőknek a fix áras termékeik fedezetét dokumentálniuk kell, ami a kisebb, alultőkésített piaci szereplők számára többletterhet jelent, a vállalati vevők számára viszont csökkenti a szerződésszegési kockázatot. A számlalevezetés joga és a fizetési módok szerinti díjdiszkrimináció tilalma javítja a vállalkozások alkupozícióját az elszámolási vitákban. A 126/A. § (1) bekezdése szerint a nem lakossági felhasználónak 2026. július 1-jéig papíralapú számla is kibocsátható, ha az elektronikus számla fogadásához szükséges elérhetőséget nem közli.

Teendők és határidők

A kereskedelmi engedéllyel rendelkező kereskedőknek a fedezeti stratégiát 2026. január 1-jéig kell benyújtaniuk a MEKH-hez (126/A. § (5) bek.), a folyamatban lévő engedélyezési eljárások kérelmezőinek pedig a 15. számú melléklet 6. pontja szerinti dokumentumot a hatálybalépéstől számított 15 napon belül (126/A. § (4) bek.). Az elosztóknak a 47. § (3) bekezdés f) pontja szerinti módszertanhoz igazított elosztói szabályzatot 2026. április 30-ig kell jóváhagyásra benyújtaniuk, a módszertant 2027. január 1-jétől kell alkalmazni (126/A. § (2)–(3) bek.). Az üzleti felhasználóknak célszerű élniük a számlalevezetés kérésének jogával, és átvizsgálniuk a fizetési módhoz kötött díjakat.

Fedezetet kell igazolniuk a fix áras áramkereskedőknek

Átláthatóbb számlák, tisztességes fizetési díjak és pénzügyileg megalapozottabb kereskedők: augusztusban módosultak a villamosenergia-törvény egyes végrehajtási szabályai, amelyek az áramot vásárló hazai üzleti felhasználókat is közvetlenül érintik.

A villamosenergia-kereskedőknek fedezeti stratégiát kell készíteniük, amely bemutatja, milyen pénzügyi és fizikai eszközökkel biztosítják a határozott idejű, fix áras szerződések teljesítését akkor is, ha a nagykereskedelmi árak megugranak. A már engedéllyel rendelkező kereskedőknek 2026. január 1-jéig kell benyújtaniuk a dokumentumot a Hivatalhoz.

A felhasználók kérhetik, hogy a kereskedő vagy az elosztó közérthetően vezesse le a számlán szereplő összegek kiszámítását. A kereskedő a fizetési módok között nem tehet indokolatlan különbséget, és az eltérő díj nem haladhatja meg a ténylegesen felmerült költséget. Ez a vállalkozásoknak az elszámolási viták rendezésében jelent segítséget.

A változásokat a 280/2025. (VIII. 21.) Korm. rendelet tartalmazza. A vállalkozásoknak érdemes áttekinteniük áramszerződéseik fizetési feltételeit, és mérlegelniük, hogy kereskedőjük megfelel-e az új fedezeti követelményeknek. A nem lakossági felhasználók 2026. július 1-jéig papíralapú számlát is kaphatnak, ha nem adják meg elektronikus elérhetőségüket.

Szilárd biomassza-erőművek: egyszeri átvételi ár-felülvizsgálat a tűzifa drágulása miatt

2025. augusztus 18.

Jogforrás és hatály

A Kormány a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény 170. § (1) bekezdés 29. pontjában kapott felhatalmazás alapján kiadta a megújuló energiaforrásból vagy hulladékból nyert energiával termelt villamos energia kötelező átvételéről szóló 389/2007. (XII. 23.) Korm. rendelet (KÁT-rendelet) és a megújuló energiaforrásból termelt villamos energia kötelező átvételi és prémium típusú támogatásáról szóló 299/2017. (X. 17.) Korm. rendelet (METÁR-rendelet) módosításáról szóló 265/2025. (VIII. 13.) Korm. rendeletet. A rendelet 6. §-a szerint a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba. A preambulum szerint a cél a szilárd biomasszával villamos energiát termelő erőművek megnövekedett tüzelőanyag- és egyéb költségeinek kezelése, az energiaszuverenitás és az ellátásbiztonság erősítése.

A szabályozás lényege

A KÁT-rendelet új 5. § (1) bekezdése szerint a szilárd biomasszát felhasználó erőműegységek kötelező átvételi árát a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (MEKH) a termelő legkésőbb 2025. október 31-ig beérkezett kérelmére egyszer felülvizsgálja. Az (2) bekezdés alapján a felülvizsgált ár a kérelemkori átvételi árnak a KSH 50202 kódszámú „Egységes fűrészelt tűzifa, 100 kg” termékének 2021–2024 közötti kumulált árváltozása és az ugyanezen időszakra vonatkozó kumulált fogyasztói árindex különbözetével megegyező mértékű növelése. Ha a tűzifa éves átlagára az előző évhez képest legalább 30%-kal csökken, a MEKH a megemelt árakat felülvizsgálhatja (5. § (3) bek.), a felülvizsgált árat pedig az 5. számú melléklet szerint indexálni kell. Ugyanezek a szabályok vonatkoznak a METÁR-rendelet szerinti, zöld prémiumban részesülő biomassza-erőművekre (14. § (2a)–(2b) bek.). A többlet éves új támogatás keretösszege legfeljebb 10,8 milliárd forint (14. § (2c) bek.), egy kérelmező a keret legfeljebb 50%-át kaphatja meg. A szabályokat a hatálybalépéskor fennálló támogatási jogosultságokra is alkalmazni kell (KÁT-rendelet 11/A. §, METÁR-rendelet 27. §).

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A módosítás a KÁT- és METÁR-támogatásban részesülő szilárd biomassza-erőművek üzemeltetőit, közvetve a faanyag- és aprítékbeszállító erdőgazdálkodókat és fatermesztőket érinti. A tűzifa árának 2021 óta tartó, az inflációt meghaladó emelkedése miatt a változatlan átvételi árak mellett több erőmű működése veszteségessé vált; az emelés ezt a különbözetet hivatott kiegyenlíteni. A keretösszeg és az 50%-os egyedi korlát miatt a tényleges többlettámogatás a kérelmek számától is függ, és a későbbi tűzifaár-csökkenés esetén a MEKH visszaigazíthatja az árakat.

Teendők és határidők

Az érintett erőművek üzemeltetőinek a felülvizsgálati kérelmet legkésőbb 2025. október 31-ig kell benyújtaniuk a MEKH-hez; a határidő elmulasztása esetén a lehetőség elvész, mert a felülvizsgálatra csak egyszer kerül sor. A kérelemhez célszerű előkészíteni a tüzelőanyag-beszerzési költségek alakulását igazoló adatokat. A szállítói szerződéseket érdemes a várható ármódosításhoz igazítani, figyelemmel a tűzifa árának csökkenése esetén lehetséges visszaigazításra. A zöld prémiumos erőműveknél a felülvizsgált támogatott árat a METÁR-rendelet 2. melléklete szerint kell indexálni (14. § (7) bek.), ezt a működési és pénzügyi tervezésben is figyelembe kell venni.

Magasabb átvételi árat kérhetnek a biomassza-erőművek

A tűzifa drágulása miatt a szilárd biomasszával áramot termelő erőművek október 31-ig kérhetik támogatott átvételi áruk egyszeri emelését; a többlettámogatás kerete legfeljebb 10,8 milliárd forint.

Az emelés mértéke a tűzifa 2021 és 2024 közötti áremelkedésének és az ugyanezen időszak inflációjának különbözetéhez igazodik, vagyis az erőművek a tüzelőanyag inflációt meghaladó drágulását kaphatják vissza. A lehetőség a kötelező átvételi rendszerben és a zöld prémium támogatásban részesülő erőművekre egyaránt vonatkozik, a már fennálló jogosultságokra is.

Egy erőmű legfeljebb a teljes keret felét kaphatja meg. Ha a tűzifa ára egy év alatt legalább 30 százalékkal csökken, a Hivatal a megemelt árakat felülvizsgálhatja. A kérelmeket a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal bírálja el, a rendelet célja az ellátásbiztonság erősítése.

A változásokat a 265/2025. (VIII. 13.) Korm. rendelet tartalmazza, amely a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba. Az üzemeltetőknek érdemes időben összeállítaniuk kérelmüket, mert a felülvizsgálatra csak egyszer, a határidőig beérkezett kérelem alapján kerül sor. A határidő 2025. október 31., utána a felülvizsgálat már nem kérhető.

Távhő: származási garancia a megújuló hőre és hűtésre

2025. augusztus 15.

Jogforrás és hatály

A távhőszolgáltatás során felhasznált hőenergia eredetét igazoló származási garanciáról szóló 263/2025. (VIII. 13.) Korm. rendelet a Magyar Közlöny 2025. évi 94. számában jelent meg. A Kormány a távhőszolgáltatásról szóló 2005. évi XVIII. törvény 60. § (1) bekezdés j) pontjában kapott felhatalmazás alapján alkotta meg. A rendelet a 18. § szerint 2025. október 1-jén lép hatályba; más jogszabályt nem módosít, hanem önálló származásig garancia-rendszert vezet be a megújuló alapon előállított hőre, a 17. § szerint pedig szabályait a távhűtésre is megfelelően alkalmazni kell. A 19. § értelmében az (EU) 2018/2001 irányelv 19. cikkének, az (EU) 2023/2413 irányelvnek és a 2012/27/EU irányelv 14. cikk (10) bekezdésének való megfelelést szolgálja.

A szabályozás lényege

A rendszert a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal működteti. A 2. § szerint forgalmi számlát a távhőtermelő, a távhőszolgáltató és az 1 MW vagy nagyobb névleges hőteljesítményű, távhőtermelői engedéllyel nem rendelkező egyéb hőtermelő nyithat; a Hivatal a hiánytalan kérelemtől számított 30 napon belül írja alá a számlaszerződést. A garancia feltétele a termelő 3–4. § szerinti minősítése, amelyhez a Hivatal névjegyzékében szereplő, független energetikai auditor igazolása szükséges; a minősítés az 5. § (1) bekezdése szerint legfeljebb öt évig érvényes. A 9. § alapján a Hivatal az adatszolgáltatástól számított 45 napon belül állítja ki a garanciát, amely egy óra alatt termelt 1 MWh-ra szól. A 11. § szerint a garancia 18 hónapig érvényes, 12 hónapig forgalomképes, és csak távhőszolgáltatóra ruházható át.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

Közvetlenül a megújuló energiaforrásból hőt termelő távhőtermelőket és ipari hőtermelőket érinti, amelyek a megújuló eredetét önálló, átruházható igazolásként jeleníthetik meg. A távhőszolgáltató a 12. § szerinti felhasználással azt kapja igazolásként, hogy a rendszerébe betáplált hőt a garancia által tanúsított megújuló termelésből származónak kell tekinteni; ez a távhőt vásárló vállalatok energia- és fenntarthatósági adatszolgáltatásában is hasznosulhat. A belépés költséggel jár: a számlavezetési díjat az általános szerződési feltételek határozzák meg, emellett auditori igazolásra és hitelesített mérőberendezésekre van szükség. Kockázatot jelent, hogy a Hivatal a 15. § alapján a forgalmi számlát legfeljebb 30 napra, további 15 nappal meghosszabbíthatóan zárolhatja, a hibás garanciát pedig a 14. § szerint kijavíthatja vagy visszavonhatja.

Teendők és határidők

A minősítési kérelem a 4. § (1) bekezdése szerint a kereskedelmi üzem megkezdését követően, a Hivatal honlapján közzétett formanyomtatványon nyújtható be; mellékelni kell többek között a mérési pontokat feltüntető hőtermelési sémát, a mérőberendezések hitelesítési bizonylatait és a távhőszolgáltatóval kötött együttműködési megállapodást. A minősítést érintő tervezett változás előtt legalább 30 nappal, előre nem tervezett változás esetén a tudomásszerzéstől számított 5 napon belül kell eljárni. A garancia felhasználását a 12. § (3) bekezdése szerint a lejárat előtt legalább 40 nappal kell kezdeményezni. Az érintetteknek október 1-jéig célszerű felmérniük mérési rendszerüket és figyelemmel kísérniük a Hivatal által közzéteendő szerződési feltételeket.

Októbertől igazolható a távhő megújuló eredete

Október 1-jétől a megújuló forrásból termelt távhőről és távhűtésről hivatalos, forgalomképes származási garancia állítható ki. A rendszert az energetikai hivatal működteti, a belépéshez minősítés és számlanyitás szükséges.

A kormány augusztus 13-i rendelete alapján a megújuló alapon hőt termelő távhőtermelők, valamint az 1 MW-nál nagyobb teljesítményű egyéb hőtermelők elektronikus származási garanciát kaphatnak minden megtermelt és a távhőrendszerbe betáplált megawattóra után. A garancia 18 hónapig érvényes, 12 hónapig átruházható a távhőszolgáltatóknak.

A garanciához előbb minősítést kell szerezni: a kérelemhez független energetikai auditor igazolása, hitelesített mérők és a távhőszolgáltatóval kötött megállapodás kell. A minősítés legfeljebb öt évig érvényes, a változásokat határidőn belül jelenteni kell.

A távhőszolgáltatók a garanciával igazolhatják, hogy a rendszerükbe betáplált hő megújuló forrásból származik, ami a távhőt használó vállalatok fenntarthatósági adatszolgáltatásában is hasznos lehet. Az érintett termelőknek érdemes már most felülvizsgálniuk mérési rendszerüket, és figyelniük a hivatal által közzéteendő szerződési feltételeket.

A hivatal a hiánytalan számlanyitási kérelemtől számított 30 napon belül köti meg a számlaszerződést, a garanciát pedig az adatszolgáltatást követő 45 napon belül állítja ki. Visszaélés gyanújánál a forgalmi számla ideiglenesen zárolható, a hibás garancia kijavítható vagy visszavonható.

Földgázhálózati csatlakozás: új eljárás a biogáz- és biometántermelőknek

2025. augusztus 15.

Jogforrás és hatály

A földgázellátásról szóló 2008. évi XL. törvény (GET) végrehajtásáról szóló 19/2009. (I. 30.) Korm. rendeletet a 264/2025. (VIII. 13.) Korm. rendelet módosította, amely a Magyar Közlöny 2025. évi 94. számában jelent meg, és a kihirdetését követő napon, 2025. augusztus 14-én lépett hatályba. A módosító rendelet indokolása szerint célja a gázhálózatokra való csatlakozás adminisztratív terheinek csökkentése, amely az állami támogatással ösztönzött biogáztermelés térnyerését is elősegítheti. A módosítás a megújuló gáz, a földgáz és a hidrogén belső piacára vonatkozó közös szabályokról szóló (EU) 2024/1788 irányelvnek való megfelelést is szolgálja. A módosító rendelet 157. §-sal átmeneti szabályt is beiktat az alaprendeletbe, a 153. § pedig a nem lakossági felhasználók számlázására állapít meg eltérő szabályt.

A szabályozás lényege

A 66. § új (1) bekezdése szerint az együttműködő földgázrendszerre csatlakozni kívánó biogáztermelő igényét a szállítási rendszerüzemeltetőhöz nyújtja be, amely az érintett földgázelosztók bevonásával 75 napon belül megvizsgálja, és javaslatot tesz a csatlakozás módjára, a betáplálás szezonális minimális és maximális mennyiségére, kapacitására, költségére és finanszírozására; a földgázelosztó 30 napon belül adja át a szükséges adatokat. Az elfogadott javaslatot a rendszerüzemeltető a Hivatalhoz terjeszti jóváhagyásra. A 66/A. § (3) bekezdése szerint a csatlakozás az elosztórendszerhez sem tagadható meg, ha a fűtőérték-változás legfeljebb 5% és a biometán megfelel a 11. számú mellékletnek, amely új szennyezőanyag-határértékeket ír elő, például 1 mg/m³ összes illó szilíciumra és 10 mg/m³ ammóniára. A földgázelosztó a 83. § (1) bekezdése szerint az új kapacitásigényt csak akkor továbbítja, ha az eléri a gázátadó állomás maximális órai kapacitásának 90%-át.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A módosítás elsősorban a biogáz- és biometántermelő vállalkozásokat, így a mezőgazdasági, élelmiszeripari és hulladékkezelési háttérű beruházókat érinti: egyetlen kapcsolattartó, határidőhöz kötött vizsgálat és a költségekre is kiterjedő javaslat a beruházás tervezhetőségét javítja. A 64. § d) pontja az üzemi és kereskedelmi szabályzatban a megkülönböztetésmentes csatlakozás eljárásrendjének kialakítását írja elő. A nem lakossági gázfelhasználókat két további változás érinti: a 153. § szerint a 2025. július 1-jén hatályos szerződéseknél a 2026. július 1-jéig esedékes számla papíron is kibocsátható, ha a felhasználó felhívás ellenére sem biztosítja az elektronikus számla fogadását, továbbá az 1. számú melléklet 9.2. pontja szerint az egyetemes szolgáltatásra nem jogosult felhasználónál a bekapcsolást a földgázelosztó a kereskedő megrendelése alapján végzi.

Teendők és határidők

A tervezett biometán-betáplálással számoló vállalkozásoknak csatlakozási igényüket már az új rend szerint, a szállítási rendszerüzemeltetőnél kell benyújtaniuk, és számolniuk kell a 75 napos vizsgálati, majd a hatósági jóváhagyási szakasszal. A gázkezelő technológia méretezésénél a 11. számú melléklet új minőségi határértékeit kell figyelembe venni. A nem lakossági felhasználóknak célszerű haladéktalanul közölniük elektronikus számlafogadási elérhetőségüket a kereskedővel és a rendszerüzemeltetővel. Figyelemmel kell kísérni az üzemi és kereskedelmi szabályzat módosítását, amely a csatlakozási folyamat részleteit rögzíti.

Egyszerűbb lett a biogázüzemek gázhálózati csatlakozása

Augusztus 14-től a biogáz- és biometántermelők egyetlen helyen, a szállítási rendszerüzemeltetőnél kérhetik a hálózati csatlakozást, amelyről 75 napon belül javaslatot kell kapniuk. Szigorodtak a biometán minőségi előírásai is.

A földgázellátási végrehajtási rendelet módosítása szerint a szállítási rendszerüzemeltető a földgázelosztókat bevonva vizsgálja meg a biogáztermelő igényét, és javaslatot tesz a csatlakozás módjára, a betáplálható mennyiségre, a kapacitásra és a költségekre. Az elosztórendszerhez való csatlakozás sem tagadható meg, ha a betáplált biometán megfelel az előírt minőségnek.

Új határértékek vonatkoznak egyebek mellett a szilícium-, a szén-monoxid- és az ammóniatartalomra, ezeket a gázkezelő berendezések tervezésénél figyelembe kell venni.

A változás a nem lakossági gázfelhasználókat is érinti: ha nem adják meg elektronikus számlafogadási elérhetőségüket, 2026. július 1-jéig papíralapú számlát kaphatnak, a bekapcsolást pedig a földgázelosztó a kereskedő megrendelésére végzi. A biometán-projektek tervező vállalkozásoknak érdemes már az új eljárás szerint előkészíteniük csatlakozási igényüket.

Ha a termelő elfogadja a rendszerüzemeltető javaslatát, a csatlakozást az energetikai hivatal hagyja jóvá, a részletes folyamatot pedig az üzemi és kereskedelmi szabályzat rögzíti. A földgázelosztónak 30 napon belül kell átadnia a vizsgálatához szükséges adatokat.

Visszaváltási díjas rendszer: a díjbevételek felhasználása és a díjjavaslat új szempontjai

2025. augusztus 15.

Jogforrás és hatály

A visszaváltási díj megállapításának és alkalmazásának, valamint a visszaváltási díjas termék forgalmazásának részletes szabályairól szóló 450/2023. (X. 4.) Korm. rendeletet a 260/2025. (VIII. 13.) Korm. rendelet módosította. A módosító rendelet a Magyar Közlöny 2025. évi 94. számában jelent meg, és a 3. § szerint a kihirdetését követő napon, 2025. augusztus 14-én lépett hatályba. Indokolása szerint a 2024 elejétől működő kötelező visszaváltási díjas rendszer célja a műanyag palackok 90 százalékos elkülönített gyűjtése, a módosítás pedig a rendszerből származó bevételek felhasználásának szabályait pontosítja. A módosító rendelet két érdemi rendelkezést tartalmaz: az 1. § a 450/2023. Korm. rendelet 30. § (2) bekezdését új szöveggel állapítja meg, a 2. § pedig a 26. § (3) bekezdését módosítja.

A szabályozás lényege

A 26. § (3) bekezdése szerint a koncessziós társaság a gyártók által fizetett szolgáltatási díjat és a fogyasztó által vissza nem váltott, nem újrahasználható termék visszafizetésre nem kerülő, darabonként 50 forintos visszaváltási díját a kötelezően visszaváltási díjas termékekkel kapcsolatos tevékenységére és a rendszer működtetésére fordítja; a módosítás kifejezetten rögzíti, hogy ez a szükséges beruházásokat is magában foglalja. A 30. § (2) bekezdése továbbra is előírja, hogy a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal a tárgyévvel megelőző év szeptember 15-ig tesz javaslatot az egységnyi csatlakozási és szolgáltatási díjakra. Új elemként a javaslatban figyelembe kell venni a vissza nem váltott díjakból a tárgyévben várható bevételt, továbbá a tárgyévvel két évvel megelőző év díjbevételeinek és a vissza nem váltott díjakból származó bevételnek, valamint az ugyanezen időszak indokolt költségeinek különbözetét.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A módosítás a kötelezően visszaváltási díjas italcsomagolást forgalomba hozó gyártókat, importőröket érinti, amelyek a 31. § szerint negyedévente, a forgalomba hozott mennyiség és az egységnyi díjtétel szorzataként fizetnek csatlakozási és szolgáltatási díjat a koncessziós társaságnak. Az új díjképzési szabály szerint a vissza nem váltott díjakból származó koncessziós bevétel és a korábbi évek bevétel-költség különbözete beszámít a szolgáltatási díj megállapításába, ami a díjtételek mértékét befolyásolhatja; az irány a tényleges visszaváltási arányoktól és a költségektől függ. A beruházások finanszírozásának kifejezett rögzítése azt jelzi, hogy a rendszer fejlesztése is a gyártói díjakból és a vissza nem váltott díjakból történik. A forgalmazók és a visszaváltási helyet üzemeltetők kötelezettségei nem változtak.

Teendők és határidők

A gyártóknak 2026-os költségtervezésükben célszerű számolniuk azzal, hogy a Hivatal 2025. szeptember 15-ig teszi meg javaslatát a 2026. évi egységnyi díjakra, amelyeket a hulladékgazdálkodásért felelős miniszter rendeletben állapít meg. A 30. § (1) bekezdése szerint ha a rendelet november 30-ig nem jelenik meg, az előző évi díjak a jegybanki inflációs előrejelzéssel indexált mértéke alkalmazandó. Érdemes figyelemmel kísérni a díjjavaslatot, a koncessziós társaság által a 28. § (1) bekezdés d) pontja alapján nyilvánosságra hozott díjadatokat, és szükség esetén átárazni a termékeket. Új adminisztratív teendőt a módosítás nem ír elő.

Visszaváltási rendszer: a vissza nem váltott díj is beszámít

Módosultak a kötelező visszaváltási díjas rendszer pénzügyi szabályai: a vissza nem váltott palackok díja és a korábbi évek elszámolása is beszámít a gyártók által fizetendő díjak megállapításába.

Az augusztus 14-én hatályba lépett módosítás szerint a koncessziós társaság a gyártói szolgáltatási díjat és a vissza nem váltott, darabonként 50 forintos visszaváltási díjat a rendszer működtetésére, kifejezetten a szükséges beruházásokra is fordíthatja.

Az energetikai hivatal minden év szeptember 15-ig tesz javaslatot a következő évi csatlakozási és szolgáltatási díjakra. Ennek során mostantól figyelembe kell vennie a vissza nem váltott díjakból várható bevételt, valamint két évvel korábbi év bevételeinek és indokolt költségeinek különbözetét. Ez a gyártók által fizetendő díjtételek mértékét is befolyásolhatja.

Az italgyártóknak és importőröknek érdemes a 2026-os költségtervezésben figyelemmel kísérniük az idén szeptemberben esedékes díjjavaslatot és az azt követő miniszteri rendeletet. Ha ez november 30-ig nem jelenik meg, az idei díjak inflációval indexált mértéke lesz irányadó.

A forgalmazókra és a visszaváltási helyek üzemeltetőire vonatkozó szabályok nem változtak, új adminisztratív kötelezettséget a módosítás nem ír elő. A gyártók által negyedévente fizetendő díj továbbra is a forgalomba hozott mennyiség és az egységnyi díjtétel szorzata.

Megszűnik az NHKV Zrt.: módosuló hulladékgazdálkodási kormányrendeletek

2025. augusztus 15.

Jogforrás és hatály

Az egyes kormányrendeleteknek az NHKV Nemzeti Hulladékgazdálkodási Koordináló és Vagyonkezelő Zrt. megszűnésével összefüggő módosításáról szóló 261/2025. (VIII. 13.) Korm. rendelet a Magyar Közlöny 2025. évi 94. számában jelent meg, és a 6. § szerint a kihirdetését követő napon, 2025. augusztus 14-én lépett hatályba. Célja a feladatköri változások átvezetése a kormányrendeleti szintű ágazati szabályozásban. Négy rendeletet módosít: a nem rendszeres hulladékszállításról szóló 292/2013. (VII. 26.), a Koordináló szervről szóló 69/2016. (III. 31.), a koncessziós társaság és a Koordináló szerv együttműködéséről szóló 270/2023. (VI. 29.), valamint a hulladékgazdálkodási közszolgáltatási résztvevőkenység részletes szabályairól szóló 169/2024. (VI. 29.) Korm. rendeletet.

A szabályozás lényege

A legfontosabb változás, hogy a 69/2016. Korm. rendelet 3. § (1) bekezdése szerint a Kormány a hulladékról szóló 2012. évi CLXXXV. törvény (Ht.) 32/A. § (4e) bekezdésében foglalt feladatok ellátására Koordináló szervként a hulladékgazdálkodásért felelős minisztert jelöli ki; a korábbi szabályozás az állam által létrehozott gazdasági társaságra vonatkozott. A módosítás hatályon kívül helyezte a 3/A. §-t, amely szerint a Koordináló szerv szerződés alapján a közszolgáltatási résztvevőkenység számlázását végezte, valamint a 15. § b) és c) pontját, amelyek a Koordináló szerv számlázási, kintlévőség-kezelési és panaszkezelési adatkezelési céljait rögzítették. Hatályon kívül került a 69/2016. rendelet 25. §-a és a 169/2024. rendelet 29. §-a is, a 270/2023. rendelet 1. §-a pedig az együttműködő felek új megjelölésével módosult.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A változás a hulladékgazdálkodási közszolgáltatást igénybe vevő nem lakossági ingatlanhasználókat, a közszolgáltatásban alvállalkozóként részt vevő hulladékgazdálkodókat és a kiterjesztett gyártói felelősségi rendszerben érintett gyártókat érinti, mivel a koordinációs és ellenőrzési feladatok a minisztériumhoz kerülnek. A Ht. 53/E. § (4) bekezdése és a 169/2024. Korm. rendelet 9. § (1) bekezdése szerint a közszolgáltatási díjat a koncessziós társaság szedi be, és kezeli a kintlévőségeket; a Ht. 91. § (7) bekezdése szerinti díjkorlát a nem természetes személy ingatlanhasználóknál változatlan. A 2023. július 1-je előtti időszakra vonatkozó számlázási és kintlévőség-kezelési feladatokat a Ht. 32/A. § (9) bekezdése szerint továbbra is az MKK Magyar Követeléskezelő Zrt. látja el. Közvetlen többletköltséget a módosítás nem okoz.

Teendők és határidők

A módosítás új kötelezettséget nem ír elő, határidőhöz kötött teendő nem kapcsolódik hozzá. A vállalkozásoknak célszerű ellenőrizniük, hogy közszolgáltatási szerződéseikben, számlázási és panaszkezelési ügyintézésükben a megfelelő szervet jelölik-e meg: a díjjal és a számlával kapcsolatos ügyekben a koncessziós társaság, a 2023. július 1-je előtti hátralékok ügyében az MKK Zrt. az illetékes. A nem rendszeres hulladékszállítás miatti ideiglenes ellátásnál a területi hulladékgazdálkodási hatóság a 292/2013. Korm. rendelet 1. § (5) bekezdése szerint a Koordináló szervet keresi meg, amely 8 napon belül tesz javaslatot. A miniszteri hatáskörbe kerülő ellenőrzési gyakorlat alakulását érdemes figyelemmel kísérni.

Az NHKV helyett a minisztérium lett a hulladékügyi koordinátor

Az NHKV Zrt. megszűnése miatt négy hulladékgazdálkodási kormányrendelet módosult augusztus 14-től. A Koordináló szerv feladatait a hulladékgazdálkodásért felelős miniszter látja el, a díjakat továbbra is a koncessziós társaság számlázza.

A kormány augusztus 13-i rendelete átvezette a jogszabályokon az állami hulladékgazdálkodási koordinációt végző társaság megszűnését. A Koordináló szerv mostantól a hulladékgazdálkodásért felelős miniszter, amely a koncessziós társaság feladatellátását műszaki képviselőként felügyeli és ellenőrzi.

Hatályát veszítette az a szabály, amely szerint a Koordináló szerv végezte a közszolgáltatási díj számlázását, és törölték a számlázáshoz és panaszkezeléshez kapcsolódó adatkezelési céljait is. A díjat a koncessziós társaság szedi be, a 2023. július előtti hátralékokat pedig változatlanul a Magyar Követeléskezelő Zrt. kezeli.

A vállalkozásoknak új kötelezettségük nincs, de érdemes ellenőrizniük, hogy számlázási és panaszügyeikben a megfelelő szervhez fordulnak-e. A díjjal és a számlával kapcsolatos panaszokat a koncessziós társaság ügyfélszolgálatán lehet intézni.

A módosítás a nem lakossági ingatlanhasználók díjait sem érinti: a számlázott közszolgáltatási díj továbbra sem haladhatja meg a törvényben rögzített felső határt. Ha egy településen a hulladékszállítás nem rendszeres, a hatóság a Koordináló szerv nyolc napon belüli javaslata alapján jelöli ki az ideiglenes szolgáltatót.

Turisztikai hitelkonstrukciók: 3%-os kamat, kamattámogatás és állami kezesség

2025. augusztus 13.

Jogforrás és hatály

A magyarországi turizmus és vendéglátóipar fejlesztése érdekében kialakított finanszírozási konstrukciókhoz kapcsolódó egyes intézkedésekről szóló 259/2025. (VIII. 11.) Korm. rendeletet a Kormány a turisztikai térségek fejlesztésének állami feladatairól szóló 2016. évi CLVI. törvény (Turizmus törvény) 10. § o) pontjában kapott felhatalmazás alapján alkotta meg. A rendelet a 7. § szerint a kihirdetését követő napon lépett hatályba. Célja a Kisfaludy Turisztikai Hitelközpont Zrt. (KTH Zrt.) által a turisztikai szektor finanszírozására felvett forrásokhoz kapcsolódó állami készfizető kezesség részletszabályainak, valamint a KTH Zrt. finanszírozási konstrukcióinak és a hozzájuk tartozó kamattámogatásnak a megállapítása. A rendelet a 8. § szerint az (EU) 2023/2831 bizottsági rendelet hatálya alá tartozó csekély összegű támogatást tartalmaz.

A szabályozás lényege

A 2. § (1) bekezdése szerint a KTH Turisztikai Hitelkonstrukciók ingatlan- és eszközfejlesztésre, fenntarthatósági fejlesztésre, munkaerő-problémák kezelésére, készletfenntartásra, értékesítésre és digitalizációra vehetők igénybe. A (3) bekezdés szerint a forintalapú hitel összege a KTH Start programokban legfeljebb 10, a Midi programokban 25, a Plusz programokban 100 millió forint, a futamidő pedig legfeljebb 5 év. A 3. § (2) bekezdése alapján a hitelfelvevő a teljes futamidő alatt évi 3,00% kamatot fizet; a kamattámogatás a KTH Zrt. forrás- és működési költségének meg nem térülő része. A 4. § szerint az állami kezesség a legfeljebb 25 millió forintos programok forrásaihoz kapcsolódik, mértéke a finanszírozó adósság 80%-a, díja évi 2,0%, amelyet a KTH Zrt. fizet. A kamattámogatás a 6. § szerint általános csekély összegű támogatás.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A 2. § (2) bekezdése szerint a konstrukciókat a KTH Üzletszabályzatában rögzített feltételeknek megfelelő természetes és nem természetes személyek, valamint jogi személyiséggel nem rendelkező szervezetek vehetik igénybe, amelyek szálláshely-szolgáltatással, vendéglátóüzlet-üzemeltetéssel vagy turisztikai attrakció-üzemeltetéssel foglalkoznak. A fix, évi 3%-os kamat a piaci hitelekhez képest érdemi finanszírozási költség-megtakarítást jelenthet, és a kamatkockázatot a teljes futamidőre kiküszöböli. A kamattámogatás csekély összegű támogatásnak minősül, ezért a 6. § (2) bekezdése szerint az egy és ugyanazon vállalkozásnak minősülő cégcsoport bármely három év alatt legfeljebb 300 000 eurónak megfelelő forintösszegű ilyen támogatást kaphat; a hitel igénybevétele ezt a keretet csökkenti. A korábbi csekély összegű támogatások így más programokban mozgásteret szűkíthetnek.

Teendők és határidők

A részletes feltételeket a 2. § (5) bekezdése szerint a turizmusért felelős miniszter által jóváhagyott üzletszabályzat tartalmazza, ennek közzétételét és az igénylés megnyílását figyelemmel kell kísérni; sajtóértesülések szerint az első programok ősszel indulhatnak. Az igénylés előtt célszerű összesíteni az elmúlt három évben kapott csekély összegű támogatásokat, mert a 6. § (4) bekezdése szerint ezekről nyilatkozni kell, és a támogatást nyújtó a 6. § (5) bekezdése alapján igazolást állít ki a bruttó támogatási egyenértékről, amelyet meg kell őrizni. Érdemes előkészíteni a fejlesztési vagy forgóeszköz-igényt alátámasztó üzleti tervet, és ellenőrizni, hogy a tevékenység a szálláshely-, vendéglátó- vagy attrakciós körbe tartozik-e.

Háromszázalékos fix kamatú hitel a turisztikai vállalkozásoknak

Szálláshelyek, vendéglátóhelyek és turisztikai attrakciók legfeljebb 100 millió forintos, öt évre szóló, évi 3 százalékos fix kamatú hitelt vehetnek fel a Kisfaludy Turisztikai Hitelközponttól, a kamatkülönbözetet az állam fedezi.

A kormányrendelet három hitelprogramot nevesít: a Start legfeljebb 10, a Midi 25, a Plusz 100 millió forintos forintalapú hitelt kínál. A hitel ingatlan- és eszközfejlesztésre, fenntarthatósági beruházásra, munkaerőgondok kezelésére, készletfinanszírozásra, értékesítésre és digitalizációra fordítható.

Az ügyfél a teljes futamidő alatt évi 3 százalékos kamatot fizet, a különbözetet az állam kamattámogatásként fedezi. A legfeljebb 25 millió forintos programok forrásaihoz állami kezesség is kapcsolódik.

A kamattámogatás csekély összegű támogatásnak minősül, így beleszámít a három év alatt igénybe vehető 300 ezer eurós keretbe. Érdemes ezért előre összesíteni a korábban kapott ilyen támogatásokat. A részletes feltételeket a hitelközpont üzletszabályzata rögzíti; sajtóértesülések szerint az első programok ősszel indulhatnak.

Az igényléskor nyilatkozni kell a korábbi három évben kapott csekély összegű támogatásokról, a hitelközpont pedig igazolást ad a támogatás összegéről. Ezt az igazolást célszerű megőrizni, mert későbbi pályázatoknál is szükség lehet rá.

Agrár Széchenyi Kártya: 100%-os támogatás a száj- és körömfájás miatt

2025. augusztus 15.

Jogforrás és hatály

Az Agrár Széchenyi Kártya Konstrukciók keretében nyújtott de minimis támogatásokról szóló 39/2011. (V. 18.) VM rendeletet a 23/2025. (VIII. 13.) NGM rendelet módosította, amely a Magyar Közlöny 2025. évi 94. számában jelent meg, és a kihirdetését követő napon, 2025. augusztus 14-én lépett hatályba. Indokolása szerint a több mint ötven év után Magyarországon megjelent ragadós száj- és körömfájás miatt a Kormány kamattámogatással kívánja segíteni az érintett gazdaságok pénzügyi stabilitását. A módosítás az 1408/2013/EU bizottsági rendelet hatálya alá tartozó mezőgazdasági csekély összegű támogatást tartalmaz. Emellett a támogatások forrását a Nemzetgazdasági Minisztérium fejezetébe helyezi át, és hatályon kívül helyezi az orosz–ukrán konfliktushoz kötött válságtámogatási szabályokat.

A szabályozás lényege

Az új 2. § (8i) bekezdése szerint az üzletszabályzatban felsorolt TEÁOR'25 szerinti tevékenységet fő- vagy melléktevékenységként folytató, a járványban közvetlenül érintett vármegyékben székhellyel vagy telephellyel rendelkező, illetve az exporttilalom által közvetlenül érintett mezőgazdasági vállalkozások az újonnan kötött folyószámlahitel-szerződésük teljes futamidejére 100% kamat- és kezelésköltség-támogatásra, 100% kezességdíj-támogatásra, valamint a regisztrációs díj, az egyszeri értébecslés, szerződéskötési és közjegyzői díj 100%-ára vonatkozó költségtámogatásra jogosultak. A (8j) bekezdés kizárja azokat, akiknek kártalanítási igényét a 74/2013. (VIII. 30.) VM rendelet alapján elutasították. Az új 8/H. § (2) bekezdése szerint az emelt támogatás a hatálybalépéstől 2025. december 31-ig megkötött szerződésekhez vehető igénybe. A 7/C. § (3) bekezdése szerint a mezőgazdasági csekély összegű támogatás felső határa bármely három egymást követő évben 50 000 euró.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

Az intézkedés a járvány miatt korlátozásokkal és exporttilalommal sújtott állattartó és egyéb mezőgazdasági vállalkozások likviditását támogatja: a folyószámlahitel a teljes futamidő alatt gyakorlatilag kamat- és díjmentessé válik, mert a hitelintézet a 7. § (1) bekezdése szerint az esedékességkor megelőlegezi a támogatást. A támogatás azonban csekély összegű támogatás, így beszámít a háromévenként 50 000 eurós mezőgazdasági keretbe, a 7/B. § (2) bekezdése szerint pedig az általános csekély összegű támogatással együtt legfeljebb 300 000 euróig halmozható. A 8/H. § (1) bekezdése alapján az új keret- és halmozási szabályokat a 2025. január 1-jétől igényelt támogatásokra is alkalmazni kell, ami több gazdálkodónál kedvezőbb mozgásteret ad. A kártalanításból kizártak nem jogosultak.

Teendők és határidők

Az emelt támogatású folyószámlahitelt a szerződéskötési határidő miatt legkésőbb 2025. december 31-ig kell megkötni. A 4. § (1) bekezdés h) pontja szerint az igénylőlaphoz csatolni kell a járványban való érintettséget igazoló, a KAVOSZ Zrt. által biztosított nyilatkozatot. Az egyéb költségek támogatására a 7. § (1d) bekezdése szerint évente január 1. és 31., valamint július 1. és 31. között lehet kérelmet benyújtani a Magyar Államkincstárhoz, legfeljebb tizenkét hónapnál nem régebbi számlákkal. Célszerű előzetesen ellenőrizni a tevékenység besorolását az üzletszabályzatban, a kártalanítási eljárás állását és a még szabad csekély összegű támogatási keretet.

Kamatmentes Agrár Széchenyi Kártya a járványban érintett gazdáknak

A száj- és körömfájás miatt nehéz helyzetbe került mezőgazdasági vállalkozások év végéig teljes kamat-, díj- és költségtámogatással köthetnek folyószámlahitel-szerződést az Agrár Széchenyi Kártya keretében, a kedvezmény a teljes futamidőre szól.

Az augusztus 14-én hatályba lépett módosítás szerint a járvánnyal közvetlenül érintett vármegyékben működő, illetve az exporttilalom által sújtott gazdálkodók újonnan kötött folyószámlahitelük teljes futamidejére 100 százalékos kamat-, kezelési költség- és kezességi díjtámogatást kapnak, és az egyszeri költségeket, így a közjegyzői díjat is megtérítik.

A kedvezmény 2025. december 31-ig megkötött szerződésekhez vehető igénybe. Az igényléshez a KAVOSZ által biztosított nyilatkozat szükséges, és nem jogosult az, akinek a kártalanítási kérelmét elutasították.

A támogatás csekély összegű támogatásnak minősül: beleszámít a mezőgazdasági termelők három év alatt igénybe vehető 50 ezer eurós keretébe. Érdemes ezért előzetesen ellenőrizni a szabad keretet és a tevékenység besorolását.

A hitelintézet a támogatást esedékességkor megelőlegezi, így a gazdálkodó már a csökkentett terhet fizeti. Az egyszeri költségek megtérítését évente januárban és júliusban lehet kérni a Magyar Államkincstártól, legfeljebb egyéves számlákkal. A kártalanítási eljárás állását is érdemes előre tisztázni.

Az NGM fejezeti előirányzatai: a kkv-hitelprogramok támogatásainak jogcímei

2025. augusztus 21.

Jogforrás és hatály

A fejezeti és központi kezelésű előirányzatok kezeléséről és felhasználásáról szóló 26/2025. (VIII. 18.) NGM rendeletet a nemzetgazdasági miniszter az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény 109. § (5) bekezdésében kapott felhatalmazás alapján adta ki. A rendelet a 75. § szerint a kihirdetését követő napon lépett hatályba, és a 77. § (1) bekezdése szerint rendelkezéseit a folyamatban lévő ügyekben is alkalmazni kell. Az 1. § szerint hatálya a 2025. évi központi költségvetésről szóló 2024. évi XC. törvény XXIII. Nemzetgazdasági Minisztérium fejezetének fejezeti és központi kezelésű előirányzataira, a korábbi évek maradványaira és az év közben megállapított új előirányzatokra terjed ki. A 77. § (2) és (3) bekezdése a hatálybalépés előtt jogszerűen vállalt kötelezettségeket és teljesített kifizetéseket érvényesnek ismeri el.

A szabályozás lényege

A rendelet 1. melléklete tartalmazza a fejezet 2025. évi előirányzatainak feladattervét, a 3–9. § pedig az előirányzatokból nyújtható állami támogatási jogcímeket, köztük a regionális beruházási, a kkv-beruházási, az induló vállalkozásnak nyújtott és a csekély összegű támogatást. A 10. § (1) bekezdése szerint a Széchenyi Kártya Programok kamat-, kezelési költség- és egyéb költségtámogatása az ügylet jellegétől függően csekély összegű, regionális beruházási, kkv-beruházási, induló vállalkozási vagy megújulóenergia-beruházási támogatásnak minősül, a kezességi díjtámogatás pedig a (2) bekezdés szerint csekély összegű támogatás. A (4) bekezdés szerint csekély összegű jogcím esetén a támogatás összegébe a kamat-, kezelési költség-, egyéb költség- és kezességi díjtámogatás, valamint a kedvezményes kezesség támogatástartalma együttesen számít bele. A 11. § az Agrár Széchenyi Kártya, a 12. § az MFB Zrt. hitelprogramjainak támogatásait sorolja be.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A rendelet a Széchenyi Kártya Program, az Agrár Széchenyi Kártya és az MFB Zrt. kedvezményes hiteleit igénybe vevő mikro-, kis- és középvállalkozásokat érinti, mivel meghatározza, milyen uniós támogatási jogcímen és milyen összeggel kell nyilvántartani a kapott kedvezményt. A gyakorlati hatás elsősorban a csekély összegű támogatási keret felhasználásában jelentkezik: a kezességvállalás kedvezményes díjából adódó támogatástartalom is beszámít, így egy kamattámogatott hitel a vártnál nagyobb részt köthet le a keretből. A 12. § (2) bekezdése szerint az MFB Krízis Hitel és a Gazdaság Újjáépítési Hitel Program 2.0 esetében a kezességi díjtámogatás is a támogatás összegének része. A kedvezmények szabályozási háttere ezzel 2025-re is biztosított.

Teendők és határidők

A rendelet a vállalkozásoknak közvetlen határidős kötelezettséget nem ír elő. A kedvezményes hitelek igénybevételekor célszerű nyilvántartani a KAVOSZ Zrt., a Garantiqa Zrt., az Agrár Széchenyi Kártya esetén a Magyar Államkincstár, illetve az MFB Zrt. által kiadott, a 10. § (5) bekezdése, a 11. § (3) bekezdése és a 12. § (3) bekezdése szerinti tájékoztatásokat és igazolásokat, mert ezekből állapítható meg a csekély összegű támogatási keret felhasználtsága. Újabb támogatás, pályázat vagy hitel igénylése előtt érdemes összesíteni a három év alatt kapott csekély összegű támogatásokat, és ellenőrizni, hogy a tervezett ügylet nem lépi-e túl az uniós felső határt.

Mennyit „ér” a kedvezményes hitel? A támogatási keret számít

Megjelent a Nemzetgazdasági Minisztérium idei előirányzatairól szóló rendelet, amely meghatározza, milyen jogcímen jár a Széchenyi Kártya, az Agrár Széchenyi Kártya és az MFB-hitelek kamat- és díjtámogatása.

Az augusztus 18-i miniszteri rendelet a 2025-ös költségvetési fejezet kiadásainak felhasználását szabályozza, egyben rögzíti a kkv-hitelprogramok támogatásainak uniós jogcímeit. A Széchenyi Kártya kamattámogatása az ügylettől függően csekély összegű, regionális vagy kkv-beruházási támogatás lehet, a kezességi díjtámogatás csekély összegű támogatásnak minősül.

Fontos részlet, hogy csekély összegű támogatás esetén a kamat-, kezelési költség- és kezességi díjtámogatás mellett a kedvezményes kezesség támogatástartalma is beszámít a keretbe. Egy kedvezményes hitel így a vártnál nagyobb részt köthet le a három év alatt igénybe vehető támogatásból.

A vállalkozásoknak érdemes megőrizniük a KAVOSZ, a Garantiqa, a kincstár vagy az MFB által küldött támogatási igazolásokat, és újabb pályázat előtt összesíteniük a korábbi kedvezményeket.

Az Agrár Széchenyi Kártya támogatásait a Magyar Államkincstár tartja nyilván és folyósítja, az MFB Krízis Hitelnél és a Gazdaság Újjáépítési Hitel Program 2.0-nál a kezességi díjtámogatás is a támogatás része. A rendelet a már folyamatban lévő ügyekben is alkalmazandó.

Orosz és belarusz szankciók: új hazai mentesítési engedélyek és hatásköri szabályok

2025. augusztus 7.

Jogforrás és hatály

A Kormány 247/2025. (VIII. 5.) Korm. rendelete az egyes áruk, szolgáltatások és anyagi értéket képviselő jogok vámhatárt vagy országhatárt átlépő kereskedelméről szóló 52/2012. (III. 28.) Korm. rendeletet (a továbbiakban: R.) módosítja. A rendelet a 15. § szerint a 833/2014/EU tanácsi rendeletnek (orosz szankciók) és a 765/2006/EK tanácsi rendeletnek (belarusz szankciók) való megfelelést szolgálja. A 14. § (1) bekezdése alapján főszabályként a kihirdetését követő napon lép hatályba. A 14. § (2) bekezdése szerint a diplomáciai mentességi igazolásról szóló új 13/ZD. § egyes bekezdései csak a 424/2022. (X. 28.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet megszűnésének napján lépnek hatályba.

A szabályozás lényege

Az R. 3/B. §-a újraszabályozza a hatásköröket: a Budapest Főváros Kormányhivatala mint nemzeti külkereskedelmi államigazgatási szerv a 833/2014/EU rendelet további cikkei, köztük a 3a., 3k., 3m. cikk (8) bekezdése, a 3u., 5h., 5k. és 12b. cikk, valamint a 269/2014/EU rendelet 6a. cikke tekintetében is hatáskörrel rendelkező hatóság lesz. A kettős felhasználású termékekre vonatkozó tilalmaknál a kormányhivatal a 13/2011. (II. 22.) Korm. rendelet alapján jár el, a 3m. cikk (10) bekezdése szerinti hatáskört a Külgazdasági és Külügyminisztérium, az 5r. cikk és a 3m. cikk (11) bekezdése szerintit a NAV gyakorolja. Új engedélyezési eljárások indulnak a kőolajtermékek exporttilalma alóli mentesítésre (13/Y. §), a cseppfolyósított földgáz importtilalma alóli mentesítésre (13/Z. §), az oroszországi tőke kivonáshoz és üzleti tevékenység felszámolásához kötődő ügyletekre (13/ZA. §), a szerződéses követelések teljesítésére (13/ZB. §), valamint az energiaágazati részesedésszerzési tilalom alóli mentesítésre (13/ZC. §). A kérelemben jellemzően meg kell jelölni a szerződés tárgyát, értékét, a teljesítés idejét, a feleket és a felettük kontrollt gyakorló személyeket, kőolajtermék-exportnál végfelhasználói nyilatkozatot is kell csatolni. A 16. § szerint 300–600 ezer forint bírsággal sújtható az is, aki a bejelentésköteles tevékenység bejelentését a megkezdéstől számított két héten belül elmulasztja.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

Az új szabályok elsősorban az energiahordozókkal kereskedő, illetve kőolajterméket előállító vagy exportáló társaságokat, az oroszországi tevékenységüket felszámoló vagy onnan kivonuló vállalatcsoportokat, valamint az orosz szerződéses partnerrel szemben követelést rendező vállalkozásokat érintik. Számukra a módosítás jogbiztonságot teremt, mert az uniós rendeletekben rögzített mentességekhez egyértelmű hazai eljárási rend, illetékes hatóság és kérelmi tartalom tartozik. A pénzügyi intézményeket a diplomáciai mentességi igazolás új rendje érinti, amely hathavi utólagos jelentéstételt ír elő. A megfelelési kockázat abból adódik, hogy engedély nélkül végzett tilalmazott ügylet vagy a bejelentés elmulasztása bírságot és szankciós jogsértést vonhat maga után.

Teendők és határidők

A vállalkozásoknak érdemes áttekíteniük, mely ügyleteik esnek a 833/2014/EU vagy a 765/2006/EK rendelet újabb tilalmai alá, és szükség esetén a tervezett teljesítés előtt engedélyt kérniük a kormányhivaltaltól, a kérelmet alátámasztó dokumentumokkal együtt. A bejelentésköteles tevékenységeknél a megkezdéstől számított két hét az irányadó határidő. Az R. 17. § (1) bekezdése szerint a 13/Y. §-t a 3m. cikk (8) bekezdésében meghatározott időpontot követő időszakra vonatkozó engedélyek iránt már megindult ügyekben is alkalmazni kell.

Szankciós mentességek: új hazai engedélyezési rend az exportőröknek

Új hazai eljárási szabályok vonatkoznak az orosz és belarusz szankciók alóli egyes mentesítésekre. Az engedélyeket főként a Budapest Főváros Kormányhivatala adja ki, a kérelmek kötelező tartalmát a kormányrendelet részletesen meghatározza.

A Kormány augusztus elején módosította a határon átlépő kereskedelem engedélyezéséről szóló rendeletet, hogy a hazai szabályok kövessék a bővülő uniós szankciós csomagokat. Önálló engedélyezési eljárás indul többek között a kőolajtermékek exportjára, a cseppfolyósított földgáz importjára, az oroszországi kivonulással összefüggő ügyletekre és az energiaágazati részesedésszerzésre vonatkozó tilalmak alóli mentesítésre.

A kérelemben meg kell adni a szerződés tárgyát, értékét, a teljesítés idejét, a feleket és a mögöttük álló tulajdonosokat. Szigorodott a bírságolás is: 300–600 ezer forint bírság szabható ki arra, aki a bejelentésköteles tevékenységet a megkezdéstől számított két héten belül nem jelenti be.

Az érintett vállalkozásoknak érdemes most átvilágítaniuk orosz és belarusz vonatkozású ügyleteiket, és ahol mentesítésre van szükség, a teljesítés előtt benyújtaniuk a kérelmet a szükséges okiratokkal. A kőolajtermék-exportnál végfelhasználói nyilatkozatot is csatolni kell. A szankciós tilalmak megsértése a bírságon túl súlyos jogkövetkezményekkel járhat, ezért a szerződéskötés előtti ellenőrzés kulcsfontosságú.

NAV-adatok kormányzati tájékoztatásra: veszélyhelyzeti adatkezelési felhatalmazás

2025. augusztus 18.

Jogforrás és hatály

A Kormány 270/2025. (VIII. 13.) Korm. rendelete a tájékoztatási célú adatkezelés veszélyhelyzeti szabályairól 2025. augusztus 14-én jelent meg, és a 6. § szerint a kihirdetését követő napon, augusztus 15-én lépett hatályba. A Kormány a rendeletet az Alaptörvény 53. cikk (1) bekezdése szerinti eredeti jogalkotói hatáskörében, a védelmi és biztonsági tevékenységek összehangolásáról szóló 2021. évi XCIII. törvény 80. és 81. §-ára figyelemmel alkotta meg. Az 1. § szerint a 2–5. §-t a 424/2022. (X. 28.) Korm. rendelet szerinti veszélyhelyzet ideje alatt kell alkalmazni. A rendelet tehát nem módosítja tartósan az adózás rendjéről szóló 2017. évi CL. törvényt (Art.), hanem a veszélyhelyzet idejére attól eltérő szabályt állapít meg.

A szabályozás lényege

A 2. § az Art. 128. § f) pontjától eltérően kimondja, hogy az adótitkot alapos okkal használják fel, ha az állami adóhatóság az adópolitikáért felelős miniszter utasítása alapján kormányzati tájékoztatást teljesít a jogszabályban meghatározott adókedvezménnyel, adóalap-kedvezménnyel vagy adómentességgel érintett, illetve választható kedvezményes adózási szabályok hatálya alá tartozó adózóknak. A 3. § (1) bekezdése alapján a NAV ehhez, a tájékoztatás és a kedvezmény érvényesítéséhez szükséges ideig, kezelheti az érintett személy természetes személyazonosító adatait, a digitális államról szóló 2023. évi CIII. törvény szerinti hivatalos elérhetőségét, elektronikus levelezési címét, lakóhelyét vagy értesítési címét, valamint a kedvezményre vonatkozó adatait. A 3. § (3) bekezdése szerint a NAV ekkor is gondoskodik az adótitok megőrzéséről. A 4. § a Magyar Államkincstár számára több tucát felsorolt lakhatási, családtámogatási és szociális jogszabály szerinti adatok hasonló kezelését teszi lehetővé, az 5. § pedig egyebek mellett a horgászati és az őstermelői nyilvántartás vezetőjére terjeszti ki a felhatalmazást. A hiányzó adatot más állami szervtől is kérhetik, amely azt legkésőbb nyolc napon belül köteles teljesíteni.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A szabályozás természetes személyekre vonatkozik, így közvetlenül érinti azokat az egyéni vállalkozókat és mezőgazdasági őstermelőket, akik adókedvezményt, adómentességet vagy választható kedvezményes adózási módot vesznek igénybe, illetve nyilvántartásban szerepelnek. Adatvédelmi szempontból a rendelet jelentős eltérés az adótitok célhoz kötöttségétől: az adóigazgatási célra gyűjtött adatok kormányzati tájékoztatásra is felhasználhatók. A vállalkozásoknak közvetlen költsége nem keletkezik, és új adatszolgáltatási kötelezettséget a rendelet nem ír elő számukra. Gyakorlati következmény, hogy az érintettek a hivatalos elérhetőségükre, e-mail-címükre vagy postai címükre kormányzati tájékoztatást kaphatnak kedvezményeikről.

Teendők és határidők

A rendelet a vállalkozásoktól külön intézkedést nem követel. Az érintett egyéni vállalkozóknak és őstermelőknek érdemes ellenőrizniük, hogy hivatalos elérhetőségük és értesítési címük naprakész-e, mert a tájékoztatás ezekre érkezhet. Indokolt a beérkező megkeresések hitelességét a hivatalos csatornákon ellenőrizni. A szabályok a veszélyhelyzet idejére alkalmazandók, ezért a veszélyhelyzet esetleges meghosszabbítását vagy megszűnését is figyelemmel kell kísérni.

Adótitok kormányzati tájékoztatásra: mit jelent a kedvezményt igénybe vevőknek?

Augusztus 15-től a NAV és más állami nyilvántartók kormányzati tájékoztatás céljából kezelhetik az adókedvezményt vagy kedvezményes adózást igénybe vevők elérhetőségi adatait. Az egyéni vállalkozókat és őstermelőket is érinti.

Egy veszélyhelyzeti kormányrendelet felhatalmazza a NAV-ot, hogy az adópolitikáért felelős miniszter utasítására kormányzati tájékoztatást küldjön azoknak, akik valamilyen adókedvezményt, adómentességet vagy kedvezményes adózási módot vesznek igénybe. Ehhez a hivatal kezelheti az érintettek személyazonosító adatait, hivatalos elérhetőségét, e-mail- és postai címét.

Hasonló jogot kapott a Magyar Államkincstár a családtámogatások és lakhatási támogatások igénybe vevőire, valamint egyes nyilvántartások, köztük az őstermelői és a horgászati nyilvántartás vezetője. Az adatok csak a tájékoztatáshoz és a kedvezmény érvényesítéséhez szükséges ideig kezelhetők. A NAV-nak eközben is gondoskodnia kell az adótitok megőrzéséről.

A vállalkozásoknak nincs teendőjük, új adatszolgáltatás nem terheli őket. Érdemes azonban ellenőrizni, hogy hivatalos elérhetőségük és értesítési címük naprakész-e, és a beérkező üzenetek hitelességéről a hivatalos csatornákon meggyőződni. A szabály a veszélyhelyzet idejére szól. A hiányzó elérhetőségi adatokat a nyilvántartók más állami szervektől is beszerezhetik, legfeljebb nyolc napos határidővel, így a tájékoztatás azokhoz is eljuthat, akik korábban nem adtak meg e-mail-címet.

MNB hiteladat-szolgáltatás: bővülő HITREG-adattartalom a 2025. decemberi tárgydíszaktól

2025. augusztus 11.

Jogforrás és hatály

A Magyar Nemzeti Bank 25/2025. (VIII. 7.) MNB rendelete a jegybanki információs rendszerhez a hitelügyletek egyes adataira vonatkozóan teljesítendő adatszolgáltatási kötelezettségről szóló 35/2018. (XI. 13.) MNB rendeletet módosítja. A módosító rendelet 5. §-a szerint 2025. október 1-jén lép hatályba. Preambuluma szerint célja az adatszolgáltatásba bevonandó hitelügyletek körének és egyes ügyletek esetén a jelentendő attribútumoknak a bővítése, valamint a teljesítés szabályainak pontosítása. Ugyanazon a napon kelt a 26/2025. (VIII. 7.) MNB rendelet is, amely az MNB hatósági döntéseivel kapcsolatos hatáskörgyakorlásról szóló 5/2025. (IV. 17.) MNB rendeletet módosítja 2025. szeptember 1-jei hatállyal; ez belső hatáskörgyakorlási kérdést rendez.

A szabályozás lényege

A 35/2018. MNB rendelet hatálya az 1. § szerint a hitelintézetekre, az EGT-fióktelepekre, valamint az összevont alapú felügyelet alá tartozó és az MNB által kijelölt pénzügyi vállalkozásokra terjed ki; a teljesítési határidő a 2. § (2) bekezdése szerint a tárgydíszaktól követő második hónap 15. napja. A módosított 6. § szerint a hitelintézetek és az ilyen típusú EGT-fióktelepek az új adattartalommal és kitöltési előírásokkal első alkalommal a 2025. decemberi tárgydíszaktól jelentenek. Az 1. melléklet új attribútumai között szerepel, hogy a keret rülirozó-e, illetve feltétel nélkül megszüntethető-e, továbbá a referenciakamat-szorzó, a referenciakamat-késleltetés és a referenciakamat-átlag. Az átruházott követeléseknél jelenteni kell az átvető külföldi vállalkozás azonosító adatait, az értékesített tőke- és teljes követelés összegét és devizanemét, a követelésvásárlás fizetési módját és a biztosíték fedezeti értékét. Az ingatlanfedezeteknél új adat a szén-dioxid-kibocsátás (kg/m²/év) eredeti és aktuális értéke. A technikai akadályoztatás bejelentésére a korábbi 4. § helyett a 3. § (2) bekezdése szerint az 54/2024. (XII. 3.) MNB rendelet szabályai irányadók, a 2. melléklet pedig önálló fogalmat ad a folyó faktoringügyletre és a repóügyletből eredő követelésre.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A közvetlen kötelezettek a hitelintézetek és a pénzügyi vállalkozások, amelyeknek informatikai rendszereiket, adatgyűjtési folyamataikat és ügyfél-nyilvántartásaikat kell az új mezőkhöz igazítaniuk, ami fejlesztési és adatminőség-biztosítási költséggel jár. Közvetve a hitelfelvevő vállalkozásokat is érintheti, hogy a bankok a hitelezés és a fedezetértékelés során többletadatot kérhetnek, például az ingatlanfedezet kibocsátási jellemzőire vagy a keretszerződések feltételeire vonatkozóan. A követelésértékesítési adatok bővülése a faktoring- és követeléskezelési piac átláthatóságát növeli, a kamatparaméterek részletesebb jelentése pedig a jegybank számára a monetáris transzmisszió pontosabb nyomon követését teszi lehetővé.

Teendők és határidők

Az adatszolgáltatóknak – figyelemmel arra, hogy a 2. melléklet 3.5. pontja szerint egy korábbi adatszolgáltatás módosításakor a teljes adattartalmat újra kell küldeni – célszerű 2025. október 1-jéig lezárniuk a módosított mellékletek szerinti rendszerfejlesztést és tesztelést, hogy a 2025. decemberi tárgydíszaktól vonatkozó első jelentést a 2026. február 15-i határidőig hibátlanul teljesíthessék az ERA rendszer HITREG szolgáltatásán keresztül. A hitelfelvevő vállalkozásoknak érdemes előkészíteniük az ingatlanfedezetek kibocsátási adatait alátámasztó dokumentumokat.

Több adatot kér a jegybank a hitelekéről: december az első tárgyidőszak

Októbertől módosul a bankok és pénzügyi vállalkozások hitelügyleti adatszolgáltatása az MNB felé. Az új adatokat első alkalommal a 2025. decemberi időszakra kell jelenteni, ami a hitelfelvevőknél is többletadatigényt okozhat.

A Magyar Nemzeti Bank augusztusban módosította a hitelügyletek adatairól szóló rendeletét. A bankoknak a jövőben azt is jelenteniük kell, hogy egy hitelkeret rulírozó-e, és feltétel nélkül megszüntethető-e, valamint a referenciakamathoz kapcsolódó új paramétereket. Bővülnek a külföldre értékesített követelésekre vonatkozó adatok is.

Új elem az ingatlanfedezetek szén-dioxid-kibocsátási adata, eredeti és aktuális értéken. A hitelintézetek az új tartalommal első alkalommal a 2025. decemberi tárgyidőszakra jelentenek, a határidő a második hónap 15. napja, azaz 2026. február 15.

A pénzügyi intézményeknek most kell átállítaniuk informatikai rendszereiket. A hitelt felvevő vállalkozások pedig számíthatnak arra, hogy bankjuk részletesebb adatokat kér a fedezetül szolgáló ingatlanokról és a keretszerződésekről, ezért érdemes ezeket előre összegyűjteni. Az energetikai tanúsítvány és a fedezetként szolgáló ingatlan kibocsátási adatai a jövőben a hitelbírálatban is nagyobb súlyt kaphatnak, ami a korszerűbb ingatlanokkal rendelkező vállalkozásoknak előnyt jelenthet.

Közúti közlekedési bírságok: magasabb tételek, szigorúbb halmozási szabályok a fuvarozásban

2025. augusztus 20.

Jogforrás és hatály

A Kormány 272/2025. (VIII. 18.) Korm. rendelete a hatékonyabb jogérvényesítés érdekében egyes közúti közlekedési bírsággal összefüggő kormányrendeletek módosításáról három rendeletet érint: a 329/2007. (XII. 13.) Korm. rendeletet, a közigazgatási bírsággal sújtandó közlekedési szabályszegésekről szóló 410/2007. (XII. 29.) Korm. rendeletet, valamint a közúti árufuvarozáshoz, személyszállításhoz és a közúti közlekedéshez kapcsolódó bírságokról szóló 156/2009. (VII. 29.) Korm. rendeletet. A rendelet a 15. § szerint a kihirdetését követő 31. napon lép hatályba. Preambuluma szerint célja a közigazgatási bírságok alapját képező tényállások egyértelműsítése és a bírságok differenciálása.

A szabályozás lényege

A 156/2009. Korm. rendelet több bírságtényállásnál tételesen megnevezi a felelős személyt (járművezető, szállító, diszpécsterszolgálat, felrakó, lerakó, fuvarozó, feladó, megbízó). Az 1. melléklet szerint az engedély nélkül végzett közúti közlekedési szolgáltatás bírsága 780 ezerről 940 ezer forintra, a közösségi engedély nélküli nemzetközi fuvarozásé és a szabálytalan kabotázsé 1,04 millióról 1,25 millió forintra nő. A 9. § (2) bekezdése szerinti együttes bírságplafon üzembentartónál 1,2 millióról 1,4 millió, járművezetőnél 300 ezerről 360 ezer forintra emelkedik, a jogosulatlan járműhasználat bírsága (12/A. §) 624 ezer, 1,248 millió, illetve 312 ezer forint lesz. A 13. § (1) bekezdése szerinti, utólag bemutatott okmány esetén alkalmazott felezett bírság 39 ezer forintos felső határa megszűnik. A 13. § (3) bekezdése alapján a halmozott bírság maximuma nem alkalmazható a vezetési és pihenőidő, illetve a túlsúlyra vonatkozó szabályok rendkívül súlyos megsértése, valamint a visszatartás szabályainak megszegése esetén. A 410/2007. Korm. rendelet 4. melléklete az N3 kategóriájú járműveknél a túlsúlybírságot sávosan 120 ezer forinttól 50% feletti túllépésnél 1,8 millió forintig emeli.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A 13. § (2) bekezdése szerinti általános halmozási plafon – a legsúlyosabb szabályszegés bírságának háromszorosa, legfeljebb 3 432 000 forint, járművezetőnél másfélszerese, legfeljebb 1 248 000 forint – változatlan marad, ám a kivételek köre bővül. A változás a belföldi és nemzetközi árufuvarozókat, az autóbuszos személyszállítókat, a flottaüzemeltetőket, valamint a feladókat, felrakókat és megbízókat érinti, mert több tényállásnál nevesített felelőssé válnak. A bírságtételek jellemzően 15–20%-kal, a nehéz tehergépkocsik túlsúlybírságai ennél jelentősebben nőnek, így a szabályszegés költsége és a bírságkockázat érdemben emelkedik. A halmozási korlát szűkítése miatt egyetlen ellenőrzés is a korábbinál lényegesen nagyobb terhet okozhat, ami a fuvardíjak kalkulációjában is megjelenhet.

Teendők és határidők

A vállalkozásoknak a hatálybalépésig érdemes felülvizsgálniuk engedélyeik, menetíró készülékeik és tachográfkártyáik rendjét, a vezetési és pihenőidők betartását, valamint a rakodás és a tömegellenőrzés gyakorlatát. A 156/2009. Korm. rendelet 16. § (7b) bekezdése szerint az új szabályokat a hatálybalépést követően végzett ellenőrzésekre, a 410/2007. Korm. rendelet 16/B. §-a szerint az új 4. mellékletet a hatálybalépést követően indult eljárásokban kell alkalmazni.

Drágulnak a fuvarozási bírságok: akár 1,8 millió forint a túlsúlyért

A kihirdetést követő 31. naptól magasabb bírságok és szigorúbb halmozási szabályok vonatkoznak a közúti fuvarozókra. A legsúlyosabb jogsértéseknél a bírságplafon sem véd, a nehéz tehergépkocsik túlsúlybírsága akár 1,8 millió forint.

A Kormány augusztusban módosította a közúti közlekedési bírságokról szóló rendeleteket. A legtöbb bírságtétel mintegy ötödével nő: az engedély nélküli fuvarozás bírsága 940 ezer, a közösségi engedély nélküli nemzetközi fuvarozásé és a szabálytalan kabotázsé 1,25 millió forint lesz. A nehéz tehergépkocsik túlsúlybírsága a túllépés mértékétől függően 120 ezer és 1,8 millió forint között alakul.

Fontos változás, hogy a vezetési és pihenőidő, illetve a túlsúly rendkívül súlyos megsértésekor és a visszatartás megszegésekor nem alkalmazható a halmozott bírság maximuma. A rendelet a felelősök körét is pontosítja: a feladó, a felrakó és a megbízó is bírságolható.

A szabályok a kihirdetést követő 31. naptól végzett ellenőrzésekre vonatkoznak, a korábbi ellenőrzéseken alapuló eljárásokban még a régi tételek érvényesek. A fuvarozóknak érdemes addig átnézniük engedélyeiket, tachográfjaikat és tachográfkártáyaikat, a vezetési és pihenőidők nyilvántartását, valamint rakodási gyakorlatukat, és a megbízókkal kötött szerződésekből is rendezni a túlsúly miatti felelősség kérdését.

Megszűnik az ÉMI Nonprofit Kft.: állami feladatait költségvetési szerv veszi át

2025. augusztus 7.

Jogforrás és hatály

A Kormány 246/2025. (VIII. 5.) Korm. rendelete az ÉMI Építésügyi Minőségellenőrző Innovációs Nonprofit Korlátolt Felelősségű Társaság által ellátott feladatok költségvetési szerv általi átvételéről és a társaság megszüntetéséről, valamint az ezzel kapcsolatos eljárási kérdések rendezéséről az államháztartásról szóló 2011. évi CXCV. törvény (Áht.) 109. § (1) bekezdés 40. pont a) alpontjában kapott felhatalmazáson alapul. A rendelet a 2. § szerint a kihirdetését követő napon lép hatályba. A preambulum [1] pontja szerint a Kormány célja az állam költségtakarékos működése érdekében az egyes állami társaságok költségracionalizációja. A rendelet más jogszabályt nem módosít, a feladatátadás rendjét önállóan szabályozza; a részletes szabályokat az Áht. 11/A–11/C. §-a adja, amely a gazdasági társaság által ellátott állami feladat költségvetési szerv általi átvételének általános keretét tartalmazza.

A szabályozás lényege

Az 1. § (1) bekezdése szerint az Áht. 11/A. § (1) bekezdése alapján az ÉMI (székhely: 2000 Szentendre, Dózsa György út 26.; cégjegyzékszám: 13-09-176128; főtevékenység: természettudományi, műszaki kutatás, kísérleti fejlesztés) 2026. január 1. napjával megszűnik. Az (2) bekezdés értelmében az ÉMI által ellátott állami feladatokat ugyanettől a naptól a Közlekedéstudományi Intézet mint költségvetési szerv veszi át. A (3) bekezdés szerint az Áht. 11/A. § (3) bekezdés d) pontja szerinti átvételi felelősként az építési és közlekedési miniszter által kijelölt személy jár el, a (4) bekezdés szerint pedig az államot az Áht. 11/C. § (2) bekezdése szerinti esetben az építési és közlekedési miniszter képviseli. Az (5) bekezdés előírja, hogy az átvételi felelős 2026. január 1-jéig intézkedik a feladatok Intézet általi átvételéről. A rendelet nem határozza meg tételesen, mely tevékenységek minősülnek átadandó állami feladatnak, és nem tartalmaz külön átmeneti rendelkezést a folyamatban lévő ügyekre, szerződésekre vagy munkavállalókra; ezek rendezése az átvételi felelős által irányított átadás-átvétel feladata. A Közlekedéstudományi Intézet ezzel közlekedéstudományi profilja mellett építésügyi minőségellenőrzési feladatkört is kap.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

Az ÉMI építésügyi minőségellenőrzési és műszaki fejlesztési profilú állami társaság, így a változás elsősorban a vele szerződéses vagy eljárási kapcsolatban álló építőipari szereplőket, például építőanyag-gyártókat, forgalmazókat, kivitelezőket és tervezőket érinti. 2026-tól az állami feladatok ellátója költségvetési szerv lesz, ami az ügyintézés rendjét és a szerződéses partner személyét is befolyásolhatja. Mivel a rendelet nem rendezi az ÉMI esetleges piaci szolgáltatásainak sorsát, a 2026-ra áthúzódó megbízások, vizsgálatok és dokumentumkiadások teljesítése bizonytalanságot hordozhat.

Teendők és határidők

Az ÉMI-vel szerződésben álló vagy nála eljárást kezdeményező vállalkozásoknak érdemes számba venniük a 2026. január 1-je után teljesülő megbízásaikat, és írásban tájékoztatást kérniük a feladatátvételről, a dokumentumok és vizsgálati eredmények átadásáról. Célszerű a szerződések jogutódlási rendelkezéseit áttekinteni, és a kapcsolattartási adatokat az átadás után frissíteni, és a 2025 végéig lezárható ügyeket határidőben lezárni.

Év végén megszűnik az ÉMI: mire figyeljenek partnerei?

2026. január 1-jével megszűnik az ÉMI Építésügyi Minőségellenőrző Innovációs Nonprofit Kft., állami feladatait a Közlekedéstudományi Intézet veszi át. A folyamatban lévő megbízásokat érdemes időben rendezni.

A Kormány augusztus 5-én kelt rendeletében döntött arról, hogy költségtakarékossági okokból megszünteti az építésügyi minőségellenőrzéssel és műszaki fejlesztéssel foglalkozó szentendrei állami társaságot. Az ÉMI által ellátott állami feladatokat 2026. január 1-jétől a Közlekedéstudományi Intézet költségvetési szerv látja el. Az átadás-átvételt az építési és közlekedési miniszter által kijelölt átvételi felelős irányítja.

A rendelet nem sorolja fel, mely tevékenységek számítanak állami feladatnak, és nem tartalmaz külön szabályt a folyamatban lévő ügyekre. Ez az ÉMI-vel kapcsolatban álló építőanyag-gyártókat, forgalmazókat és kivitelezőket is érintheti.

Érdemes áttekinteni a jövő évre áthúzódó megbízásokat, írásban tájékoztatást kérni a feladatátvételről és a dokumentumok sorsáról, a 2025-ben lezárható ügyeket pedig még az év vége előtt befejezni. A szerződésekben célszerű ellenőrizni a jogutódlásra és a teljesítési helyre vonatkozó kikötéseket, mert az átmenet a vizsgálatok és igazolások kiadásának ütemezését is befolyásolhatja.

Nyugat-balkáni megállapodások: stratégiai együttműködés Észak-Macedóniával és Montenegróval

2025. augusztus 27.

Jogforrás és hatály

A Kormány augusztusban három kormányrendeletben hirdetett ki nemzetközi megállapodást: a 244/2025. (VIII. 5.) Korm. rendelet a Magyarország és az Észak-macedón Köztársaság Kormánya közötti stratégiai együttműködésről, a 285/2025. (VIII. 25.) Korm. rendelet a Montenegró Kormányával kötött, az infrastruktúra-fejlesztési együttműködésről, a 286/2025. (VIII. 25.) Korm. rendelet pedig a távközlési és informatikai, valamint a rendvédelmi technológiai együttműködésről szóló megállapodást hirdeti ki. A montenegrói megállapodásokat 2025. július 1-jén Budapesten írták alá. A rendeletek a kihirdetést követő napon lépnek hatályba, de a megállapodások szövegét kihirdető rendelkezések csak a megállapodások hatálybalépésének napján, amelynek naptári napját a külpolitikáért felelős miniszter a Magyar Közlönyben teszi közzé. A megállapodások a belső eljárások befejezéséről szóló utolsó értesítést követő 30. napon lépnek hatályba, öt évre szólnak, és hat hónapos felmondási idővel szüntethetők meg.

A szabályozás lényege

Az észak-macedón megállapodás 2. cikk (1) bekezdése szerint a felek a közlekedés, az energia, az informatika, a védelem és a kiberbiztonság területén működnek együtt; a 2. cikk (2) bekezdése alapján Magyarország elősegíti a magyarországi székhelyű köz- és magánszféra-beli befektetők részvételét a projektekben. A konkrét projekteket és finanszírozásukat később határozzák meg. A montenegrói infrastruktúra-megállapodás 3. cikke két stratégiai projektet, egy vasúti és egy autópálya-beruházást nevesít: Montenegró egy Magyarország által piaci felmérés alapján megjelölt magyar gazdasági szereplőt von be fővállalkozóként és üzemeltetőként, a montenegrói jog által megengedett esetben közbeszerzési eljárás nélkül, a projekteket pedig nemzetgazdasági szempontból kiemelt beruházásnak minősíti. A távközlési megállapodás állami adatközpont kiépítését, a rendvédelmi technológiák (drónok, térfigyelő kamerák, biometrikus azonosítás, testkamerák) korszerűsítését és az e-közigazgatás fejlesztését irányozza elő, szintén magyar fővállalkozókkal. A finanszírozást Magyarország projektenként vizsgálja meg, külön finanszírozási megállapodásokban. A megállapodások nem érintik a felek uniós, illetve stabilizációs és társulási megállapodásból eredő kötelezettségeit, és ha a nevesített projektek nem valósulnak meg, a felek alternatív projekteket, illetve más ágazatokban való együttműködést vizsgálnak.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A megállapodások elsősorban az építőipari, infrastruktúra-fejlesztő, energetikai, informatikai és biztonságtechnológiai vállalkozások számára teremtenek állami keretet a nyugat-balkáni piacra lépéshez. A közbeszerzés nélküli bevonás lehetősége jelentős versenyelőny lehet, ugyanakkor a kiválasztás a magyar fél piaci felmérésén és a montenegrói fél döntésén alapul, így a részvétel nem automatikus. A beszállítói lánc kis- és középvállalkozásai alvállalkozóként kapcsolódhatnak be, a fővállalkozói pozíció pedig jellemzően a nagyobb kapacitású magyar társaságok számára nyílik meg. A kockázatok között számolni kell azzal, hogy a projektek finanszírozása még nem rögzített, és a részletek külön megállapodásokban születnek meg.

Teendők és határidők

Az érdeklődő vállalkozásoknak érdemes figyelemmel kísérniük a megállapodások hatálybalépéséről szóló közleményeket, valamint a projektek és a finanszírozási megállapodások előkészítését. Célszerű előkészíteni referenciáikat és kapacitásaik bemutatását a magyar fél által végzett piaci felméréshez.

Magyar fővállalkozók a Nyugat-Balkánon: új állami megállapodások

Augusztusban kihirdették a magyar–észak-macedón stratégiai együttműködési, valamint két magyar–montenegrói megállapodást. Ezek vasúti, autópálya-, informatikai és biztonságtechnológiai projektekben kifejezetten magyar fővállalkozókkal és üzemeltetőkkel számolnak, állami finanszírozási háttérrel.

Az észak-macedón megállapodás a közlekedés, az energia, az informatika, a védelem és a kiberbiztonság területén nyit lehetőséget a magyar befektetőknek. A montenegrói infrastruktúra-megállapodás egy vasúti és egy autópálya-beruházást nevesít, a másik montenegrói egyezmény állami adatközpont, e-közigazgatási rendszer és rendvédelmi technológiák fejlesztését tervezi.

A montenegrói projektekbe Montenegró a magyar fél piaci felmérése alapján kiválasztott magyar vállalkozást vonhat be fővállalkozóként és üzemeltetőként, a helyi jog által megengedett esetben közbeszerzés nélkül. A finanszírozásról projektenként külön megállapodás születik.

A megállapodások a felek értesítéseit követő 30. napon lépnek hatályba. A projektek finanszírozásáról még külön megállapodások születnek, ezért a pontos ütemezés és a beruházások mérete még nem ismert. Az érdeklődő vállalkozásoknak, köztük a beszállítói láncba alvállalkozóként bekapcsolódni kívánó kkv-knak, érdemes előkészíteniük referenciáikat és kapacitásaik bemutatását a magyar fél piaci felméréséhez, és figyelniük a projektek előkészítését.

MI-rendelet: augusztus 2-től alkalmazandók az általános célú MI-modellekre vonatkozó szabályok

2025. augusztus 5.

Jogforrás és hatály

A mesterséges intelligenciára vonatkozó harmonizált szabályok megállapításáról szóló (EU) 2024/1689 európai parlamenti és tanácsi rendelet (MI-rendelet) 113. cikk b) pontja alapján 2025. augusztus 2-től kell alkalmazni a III. fejezet 4. szakaszát (bejelentő hatóságok és bejelentett szervezetek), az V. fejezetet (általános célú MI-modellek), a VII. fejezetet (irányítás), a XII. fejezetet (szankciók) a 101. cikk kivételével, valamint a 78. cikket (titoktartás). A rendelet egészét főszabály szerint 2026. augusztus 2-től, a 6. cikk (1) bekezdését 2027. augusztus 2-től kell alkalmazni. A hazai végrehajtás keretét a 1149/2025. (V. 14.) Korm. határozat jelöli ki: a piacfelügyeleti hatósági és egyedüli kapcsolattartó pont feladatait a nemzetgazdasági miniszter, a bejelentő hatósági feladatokat a Nemzeti Akkreditáló Hatóság látja el.

A szabályozás lényege

Az általános célú MI-modellek szolgáltatóinak az 53. cikk (1) bekezdése szerint el kell készíteniük és naprakészen kell tartaniuk a modell XI. melléklet szerinti műszaki dokumentációját, a modellt saját rendszerükbe építő downstream szolgáltatók számára a XII. melléklet szerinti információkat kell biztosítaniuk, szerzői jogi megfelelési politikát kell bevezetniük az (EU) 2019/790 irányelv 4. cikk (3) bekezdése szerinti jogfenntartás tiszteletben tartására, továbbá a Bizottság sablonja alapján nyilvános összefoglalót kell közzétenniük a tanítási tartalomról. A nyílt forráskódú modellekre az 53. cikk (2) bekezdése részleges mentességet ad. Az 51. cikk (2) bekezdése szerint vélelmezetten rendszerszintű kockázatú az a modell, amelynek tanítási számítási igénye meghaladja a 10^{25} lebegőpontos műveletet; ezt az 52. cikk alapján két héten belül be kell jelenteni a Bizottságnak. A 2025. augusztus 2. előtt forgalomba hozott modellekre a 111. cikk (3) bekezdése 2027. augusztus 2-ig ad átmeneti időt. A 99. cikk szerint a tilalmak megsértése legfeljebb 35 millió euró vagy a globális árbevétel 7 százaléka, más kötelezettségeké legfeljebb 15 millió euró vagy 3 százalék; kkv-knál a két érték közül az alacsonyabb az irányadó.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

Közvetlenül azok a vállalkozások érintettek, amelyek általános célú MI-modellt fejlesztenek vagy jelentős mértékben módosítanak és uniós piacon elérhetővé tesznek. A Bizottság 2025. július 18-i iránymutatása szerint a módosító akkor válik szolgáltatóvá, ha a módosításhoz felhasznált számítási kapacitás meghaladja az eredeti modell tanítási igényének egyharmadát. A modelleket csak felhasználó vagy azokra alkalmazást építő magyar vállalkozások számára a downstream tájékoztatás teremt előnyt, mert a szolgáltatóktól dokumentációt kérhetnek saját megfelelésükhöz. Az MI-hivatal végrehajtási jogkörei, köztük a 101. cikk szerinti bírságolás, csak 2026. augusztus 2-től alkalmazandók, ezért a közvetlen szankciós kockázat egyelőre mérsékelte.

Teendők és határidők

A modellfejlesztő vállalkozásoknak érdemes felmérniük, hogy termékük általános célú MI-modellnek minősül-e, és ha igen, el kell készíteniük a műszaki dokumentációt, a szerzői jogi politikát és a tanítási tartalom összefoglalóját. A 2025. július 10-én közzétett, önkéntesen aláírható gyakorlati kódex a megfelelés igazolását segítheti. A modelleket beszerző cégeknek szerződéseikben célszerű rögzíteniük a szolgáltató tájékoztatási kötelezettségét. A 2026. augusztus 2-től alkalmazandó, magas kockázatú MI-rendszerekre vonatkozó szabályokra a felkészülést már most érdemes megkezdeni.

Életbe léptek az általános célú MI-modellekre vonatkozó uniós szabályok

Augusztus 2-től a nagy nyelvi és más általános célú MI-modellek szolgáltatóinak dokumentációs, átláthatósági és szerzői jogi kötelezettségeik vannak, és alkalmazandók az uniós MI-rendelet szankciós szabályai is.

Az uniós MI-rendelet második szakasza elsősorban a modellfejlesztőket érinti: műszaki dokumentációt kell vezetniük, tájékoztatniuk kell a modellre alkalmazást építő vállalkozásokat, szerzői jogi politikát kell kialakítaniuk, és nyilvánosságra kell hozniuk a tanítási adatok összefoglalóját. A legnagyobb, rendszerszintű kockázatú modellekre további biztonsági kötelezettségek vonatkoznak. A hazai szabályok részletei még kidolgozás alatt állnak, ezért érdemes figyelni a kormányzati bejelentéseket.

A már forgalomban lévő modelleknek 2027 augusztusáig kell megfelelniük, és a Bizottság bírságolási jogköre is csak 2026 augusztusától él. Magyarországon a piacfelügyeleti feladatokat a nemzetgazdasági miniszter, a bejelentő hatósági feladatokat a Nemzeti Akkreditáló Hatóság látja el. A Bizottság iránymutatása azt is rögzíti, mikor válik egy cég a modell módosításával maga is szolgáltatóvá.

A modelleket csak használó vállalkozások számára a változás inkább lehetőség: a szolgáltatóktól a jövőben dokumentációt kérhetnek saját megfelelésükhöz. Érdemes már most rögzíteni ezt a szerzési szerződésekben, és megkezdeni a felkészülést a 2026-tól alkalmazandó, magas kockázatú rendszerekre vonatkozó szabályokra.

Európai médiaszabadság-rendelet: augusztus 8-tól teljes körűen alkalmazandó

2025. augusztus 11.

Jogforrás és hatály

A belső piaci médiaszolgáltatások közös keretének létrehozásáról és a 2010/13/EU irányelv módosításáról szóló (EU) 2024/1083 európai parlamenti és tanácsi rendelet (európai médiaszabadság-rendelet, EMFA) 29. cikke szerint a rendeletet főszabályként 2025. augusztus 8-tól kell alkalmazni. A 3. cikk már 2024. november 8-tól, a 4. cikk (1) és (2) bekezdése, a 6. cikk (3) bekezdése, a 7–13. és a 28. cikk 2025. február 8-tól, a 14–17. cikk 2025. május 8-tól alkalmazandó, a 20. cikk pedig csak 2027. május 8-tól. Közvetlenül alkalmazandó uniós rendeletről van szó, amelynek egyes elemei, így a médiapiaci összefonódások értékelése, tagállami végrehajtási szabályokat igényelnek.

A szabályozás lényege

A 6. cikk (1) bekezdése alapján a médiaszolgáltatóknak könnyen hozzáférhetővé kell tenniük cégnevüket és elérhetőségüket, a befolyást biztosító részesedéssel rendelkező közvetlen és közvetett tulajdonosaik nevét, az (EU) 2015/849 irányelv szerinti tényleges tulajdonosukat, valamint az állami hirdetésekben és harmadik országok közigazgatási szerveitől kapott hirdetési bevételeik éves összegét. A 6. cikk (3) bekezdése szerint a híreket és közéleti tartalmat kínáló szolgáltatóknak intézkedéseket kell hozniuk a szerkesztői függetlenség biztosítására és az összeférhetetlenségek feltárására. A 18. cikk alapján az online óriásplatformok a magukat médiaszolgáltatóként azonosító felhasználók tartalmának felfüggesztése vagy láthatóságának korlátozása előtt kötelesek indokolást közölni, és 24 órás válaszadási lehetőséget biztosítani. A 22. cikk szerint a tagállamoknak átlátható és előre meghatározott időkeretű eljárást kell biztosítaniuk a médiapluralizmusra jelentős hatású összefonódások értékelésére, előzetes bejelentési kötelezettséggel vagy információkérési hatáskörrel. A 24. cikk a közönségmérési rendszerekkel, a 25. cikk az állami hirdetésekre fordított közpénzek átlátható, objektív, arányos és megkülönböztetésmentes elosztásával kapcsolatban állapít meg követelményeket.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

Közvetlenül érintettek a hazai televíziós, rádiós, nyomtatott és online médiaszolgáltatók, amelyeknek tulajdonosi és bevételi adataikat nyilvánossá kell tenniük, valamint szerkesztőségi működésüket kell felülvizsgálniuk. A közönségmérési szolgáltatóknak a 24. cikk (2) bekezdése szerint díjmentesen kell módszertani információt adniuk a médiaszolgáltatóknak és a hirdetőknak, ami a hirdetési döntéseket átláthatóbbá teheti. A médiapiaci tranzakciókat tervező befektetők számára az összefonódások pluralizmus szempontú értékelése többletfeltételt és időigényt jelenthet. A hirdetők és ügynökségek számára a nyilvánossá váló állami hirdetési adatok a piaci verseny feltételeinek megítélését segítik. A nagy online platformokon jelen lévő magyar kiadók számára a 18. cikk szerinti eljárási garanciák kiszámíthatóbbá teszik a tartalmaik láthatóságát, ami közvetlenül hat hirdetési bevételeikre is.

Teendők és határidők

A médiaszolgáltatóknak haladéktalanul közzé kell tenniük honlapjukon a 6. cikk (1) bekezdése szerinti adatokat, és célszerű belső szabályzatban rögzíteniük a szerkesztői függetlenség és az összeférhetetlenség kezelésének rendjét. Az online óriásplatformokon tartalmat terjesztő médiaszolgáltatóknak érdemes élniük a 18. cikk szerinti nyilatkozattételi lehetőséggel, hogy a többletgaranciák rájuk is vonatkozzanak. A médiapiaci tranzakciókat előkészítő vállalkozásoknak figyelemmel kell kísérniük a 22. cikk hazai végrehajtási szabályainak alakulását. A közönségmérési szolgáltatóknak módszertani tájékoztatójukat a 24. cikk (2) bekezdése szerint díjmentesen és naprakészen kell biztosítaniuk.

Augusztustól nyilvános kell legyen a médiacégek tulajdonosi háttere

Augusztus 8-tól teljes körűen alkalmazandó az európai médiaszabadság-rendelet, amely a médiaszolgáltatóknak átláthatósági, az online óriásplatformoknak eljárási, a közönségmérőknek módszertani tájékoztatási kötelezettséget ír elő. Hirdetők is érintettek.

A médiaszolgáltatóknak közvetlenül elérhetővé kell tenniük, kik a tulajdonosaik és tényleges tulajdonosaik, és mennyi bevételük származik állami hirdetésekből. A híreket közlő szerkesztőségeknek a szerkesztői függetlenséget és az összeférhetetlenségek feltárását is biztosítaniuk kell. Az adatokat naprakészen kell tartani, és a tagállamoknak nemzeti médiatulajdonosi adatbázist is ki kell alakítaniuk.

Az online óriásplatformok a magukat médiaszolgáltatóként azonosító felhasználók tartalmát csak előzetes indokolás és 24 órás válaszadási lehetőség után korlátozhatják. A közönségmérési szolgáltatóknak díjmentesen ismertetniük kell módszertanukat a médiaszolgáltatókkal és a hirdetőkkel, az állami hirdetési pénzeket pedig átlátható és megkülönböztetésmentes eljárásban kell elosztani.

A médiavállalkozásoknak érdemes most frissíteniük honlapjuk impresszumát és belső szabályzataikat. A médiapiaci felvásárlásokat tervezőknek a jövőben számolniuk kell azzal, hogy a hatóságok a médiapluralizmusra gyakorolt hatást is vizsgálják. A hirdetők és a médiaügynökségek számára a változás haszonnal is jár, mert a közönségmérési adatok és az állami hirdetési kiadások átláthatóbbá válnak, ami megalapozottabb hirdetési döntéseket tesz lehetővé.

Elemek és akkumulátorok: augusztus 18-tól új gyártói felelősség, két év halasztás a kellő gondosságra

2025. augusztus 20.

Jogforrás és hatály

Az elemekről, illetve akkumulátorokról és a hulladékelemekről, illetve -akkumulátorokról szóló (EU) 2023/1542 európai parlamenti és tanácsi rendelet 96. cikk (2) bekezdés c) pontja szerint a rendelet VIII. fejezetét, amely a hulladékelemek kezelését és a kiterjesztett gyártói felelősséget szabályozza, 2025. augusztus 18-tól kell alkalmazni. Az (EU) 2025/1561 rendelet 1. cikke a 48. cikk (1) bekezdése szerinti kellő gondossági kötelezettségek alkalmazásának kezdőnapját 2025. augusztus 18-ról 2027. augusztus 18-ra halasztotta. A hazai végrehajtást a 203/2025. (VII. 17.) Korm. rendelet szolgálja, amely 38. § (1) bekezdése szerint főszabályként szintén 2025. augusztus 18-án lépett hatályba, és módosította többek között a 445/2012. (XII. 29.) és a 80/2023. (III. 14.) Korm. rendeletet.

A szabályozás lényege

Az (EU) 2023/1542 rendelet 56. cikk (1) bekezdése szerint a gyártó kiterjesztett gyártói felelősséget visel az általa valamely tagállamban első alkalommal forgalmazott elemekért; az 56. cikk (2) bekezdése alapján gyártónak minősül az újrahasználatra előkészített vagy újragyártott elemet első alkalommal forgalmazó szereplő is. Az 55. cikk (2) bekezdése alapján a gyártónak minden olyan tagállamban nyilvántartásba vételt kell kérnie, ahol először forgalmaz elemet. Az 57. cikk szerint kötelezettségeit gyártói felelősségi szervezet útján is teljesítheti. A 59. cikk (3) bekezdése a hordozható elemekre 2027. december 31-ig 63 százalékos, 2030. december 31-ig 73 százalékos gyűjtési célt ír elő, a végfelhasználók pedig díjmentesen adhatják le a hulladékelemet. A hazai rendszerben a 445/2012. Korm. rendelet 5–7. §-a szerint az átvételi, kezelési és tájékoztatási kötelezettséget egyéni teljesítésnél a gyártó, kollektív teljesítésnél a koncessziós társaság látja el. A halasztott kellő gondossági kötelezettség a 47. cikk szerint a 40 millió eurónál kisebb nettó árbevételű, csoporthoz nem tartozó szereplőkre nem vonatkozik.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

Érintett minden gyártó, importőr és forgalmazó, amely Magyarországon elemet vagy akkumulátort hoz először forgalomba, ideértve az elektromos berendezésekbe, járművekbe és könnyű szállítóeszközökbe épített akkumulátorokat is. Számukra az uniós nyilvántartási és gyűjtési kötelezettségek közvetlenül alkalmazandóvá váltak, a hazai díj- és adatszolgáltatási rendszer mellett. Az akkumulátoripari és járműipari ellátási láncban működő nagyvállalatok a kellő gondossági politika kiépítésére két évvel több időt kaptak, ami csökkent a rövid távú megfelelési költséget. A gyűjtési célértékek emelkedése a gyártói díjak és a hulladékkezelési költségek növekedésével járhat.

Teendők és határidők

A gyártóknak ellenőrizniük kell nyilvántartási adataikat és teljesítési módjukat, mert a 80/2023. Korm. rendelet 4. melléklete egyéni teljesítésnél az (EU) 2023/1542 rendelet 55. cikk (3) bekezdés d) pontja szerinti adatokat is megköveteli. Az egyéni teljesítést választó gyártóknak hulladékgazdálkodási engedélyt kell kérniük a 445/2012. Korm. rendelet 8. §-a szerint. A kellő gondossági kötelezett vállalkozásoknak a 2026. július 26-ig kiadandó bizottsági iránymutatásra figyelemmel 2027. augusztus 18-ig kell kialakítaniuk politikájukat.

Új szabályok az elemek és akkumulátorok forgalmazóinak augusztus 18-tól

Augusztus 18-tól alkalmazandók az uniós akkumulátorrendelet gyártói felelősségre vonatkozó szabályai, és ugyanekkor lépett hatályba a hazai végrehajtási rendelet is, míg a nyersanyag-ellátási lánc ellenőrzése 2027-re csúszott.

Aki Magyarországon elsőként hoz forgalomba elemet vagy akkumulátort, annak a hulladékká vált termékek begyűjtéséért és kezeléséért is felelnie kell. Ez azokra is vonatkozik, akik készülékbe, járműbe vagy elektromos rollerbe épített akkumulátort forgalmaznak, és azokra is, akik felújított akkumulátort értékesítenek. Az új kötelezettségekkel együtt a hazai végrehajtási rendelet is hatályba lépett.

A kötelezettség itthon a koncessziós rendszeren keresztül vagy egyéni teljesítéssel teljesíthető, utóbbi engedélyhez kötött. A hordozható elemek gyűjtési aránya 2027 végéig 63, 2030 végéig 73 százalékra kell, hogy nőjön, a vásárlók pedig díjmentesen adhatják le a használt elemet.

A nagyvállalatokat érintő, a kobalt- és lítiumbeszerzés kellő gondosságára vonatkozó kötelezettség két évvel később, 2027. augusztus 18-tól alkalmazandó. Az érintett cégeknek most nyilvántartási adataikat és teljesítési módjukat érdemes áttekinteniük. A koncessziós rendszerben teljesítő gyártóknak elsősorban adatszolgáltatásuk pontosságára kell figyelniük, az egyéni teljesítést választóknak pedig saját gyűjtőhálózatot és engedélyt kell biztosítaniuk.

USA: augusztus 7-től új reciprok vámtételek, uniós árukra 15 százalékos összterhelés

2025. augusztus 8.

Jogforrás és hatály

Az Egyesült Államok elnöke 2025. július 31-én írta alá a „Further Modifying the Reciprocal Tariff Rates” című 14326. számú elnöki rendeletet (Executive Order), amely a 14257. számú elnöki rendelettel bevezetett reciprok vámrendszer országonkénti tételeit módosítja. A rendelet 2. szakasza szerint az új tételek a rendelet keltétől számított hetedik napon, 2025. augusztus 7-én, keleti idő szerint 0 óra 1 perctől vámkezelt árukra alkalmazandók. A 14257. számú rendelet egyéb feltételei változatlanul irányadók. A rendelet melléklete az egyes kereskedelmi partnerekre 10 és 41 százalék közötti kiegészítő vámtételeket állapít meg; az Európai Unió az egyetlen partner, amelyre nem egységes tétel vonatkozik.

A szabályozás lényege

Az uniós származású áruk esetében a rendelet szerint, ha a termék általános (Column 1) vámtétele 15 százaléknál alacsonyabb, az általános vám és a kiegészítő reciprok vám együttes összege 15 százalék; ha az általános vámtétel eléri vagy meghaladja a 15 százalékot, kiegészítő reciprok vám nem fizetendő. A 3. szakasz szerint az az áru, amelyről az amerikai vám- és határvédelmi hatóság (CBP) megállapítja, hogy a vámok kijátszása céljából harmadik országon keresztül szállították (transshipment), a származási ország szerinti tétel helyett 40 százalékos kiegészítő vámmal sújtandó, és emellett a 19 U.S.C. 1592 szerinti bírság is kiszabható, amelyet a hatóság nem mérsékelhet. Átmeneti szabályként az augusztus 7. előtt hajóra rakott és a végső szállítási módon úton lévő áruk, ha 2025. október 5. előtt vámkezelik őket, a korábbi tételek alá esnek. A 232. szakasz szerinti ágazati vámok, így az acél- és alumíniumtermékek 50 százalékos, valamint a gépjárművek és alkatrészek 25 százalékos vámja külön szabályok szerint változatlanul alkalmazandók.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

Az USA-ba exportáló magyar vállalkozások áruira augusztus 7-től az uniós külön szabály vonatkozik, amely az alacsony általános vámú ipari termékeknél 15 százalékos összterhet jelent, a magas általános vámú termékeknél viszont nem okoz többletterhet. A korábbi 10 százalékos alapvámhoz képest a teher a legtöbb ipari termékénél nő. A harmadik országon keresztül szervezett ellátási láncok fokozott kockázatot hordoznak, mert a CBP által megállapított kijátszás 40 százalékos vámot és bírságot vonhat maga után. A járműipari és fémipari termékekre a 232. szakasz szerinti vámok miatt a 15 százalékos összteher nem alkalmazandó.

Teendők és határidők

Az exportőröknek termékenként meg kell állapítaniuk az amerikai általános vámtételt, és ennek alapján újra kell kalkulálniuk az augusztus 7-től érvényes vámterhet és az árazást. Célszerű dokumentálni az áruk származását és szállítási útvonalát, hogy a vámkijátszás gyanúja kizárható legyen. Az augusztus 7. előtt feladott szállítmányoknál meg kell győződni arról, hogy a vámkezelés október 5. előtt megtörténik. Az amerikai vevőkkel kötött szerződésekben érdemes egyértelműen rendezni a vámteher viselését. A vámterhet érintő változásokat a belső kalkulációkban és az árajánlatokban is át kell vezetni.

Augusztus 7-től 15 százalék az amerikai vámteher az uniós áruknál

Életbe léptek az Egyesült Államok új, országonként eltérő reciprok vámtételei: az uniós termékekre az általános vámmal együtt 15 százalékos összteher vonatkozik, a vámkiírást 40 százalékos vám sújtja.

Augusztus 7-től az Egyesült Államokba érkező uniós áruk vámjá úgy alakul, hogy az általános vám és a kiegészítő vám együtt 15 százalékot tegyen ki. Ha egy termék általános vámjá eleve legalább 15 százalék, többletvámt nem kell fizetni. A már úton lévő szállítmányok a régi szabályok szerint vámolhatók, ha október 5-ig megérkeznek.

Szigorú szankció vonatkozik a harmadik országon keresztül szervezett vámkiírássra: ilyenkor 40 százalékos vám és bírság fenyeget. Az acélra, alumíniumra és autókra kivetett külön ágazati vámok továbbra is érvényesek. A legtöbb uniós ipari termékre ez lényegesen magasabb terhet jelent a korábbi 10 százalékos alapvámnál.

A magyar exportőröknek érdemes termékenként átszámolniuk vámterhüket, rendbe tenniük származási dokumentációjukat, és amerikai partnereikkel egyértelműen megállapodniuk arról, ki viseli a vámköltséget. Különösen a gépipari és elektrotechnikai beszállítóknak érdemes most újratárgyalniuk az árakat, mert az alacsony általános vámú termékeknél a teher érezhetően nő.

USA 232-es vámok: 50 százalék a rézre, 407 új acél- és alumíniumszármazék

2025. augusztus 20.

Jogforrás és hatály

Az Egyesült Államok elnöke 2025. július 30-án az 1962. évi Trade Expansion Act 232. szakasza alapján kiadta az „Adjusting Imports of Copper into the United States” című elnöki proklamációt, amelynek (1) pontja szerint a 2025. augusztus 1-jén, keleti idő szerint 0 óra 1 perckor vagy azt követően vámkezelt félkész réztermékekre és réz-intenzív származékos termékekre 50 százalékos vám vonatkozik. Az amerikai Kereskedelmi Minisztérium Ipari és Biztonsági Hivatala (BIS) a Federal Register 2025. augusztus 19-i számában (90 FR 40326) közzétett közleményével 407 vámtarifaszámmal bővítette az acél- és alumíniumvám alá tartozó származékos termékek körét, 2025. augusztus 18-tól. Az acél- és alumíniumvám mértékét a 2025. június 3-i proklamáció június 4-től 50 százalékra emelte.

A szabályozás lényege

A rézproklamáció (4) pontja szerint a vámot kizárólag a termék réztartalmának bevallott értékére kell alkalmazni, a nem réz tartalomra pedig a 14257. számú elnöki rendelet szerinti reciprok vámok vonatkoznak. Az (5) pont alapján a gépjárművekre vonatkozó 232-es vám alá is tartozó termékekre csak a gépjárművám alkalmazandó, a személygépkocsik és könnyű tehergépjárművek alkatrészei pedig mentesek a rézvám alól. A (3) pont szerint a Kereskedelmi Minisztérium 90 napon belül eljárást alakít ki további származékos réztermékek felvételére. A finomított rézre vonatkozó vám bevezetéséről a (7) pont szerint 2026. június 30-ig készülő jelentés alapján döntenek. A BIS közleménye szerint a 407 új vámtarifaszám alá tartozó termékeknél a vámot az acél-, illetve alumíniumtartalom értékére kell alkalmazni, a nem acél és nem alumínium tartalomra a reciprok és egyéb vámok vonatkoznak. A BIS 60 további vámtarifaszám felvételét azért utasította el, mert azok más 232-es vizsgálat vagy kereskedelmi jogszabály alá tartoznak.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

Érintettek a réz-, acél- és alumíniumtartalmú termékeket, így kábeleket, csöveket, elektrotechnikai alkatrészeket, gépeket és fémszerkezeteket az Egyesült Államokba szállító magyar gyártók és beszállítók. Számukra a fémtartalomra eső 50 százalékos vám a reciprok vámon felül terheli a terméket, így a vámtéher a fémtartalom arányától függően jelentősen meghaladhatja a 15 százalékot. A fémtartalom értékének megállapítása és bevallása többletadminisztrációt jelent, a bővülő termékkör pedig az árazás és a szállítási szerződések újratárgyalását teheti szükségessé. A vámtéher kiszámíthatóságát tovább rontja, hogy a származékos termékek köre időszakos eljárásokban bővíthet.

Teendők és határidők

Az exportőröknek ellenőrizniük kell, hogy termékeik vámtarifaszáma szerepel-e a rézproklamáció mellékletében vagy a BIS augusztus 18-tól hatályos bővített listáján. Az érintett termékeknél dokumentálni kell a réz-, acél- és alumíniumtartalom értékét, mert a vámot erre kell számítani. Célszerű áttekinteni az amerikai vevőkkel kötött szerződések vámklauzuláit. A további származékos termékek felvételére irányuló eljárásokat folyamatosan figyelemmel kell kísérni. Ha a fémtartalom értéke nem igazolható, az exportőr a teljes áruértéken alapuló vámtéher kockázatával szembesülhet, ezért a beszállítói adatok gyűjtését is meg kell szervezni.

Ötvenszázalékos amerikai vám a réz-, acél- és alumíniumtartalomra

Augusztus 1-jétől 50 százalékos vám terheli a réztermékeket, augusztus 18-tól pedig további 407 termékcsoporthoz terjed ki az acél- és alumíniumvám az Egyesült Államokban. Jelentős többletterhet.

Az amerikai rézvám a félkész réztermékekre és a nagy réztartalmú származékos termékekre vonatkozik, de csak a réztartalom értékére kell megfizetni. Az acél- és alumíniumvám augusztus 18-tól több száz új termékcsoporthoz érint, a vámot ott is a fémtartalom után kell számítani. A rézvám augusztus 1-jétől, a bővített acél- és alumíniumlista augusztus 18-tól alkalmazandó a vámkezelt árukra.

Ezek az ágazati vámok a reciprok vámon felül fizetendőek: a termék fémtartalmát 50 százalék, a többi részét a reciprok vám terheli. A gépjárműipari termékekre a rézvám nem vonatkozik, mert azokra a külön autóiipari vám az irányadó. A fémtartalom aránya így közvetlenül meghatározza a teljes vámterhet.

A kábeleket, elektrotechnikai alkatrészeket, gépeket és fémszerkezeteket gyártó magyar exportőröknek érdemes ellenőrizniük, szerepel-e termékük az érintett listákon, és pontosan dokumentálniuk a fémtartalom értékét. Az amerikai vevőkkel kötött szerződésekben célszerű rendezni a vámtéher viselését.

Otthon Start: megjelent a FIX 3%-os lakáshitel kormányrendelete

2025. augusztus 4.

Jogforrás és hatály

Az Otthon Start program keretében biztosított FIX 3%-os lakáshitelről szóló 227/2025. (VII. 31.) Korm. rendeletet a Kormány az Alaptörvény 15. cikk (3) bekezdése szerinti eredeti jogalkotói hatáskörében alkotta meg, kihirdetésére 2025. július 31-én került sor. A 30. § szerint a rendelet a kihirdetését követő nyolcadik napon lép hatályba, a 31. § átmeneti szabálya alapján pedig a kölcsön 2025. szeptember 1-jétől igényelhető az azt nyújtó hitelintézetnél. A rendelet lakáscélú állami támogatásnak minősülő kamattámogatással működő hitelprogramot hoz létre [1. § (2) bek.]. A kamattámogatást a Magyar Államkincstár nyújtja, a kölcsön futamidejére, de legfeljebb 25 évre [20. § (1) bek.].

A szabályozás lényege

A forintalapú kölcsön belterületi otthon vásárlására, illetve építésére vehető fel [1. § (2) bek.]. A 6. § szerint a kölcsön legfeljebb 50 millió forint, a futamidő legfeljebb 25 év, az ügyfél által fizetendő éves kamat legfeljebb 3%, előtörlesztéskor a költség az előtörlesztett összeg legfeljebb 1%-a lehet. Lakás értéke legfeljebb bruttó 100 millió, egy lakásos lakóépületé, tanyái vagy birtokközponté legfeljebb bruttó 150 millió forint, vásárlásnál legalább 10% önerő szükséges [6. § (5) és (7) bek.]. Az 5. § alapján nem vehető igénybe a kölcsön, ha a vételár vagy a bekerülési költség négyzetméterára meghaladja a bruttó 1 500 000 forintot. Az igénylő a kérelmet megelőző tíz évben főszabályként nem rendelkezhetett saját belterületi lakóingatlannal [4. § (2) bek.]; további feltétel többek között a büntetlen előélet és a köztartozásmentesség [8. § (1) bek.].

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A hitelintézetek számára a rendelet új terméket és szigorú működési kereteket teremt. A 12. § (2) bekezdése szerint a jogosultság megállapítását, a folyósítást és a központi költségvetéssel való elszámolást a hitelintézet végzi, a 12. § (3) bekezdése alapján pedig felel az államnak a kötelezettségszegéssel okozott kárért. A 13. § (1) bekezdése szerint az igényléssel és folyósítással összefüggésben – az értékebecslés és a helyszíni szemle díján kívül – legfeljebb 30 000 forint díj kérhető. A hitelintézetet egyszeri költségterítés illeti meg: építésnél 80 000, vásárlásnál 40 000 forint [24. § (1) bek.]. Az ingatlanfejlesztők, építőipari vállalkozások és ingatlanközvetítők számára a program keresletnövelő lehet, a négyzetméterár-plafon és az értékhatárok viszont a támogatható kínálat árazását közvetlenül befolyásolják.

Teendők és határidők

A hitelintézeteknek a 2025. szeptember 1-jei kezdőnapig ki kell alakítaniuk a terméket és a Kincstárral való elszámolás rendjét. A vásárlási kérelmet 30, az építési 60 napon belül kell elbírálni [14. § (3) bek.], a havi elszámolást a tárgyhónapot követő hónap 20. napjáig kell megküldeni [24. § (2) bek.]. A reklámokban és hirdetésekben fel kell tüntetni a 12. § (7) bekezdésében előírt szöveget. Az ingatlanfejlesztőknek célszerű felülvizsgálniuk lakásaik bruttó négyzetméterárát és értékét az 5. § és a 6. § (5) bekezdése szerinti korlátokhoz képest. Vásárlás esetén az igénylést az adásvételi szerződés megkötését követő 180 napon belül, építés esetén a használatbavételi engedély kiállítását megelőzően lehet kezdeményezni [14. § (1) bek.].

Szeptembertől igényelhető a fix 3 százalékos Otthon Start lakáshitel

Megjelent az Otthon Start program kormányrendelete. Szeptember 1-jétől legfeljebb 50 millió forint, fix 3 százalékos kamatozású, 25 éves futamidejű lakáshitel igényelhető első otthon vásárlására vagy építésére.

A kedvezményes kölcsönt jellemzően az veheti fel, akinek az elmúlt tíz évben nem volt saját lakóingatlana. A megvásárolt vagy épített otthon négyzetméterára nem haladhatja meg a bruttó 1,5 millió forintot, a lakás értéke a 100 millió, a családi ház értéke a 150 millió forintot. Vásárlásnál legalább 10 százalék önerő szükséges.

A bankoknak gyorsan kell felkészülniük: a kérelmeket vásárlásnál 30, építésnél 60 napon belül el kell bírálniuk, az ügyfelektől pedig az értékebecslésen és a helyszíni szemlén felül legfeljebb 30 ezer forint díjat kérhetnek. A kamattámogatást havonta számolják el a Magyar Államkincstárral.

Az ingatlanfejlesztőknek és az építőipari cégeknek érdemes már most átnézniük kínálatuk árazását. A plafon feletti lakásokra a vevők nem kaphatják meg a kedvezményes hitelt, így a négyzetméterár a keresletet közvetlenül befolyásolja. Vásárlásnál a hitelt az adásvételi szerződés megkötésétől számított 180 napon belül lehet igényelni, ezt a szerződések ütemezésénél is érdemes figyelembe venni.

Helyi önazonosság védelme: megjelent az önkormányzati elővásárlási jog eljárási rendelete

2025. augusztus 4.

Jogforrás és hatály

A helyi önazonosság védelméről szóló 2025. évi XLVIII. törvény (Hövtv.) a 23. § szerint 2025. július 1-jén lépett hatályba. Végrehajtására a Kormány a Hövtv. 22. § (1) bekezdés a)–c) pontjában kapott felhatalmazás alapján megalkotta a helyi önazonosság védelméről szóló törvény jogvédelmi eszközeinek alkalmazására vonatkozó szabályokról szóló 240/2025. (VII. 31.) Korm. rendeletet, amelyet 2025. július 31-én hirdettek ki, és amely a 17. § szerint a kihirdetését követő napon lépett hatályba. A Hövtv. szerinti jogvédelmi eszközök csak ott alkalmazandók, ahol az önkormányzat azokat rendeletben bevezeti [Hövtv. 5. § (1) bek., 22. § (2) bek.]. A Hövtv. 24. § átmeneti szabálya szerint a törvény nem alkalmazandó, ha a hatálybalépés előtt adásvételi (elő)szerződést kötöttek és foglalót, előleget vagy vételár-részletet fizettek.

A szabályozás lényege

A Hövtv. 8. § (1) bekezdése szerint az ingatlan betelepülőnek vagy mentességet nem élvező személynek történő eladása esetére elővásárlási jog illelheti meg sorrendben az önkormányzatot, a telekhatáros ingatlan tulajdonosát és a településen ingatlantulajdonnal rendelkezőt, a más jogszabály alapján jogosultakat megelőzve [8. § (2) bek.]. Az adásvételi szerződést az aláírástól számított nyolc napon belül meg kell küldeni a jegyzőnek [Hövtv. 9. § (1) bek.], a nyilatkozattételi határidő 30 nap és jogvesztő [9. § (3) bek.]. A rendelet szerint a vevő mentességét hatósági bizonyítvánnyal vagy döntéssel igazolja [1. § (1) bek.]. A jegyző a hiánytalan kérelemtől számított 8 napon belül anonimizálja a szerződést (3. §), majd további 8 napon belül azonosítja a telekhatáros tulajdonosokat [5. § (1) bek.]; eljárása díjmentes [1. § (4) bek.]. A Hövtv. 21. § (1) bekezdése szerint az előírások megsértésével megvalósuló ingatlanszerzés alapjául szolgáló jogügylet semmis.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A szabályozás az ingatlanbefektetőket, -fejlesztőket, ingatlanközvetítőket, az ügyleteket finanszírozó hitelintézeteket és az okiratszerkesztő ügyvédeket érinti azokon a településeken, ahol az önkormányzat a jogvédelmi eszközt bevezeti. Az elővásárlási eljárás – a nyolcnapos megküldési, a jegyzői eljárási és a 30 napos nyilatkozattételi határidővel – meghosszabbítja az ügyletek zárását, a semmisség pedig jelentős tranzakciós kockázatot hordoz. Kedvező, hogy a Hövtv. 6. § (1) bekezdés c)–d) pontja alapján mentesül többek között, aki munkavégzés céljából települ be, ez pedig a rendelet 15. § (2) bekezdése szerint a jogviszonyról szóló irattal igazolható.

Teendők és határidők

Ingatlanszerzés előtt ellenőrizni kell, hogy az adott település alkotott-e Hövtv. szerinti rendeletet; a 240/2025. Korm. rendelet 16. §-a szerint az önkormányzat a rendeletet a Nemzeti Jogszabálytárban közzéteszi, és honlapján közzétehető tájékoztatást ad. Ha a vevő mentes, a mentességet igazoló hatósági bizonyítványt vagy döntést célszerű már a szerződéskötésig beszerezni. Mentesség hiányában a szerződést a felek aláírásától számított nyolc napon belül, az 1. melléklet szerinti tartalmú kérelemmel együtt meg kell küldeni a jegyzőnek; a kérelem az eladó által a kifüggesztésig visszavonható (4. §). A szerződésekben indokolt rendelkezni az eljárás idejéről és a vételár-fizetés ütemezéséről. Termőföldnek minősülő zártkerti ingatlannál a rendelet 11. § (4)–(5) bekezdése és 13. §-a szerinti többletkövetelményeket is teljesíteni kell.

Új eljárási szabályok az önkormányzati elővásárlási jogra

Megjelent a helyi önazonosság védelméről szóló törvény végrehajtási rendelete. Ahol az önkormányzat bevezeti a jogvédelmi eszközt, ott a betelepülőnek történő ingatlaneladásnál elővásárlási eljárást kell lefolytatni.

A július 1-jén hatályba lépett törvény alapján az önkormányzatok rendeletben dönthetnek arról, hogy a más településről érkezőknek történő ingatlaneladásnál az önkormányzatot, a szomszédos telkek tulajdonosait és a helyi ingatlantulajdonosokat elővásárlási jog illeti meg. A most megjelent kormányrendelet részletesen leírja a jegyző eljárását a szerződés közlésétől a jognyilatkozatok átvételéig.

Az adásvételi szerződést az aláírástól számított nyolc napon belül meg kell küldeni a jegyzőnek, az elővásárlásra jogosultak pedig 30 napos jogvesztő határidőn belül nyilatkozhatnak. A szabályok megsértésével kötött ügylet semmis.

A befektetőknek, fejlesztőknek és bankoknak ezért minden ügylet előtt ellenőrizniük kell a település rendeletét és a vevő esetleges mentességét. Mentés többek között az, aki munkavégzés céljából költözik a településre. A szerződések ütemezésénél az eljárás időigényével is számolni kell, a vevő mentességét igazoló hatósági bizonyítványt pedig célszerű már a szerződéskötés előtt beszerezni.

Villamosenergia-tárolók bevételkompenzációja: új, a felhasználókra hárított pénzeszköz

2025. augusztus 4.

Jogforrás és hatály

A megújuló energiaforrásokból és a hulladékból nyert energiával termelt villamos energia működési támogatása, valamint a villamosenergia-tárolók bevételkompenzációja finanszírozásához szükséges pénzeszköz mértékének megállapítási módjáról és a megfizetésre vonatkozó részletes szabályokról szóló 235/2025. (VII. 31.) Korm. rendeletet a Kormány a villamos energiáról szóló 2007. évi LXXXVI. törvény (Vet.) 170. § (1) bekezdés 29. pontjában kapott felhatalmazás alapján alkotta meg. A 2025. július 31-én kihirdetett rendelet a 6. § szerint 2025. augusztus 1-jén lépett hatályba. A bevezető rész szerint bevételkompenzációval számolhatnak azok a cégek, amelyek energiatárolót létesítenek, és azt legalább tíz évig üzemben tartják. A bevételkompenzáció részletszabályait a Magyar Energetikai és Közmű-szabályozási Hivatal (MEKH) elnökének rendelete és a pályázati kiírás határozza meg [2. § (2) bek.].

A szabályozás lényege

A 2. § (1) bekezdése szerint a tároló üzemeltetőjének bevételkompenzációra vonatkozó jogosultsága sikeres pályázati eljárást követően nyílik meg. A kompenzációt a pályázatban igényelt, MEKH-rendeletben meghatározott nettó bevétel és a referencia nettó bevétel különbsége alapján kell meghatározni; a negatív összegű bevételkompenzációt a támogatott tároló fizeti meg [1. § (2) bek.]. A finanszírozáshoz a 3. § (1)–(2) bekezdése szerint minden mérlegkörfelelős a mérlegkörébe tartozó felhasználóknak értékesített villamos energia alapján fizet az átviteli rendszerirányító által meghatározott pénzeszközből. A 3. § (3) bekezdése alapján nem számít bele egyebek mellett az egyetemes szolgáltató által értékesített, valamint az energiaközösség által megújuló forrásból termelt és megosztott mennyiség. A pénzeszközt a mérlegkörfelelős havonta fizeti meg, végső költségviselője – a mentes mennyiséget vásárló felhasználó kivételével – a felhasználó [4. § (5) bek.].

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A rendelet közvetlenül érinti a mérlegkörfelelősöket és a villamosenergia-kereskedőket, amelyeknek szerződést kell kötniük az átviteli rendszerirányítóval, a pénzeszközt elkülönítetten kell kezelniük, és az nem minősül bevételüknek [3. § (1) bek., 4. § (6)–(7) bek.]. Közvetve a versenypiacon vásárló ipari és kereskedelmi felhasználókat terheli, mert a rájuk eső pénzeszközt a mérlegkörfelelős vagy a kereskedő a számlán egy tételként, külön tünteti fel [4. § (5) bek.]; ez új költségelemet jelent a villamosenergia-árban, amelynek mértékét az átviteli rendszerirányító határozza meg [3. § (6) bek.]. A mentességi nyilatkozat valótlanúsága esetén a MEKH bírságot szab ki [3. § (5) bek.]. A tárolóberuházóknak a rendelet kiszámíthatóbb bevételi keretet ad, cserébe negatív kompenzáció esetén fizetési kötelezettség és számviteli szétválasztás terheli őket [5. § (1) bek.].

Teendők és határidők

A mérlegkörfelelősöknek meg kell kötniük a 3. § (1) bekezdése szerinti szerződést az átviteli rendszerirányítóval, ki kell alakítaniuk a pénzeszköz elkülönített nyilvántartását, a havi befizetés rendjét és a külön számlatételt. A 3. § (3) bekezdés b) pontja szerinti mentességre hivatkozó kereskedőknek a mentesség fennállásáról az irányadó miniszteri rendeletben meghatározott határidőig kell nyilatkozniuk [3. § (5) bek.]. A versenypiaci felhasználóknak célszerű áttekinteniük szerződéseik áthárítási rendelkezéseit. A tárolóberuházásban gondolkodó vállalkozásoknak a pályázati kiírást és a MEKH elnökének rendeletét kell figyelemmel kísérniük, a szerződést pedig legkésőbb az üzembe helyezésig meg kell kötniük [1. § (1) bek.].

Új tétel jelenik meg a vállalati áramszámlákon a tárolók támogatására

Augusztus 1-jétől a villamosenergia-tárolók bevételkompenzációját a mérlegkörfelelősök finanszírozzák, a költséget pedig a felhasználókra hárítják. A versenypiacon vásárló vállalkozások számláin ez új, külön feltüntetett költségként jelenik meg.

A Kormány új rendszert hozott létre az energiatárolók támogatására. Pályázat útján bevételkompenzációt kaphatnak azok a cégek, amelyek tárolót létesítenek és tartósan üzemeltetnek. Ha a tároló bevétele a referenciaszint fölé emelkedik, a különbözetet vissza kell fizetnie.

A kompenzáció forrását minden mérlegkörfelelős a felhasználóknak értékesített villamos energia arányában fizeti meg havonta, a költséget pedig a felhasználókra hárítja. Az egyetemes szolgáltatásban vásárolt, valamint az energiaközösségekben megosztott megújuló áram ez alól mentes.

A versenypiacon vásárló vállalkozásoknak érdemes átnézniük energiaszerződéseiket és költségterveiket, mert a tétel mértékét az átviteli rendszerirányító határozza meg, és a kereskedő a számlán külön tételként hárítja tovább. A kereskedőknek és mérlegkörfelelősöknek a befizetéshez szerződést kell kötniük, és a pénzt elkülönítetten kell kezelniük. A tárolóberuházást tervezőknek pedig a pályázati kiírást és a szabályozó hatóság részletszabályait kell figyelniük.

Állami építési beruházások: új szabályok a műszakilag egyenértékű kiváltásról

2025. augusztus 4.

Jogforrás és hatály

Az építési és közlekedési miniszter az állami építési beruházások rendjéről szóló 2023. évi LXIX. törvény (Ábtv.) 59. § (2) bekezdés j) pontjában kapott felhatalmazás alapján kiadta az állami építési beruházások vonatkozásában a műszakilag egyenértékű kiváltás szabályairól szóló 23/2025. (VII. 31.) ÉKM rendeletet. A rendelet a 16. § szerint a kihirdetését követő napon, 2025. augusztus 1-jén lépett hatályba, a 17. § alapján azonban csak a hatálybalépését követően indított közbeszerzési eljárások eredményeként megkötött szerződésekre kell alkalmazni. Az 1. § szerint hatálya az állami építési beruházások építtetőire, az előkészítésben és megvalósításban részt vevőkre, valamint a vagyonkezelőkre és üzemeltetőkre terjed ki. A rendelet az Ábtv. 49. §-a szerinti kiváltás részletszabályait állapítja meg.

A szabályozás lényege

A 2. § 6. pontja szerint egyenértékű a kiváltás, ha a csereként beépített termék, szerkezet vagy technológia a lényeges tulajdonságokban legalább az előírt teljesítményt nyújtja, funkciója azonos, és rendelkezik a szükséges teljesítménynyilatkozattal vagy engedéllyel. Az építtető a 3. § (1)–(2) bekezdése alapján a közbeszerzési dokumentumokban meghatározhatja a vizsgálandó lényeges tulajdonságokat, a jellemzőket pedig az 5. § (1) bekezdése szerint úgy kell megadni, hogy több független gyártó terméke is megfeleljen. A kivitelező a 6. § szerint írásban, kellő időben terjeszti elő javaslatát; a tervező és a műszaki ellenőr három munkanapon belül jelzi a hiányokat, az építtető két munkanapon belül hiánypótlásra hív fel, a hiánytalan javaslat egyenértékűségi vizsgálata legfeljebb tizenöt munkanap. A javaslat írásbeli elfogadásáig a kivitelező a késedelem kimentésére nem hivatkozhat (6. § (7) bek.). A kivitelező által kezdeményezett kiváltás a 10. § (3) bekezdése szerint nem növelheti az ellenszolgáltatást, az elfogadás feltétele pedig a 11. § (2) bekezdése alapján, hogy a szerződés a Kbt. 141. § (4) bekezdés a) pontja szerint lehetővé tegye a kiváltást. Egyenértékűség hiányában a 12–15. § szerinti helyettesítés értékcsökkentéssel, szerződésmódosítással alkalmazható.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A rendelet az állami megrendelésre dolgozó fővállalkozó kivitelezőket, tervezőket, műszaki ellenőröket, valamint az építési termékek gyártóit és forgalmazóit érinti. A kötött határidők kiszámíthatóbbá teszik az anyaghiány vagy ártöbblet miatti termékcsereét, ugyanakkor a kivitelező a kiváltásból nem érhet el árelőnyt, és a vizsgálat időtartama a kötbérkockázatot nem csökkenti. A 8. § (3) bekezdése szerint nem egyenértékű az a megoldás, amely korlátozza a bővíthetőséget vagy terhesebbé teszi az üzemeltetést, így az olcsóbb, de drágábban fenntartható termékek kiváltásként nem fogadhatók el. A gyártósemlleges követelményrendszer a gyártóknak szélesebb piaci hozzáférést biztosít.

Teendők és határidők

A 2025. augusztus 1-jét követően indított állami építési közbeszerzésekben az ajánlattevőknek ellenőrizniük kell, hogy a szerződéstervezet tartalmazza-e a kiváltás lehetőségét, és milyen lényeges tulajdonságokat jelöl meg. A kivitelezőknek a kiváltási javaslatot a 6. § (3) bekezdése szerinti tartalommal – összehasonlító táblázattal, a kapcsolódó termékekre gyakorolt hatás bemutatásával és a felelős műszaki vezető nyilatkozatával – kell előkészíteniük, kellő időtartalékkal. A tervezőknek a 3. § (6) bekezdése szerinti szakági nyilatkozatot kell elkészíteniük, az elbírálás jegyzőkönyvét pedig az e-építési naplóba kell feltölteni.

Termékcseré állami építkezésen: kötött határidők, árelőny nélkül

Augusztus 1-jétől új miniszteri rendelet szabályozza, hogyan cserélheti le a kivitelező állami építési beruházáson a szerződésben szereplő terméket vagy technológiát egyenértékű megoldásra, és milyen határidőkkel döntenek erről.

Az új szabályokat a 23/2025. (VII. 31.) ÉKM rendelet tartalmazza, és a hatálybalépés után indított közbeszerzések alapján kötött szerződésekre kell alkalmazni. A kivitelező írásban javasolhat cserét, a tervező és a műszaki ellenőr pedig munkanapokban mért, rövid határidőkkel bírálja el: a hiánytalan javaslat vizsgálata legfeljebb tizenöt munkanap. Ha az egyenértékűség nem igazolható, szerződésmódosítással, csökkentett áron helyettesítő megoldás is elfogadható.

A csere csak akkor fogadható el, ha a szerződés ezt lehetővé teszi, és az új megoldás a lényeges tulajdonságokban legalább azonos teljesítményt nyújt. A kivitelező által kezdeményezett csere nem emelheti a vállalkozói díjat, és az elbírálás ideje alatt a késedelem sem menthető ki. Nem egyenértékű az a termék, amely az üzemeltetést drágábbá teszi.

Az állami munkákra pályázó cégeknek érdemes már az ajánlattételkor átnézniük a szerződés kiváltási rendelkezéseit és a megjelölt lényeges tulajdonságokat. A javaslatokat összehasonlító műszaki adatokkal, a felelős műszaki vezető nyilatkozatával és megfelelő időtartalékkal célszerű előkészíteni, mert a csúszás kockázata a kivitelezőt terheli.

USA: elnöki rendelet a reciprok vámtételekről – az uniós áruk 15%-os szabálya

2025. augusztus 4.

Jogforrás és hatály

Az Egyesült Államok elnöke 2025. július 31-én írta alá a „Further Modifying the Reciprocal Tariff Rates” című, 14326. számú elnöki rendeletet (Executive Order). A rendelet a nemzetközi gazdasági vészhelyzeti hatáskörökről szóló törvényre (IEEPA), a nemzeti vészhelyzetekről szóló törvényre és az 1974. évi kereskedelmi törvény 604. szakaszára hivatkozik, és a 2025. április 2-i, 14257. számú elnöki rendeletben kihirdetett, a tartós kereskedelmi hiánnyal összefüggő vészhelyzetre épül. A módosítások a rendelet keltét követő hetedik napon, keleti nyári idő szerint 0 óra 1 perckor, vagyis 2025. augusztus 7-én lépnek hatályba. A rendelet I. melléklete országonként állapítja meg a kiegészítő vámtételeket; a Kínára vonatkozó külön rendelkezéseket nem érinti.

A szabályozás lényege

A rendelet 2. szakasz c) pontja és I. melléklete az Európai Unióra különleges szabályt állapít meg: ha az áru általános (Column 1) vámtétele 15 százalék alatti, a kiegészítő vámot úgy kell meghatározni, hogy a két vám együttes összege 15 százalék legyen; ha az általános vámtétel 15 százalék vagy afölötti, kiegészítő vám nem terheli. Az I. mellékletben fel nem sorolt országokra a 2. szakasz d) pontja szerint 10 százalékos kiegészítő vám vonatkozik. A mellékletben más partnerek tételei ettől eltérnek, például az Egyesült Királyságé 10, Japáné 15, Indiáé 25, Svájcé 39 százalék. A 3. szakasz a) pontja szerint a vámkikerülés céljából átrakodottnak (transshipment) minősített árukra a származási ország szerinti tétel helyett 40 százalékos kiegészítő vám vetendő ki, és szankciók is alkalmazhatók, amelyek mérséklése kizárt. A 2. szakasz a) pontja szerint a hatálybalépés előtt hajóra rakott, úton lévő és 2025. október 5-ig vámkezelt árukra a korábbi tételek vonatkoznak.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A rendelet az USA-ba exportáló uniós, így magyar vállalkozásokat, illetve az amerikai importőröket és vevőket érinti. Az uniós áruk esetében a terhet termékenként az általános amerikai vámtétel határozza meg: az alacsony alapvámú ipari termékeknél jellemzően a kiegészítő vám növeli a terhet 15 százalékra, a magas alapvámú termékeknél nincs többletvám. Az átrakodásra vonatkozó 40 százalékos tétel és a szankciók miatt a harmadik országon keresztül szervezett, illetve vitatható származású szállítások jelentős kockázatot hordoznak. Az eltérő országos tételek az ellátási láncok telepítési döntéseire is kihathatnak, mivel az ázsiai beszállítók áruira gyakran magasabb tétel vonatkozik.

Teendők és határidők

Az exportőröknek az augusztus 7-i hatálybalépés előtt termékenként, vámtarifaszám szerint ki kell számítaniuk az uniós árukra irányadó új terhet, és tájékoztatniuk kell amerikai vevőiket. Az úton lévő szállítmányoknál a berakodás időpontját és a 2025. október 5-i vámkezelési határidőt dokumentálni kell. Kiemelten indokolt a származási dokumentáció, a gyártási folyamat és a beszállítói lánc ellenőrzése, mert az átrakodásnak minősülő ügyletekre 40 százalékos vám és szankció vonatkozhat. Javasolt felülvizsgálni a szerződésekben a vámteher viselését, az árkorrekciós és a vis maior jellegű kikötéseket. A 15 százaléknál magasabb alapvámú termékeknél ellenőrizni kell, hogy valóban nem terheli-e kiegészítő vám.

Augusztus 7-től érvényes az uniós árukra vonatkozó 15 százalékos amerikai vámszabály

Az amerikai elnök július 31-én aláírt rendelete ülteti át a vámtarifába az uniós megállapodást: augusztus 7-től az uniós áruk együttes vámterhe legalább 15 százalék lesz.

Ha egy uniós termék amerikai alapvámja 15 százalék alatti, a kiegészítő vámot úgy számítják, hogy a teljes teher pontosan 15 százalék legyen. Ha az alapvám 15 százalék vagy annál magasabb, nem kell kiegészítő vámot fizetni. Más országokra eltérő tételek vonatkoznak: az Egyesült Királyságra 10, Indiára 25, Svájcra 39 százalék, a mellékletben fel nem sorolt országokra pedig 10 százalék.

Az augusztus 7. előtt hajóra rakott és október 5-ig vámkezelt áruk még a korábbi tételekkel léphetnek be. Az amerikai vámhatóság által átrakodásnak minősített, vámkikerülést célzó szállítmányokra 40 százalékos kiegészítő vám és bírság vár.

Az exportőröknek érdemes termékenként kiszámítaniuk az új terhet, ellenőrizniük a származási dokumentációt, és amerikai partnereikkel egyeztetniük a vámteher viseléséről és az esetleges árkorrekcióról. Az úton lévő áruknál a berakodás időpontját is érdemes dokumentálni. A harmadik országon keresztül szervezett szállításoknál különösen fontos a gyártási folyamat dokumentálása, hogy az ügylet ne minősüljön vámkikerülésnek. A rendelet a Kínára vonatkozó külön vámszabályokat nem módosítja.

USA: megszűnik a de minimis vámmentesség, 50%-os vám a réztermékekre

2025. augusztus 1.

Jogforrás és hatály

Az Egyesült Államok elnöke 2025. július 30-án két, vállalkozásokat érintő vámintézkedést írt alá. A „Suspending Duty-Free De Minimis Treatment for All Countries” című, 14324. számú elnöki rendelet (Executive Order) az IEEPA, a nemzeti vészhelyzetekről szóló törvény és az 1974. évi kereskedelmi törvény 604. szakasza alapján minden országra felfüggeszti a kis értékű küldemények vámmentességét; a 2025. augusztus 29-én keleti nyári idő szerint 0 óra 1 perctől vámkezelt árukra alkalmazandó. Az „Adjusting Imports of Copper into the United States” című elnöki proklamáció az 1962. évi kereskedelem-bővítési törvény 232. szakasza alapján nemzetbiztonsági okból vámot vet ki a réztermékekre; a 2025. augusztus 1-jén 0 óra 1 perctől vámkezelt árukra alkalmazandó.

A szabályozás lényege

A de minimis rendelet szerint a 19 U.S.C. 1321(a)(2)(C) szerinti vámmentesség értéktől függetlenül nem alkalmazható. A postai küldeményeket a szállító vagy más arra jogosult fél vámolja, választása szerint értékarányos módszerrel, a származási országra irányadó IEEPA-tétel alkalmazásával, vagy darabonkénti tételes vámmal: 16 százalék alatti tételnél 80, 16–25 százalék között 160, 25 százalék felett 200 dollár küldeményenként. A tételes módszer a hatálybalépéstől számított hat hónapig választható, azt követően csak az értékarányos módszer alkalmazható; a szállítónak nemzetközi szállítói biztosítékkal is rendelkeznie kell. A rézproklamáció szerint a félkész réztermékekre és a réz-intenzív származékos termékekre 50 százalékos vám vonatkozik, amelyet kizárólag az áru réztartalmának bevallott értékére kell alkalmazni; a réztartalmat kilogrammban kell bejelenteni. A finomított rézet a vám nem terheli, a vámvisszatérítés kizárt, a gépjárművekre vonatkozó vámmal érintett termékeket pedig nem sújtja kettős teher.

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A de minimis mentesség megszűnése közvetlenül érinti az amerikai vásárlóknak postai vagy futárküldeményben értékesítő webáruházakat és kisebb exportőröket, mivel minden küldemény vámköteles lesz, ami az árat, a kézbesítési időt és az adminisztrációs terhet is növeli. Uniós áruknál a 15 százalékos tétel miatt a tételes módszer küldeményenként 80 dollár, ami alacsony értékű termékeknél aránytalan teher lehet. A rézvám a villamosipari, kábel- és vezetékgyártó, elektronikai, valamint gépipari vállalkozásokat érinti, amelyek réztartalmú félkész vagy származékos termékeket szállítanak az USA-ba. Mivel a vám a réztartalom értékére vonatkozik, a pontos anyagösszetétel-nyilvántartás költségtenyezővé válik.

Teendők és határidők

A rézterméket exportáló vállalkozásoknak az augusztus 1-jétől vámkezelt szállítmányoknál meg kell adniuk a réztartalom mennyiségét és értékét, ezért termékenként fel kell mérniük a réztartalmat, és ellenőrizniük kell, hogy áruik szerepelnek-e a proklamáció mellékletében. Az USA-ba közvetlenül értékesítő webáruházaknak 2025. augusztus 29-ig egyeztetniük kell postai és futárszolgálati partnereikkel a vámbeszedés módjáról, a vámteher áthárításáról és a vásárlói tájékoztatásról. Indokolt felülvizsgálni az árképzést és az általános szerződési feltételeket. Érdemes figyelemmel kísérni az amerikai vámhatóság végrehajtási iránymutatásait, mert a postai küldemények új vámkezelési eljárását még ki kell alakítania.

Vámköteles lesz minden amerikai webshop-küldemény, drágul a rézexport

Augusztus 29-től minden USA-ba küldött csomag vámköteles, augusztus 1-jétől pedig 50 százalékos vám terheli a réztermékek réztartalmát. A két döntést az amerikai elnök július 30-án írta alá.

Megszűnik a kis értékű küldemények vámmentessége, így az amerikai vevőknek közvetlenül értékesítő webáruházak minden csomagja után vámot kell fizetni. Postai küldeményeknél a szállító fél év átmeneti időre küldeményenkénti fix vámot is választhat, ami uniós áruknál 80 dollár. A hat hónap után kizárólag az áru értéke alapján, a származási országra irányadó tétellel számított vám alkalmazható.

A félkész és réz-intenzív termékeknél az 50 százalékos vám csak a réztartalom értékét terheli, ezért a réztartalmat kilogrammban be kell vallani. A finomított rezet a vám nem érinti, a gépjárművekre és alkatrészeikre már kivetett vámmal érintett termékeket pedig nem sújtja kettős teher. A megfizetett rézvám visszatérítése kizárt.

Az érintett cégeknek érdemes felmérniük termékeik réztartalmát, egyeztetniük futár- és postai partnereikkel, és szükség esetén módosítaniuk áraikat és vásárlói tájékoztatójukat. Az amerikai vámhatóság a postai küldemények új vámkezelési eljárását még ezután alakítja ki, ezért a részletszabályokat folyamatosan figyelni kell.

EU: két évvel később kezdődik az akkumulátorokra vonatkozó kellő gondossági kötelezettség

2025. augusztus 1.

Jogforrás és hatály

Az Európai Parlament és a Tanács 2025. július 18-án elfogadta az (EU) 2025/1561 rendeletet, amely az elemekről, illetve akkumulátorokról és a hulladékelemekről, illetve -akkumulátorokról szóló (EU) 2023/1542 rendelet (akkumulátorrendelet) 48. cikkét módosítja. A rendelet az Európai Unió Hivatalos Lapjában 2025. július 30-án jelent meg, és a 2. cikk szerint a kihirdetését követő napon, 2025. július 31-én lépett hatályba. A rendelet teljes egészében kötelező és közvetlenül alkalmazandó, így nemzeti átültetést nem igényel. A jogalkotók a sürgősségre tekintettel a nemzeti parlamentek számára előírt nyolchetes időszak alól is kivételt tettek (9. preambulumbekkezdés).

A szabályozás lényege

Az akkumulátorrendelet 48. cikk (1) bekezdése szerint az elemeket, illetve akkumulátorokat forgalomba hozó vagy üzembe helyező gazdasági szereplőknek kellő gondossági politikát kell kidolgozniuk és végrehajtaniuk a kobalt, a természetes grafit, a lítium és a nikkel beszerzésével, feldolgozásával és kereskedelmével összefüggő társadalmi és környezeti kockázatokra. A módosítás a kötelezettség alkalmazásának kezdőnapját 2025. augusztus 18-ról 2027. augusztus 18-ra halasztja (1. cikk a) pont), a Bizottság iránymutatásának közzétételi határidejét pedig 2025. február 18-ról 2026. július 26-ra módosítja (1. cikk b) pont), összhangban a fenntarthatósági átvilágításról szóló (EU) 2024/1760 irányelv szerinti iránymutatásokkal. A halasztás indoka a preambulum szerint a geopolitikai helyzet miatti nyersanyag-beszerzési nehézség, valamint az, hogy a harmadik fél általi ellenőrzést végző bejelentett szervezetek kijelölése a vártnál lassabb. A kötelezettségek tartalma nem változik: továbbra is irányítási rendszert, kockázatkezelési tervet, bejelentett szervezet általi ellenőrzést és éves nyilvános jelentést kell biztosítani (49–52. cikk), az igazoló dokumentációt pedig 10 évig meg kell őrizni (48. cikk (3) bek.).

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

A kötelezettség azokat a gazdasági szereplőket érinti, amelyek elemeket, illetve akkumulátorokat hoznak forgalomba vagy helyeznek üzembe az uniós piacon, kivéve a 47. cikk szerint azokat, amelyek nettó árbevétele nem érte el a 40 millió eurót, és amelyek nem tartoznak ezt a küszöböt összevontan meghaladó csoportba. Magyarországon ez elsősorban az akkumulátorgyártó és -összeszerelő vállalatokat, a járműipari szereplőket, valamint az akkumulátort tartalmazó termékeket importáló nagyobb forgalmazókat érinti. A halasztás két év többletidőt ad az ellátási lánc feltérképezésére és a beszállítói szerződések átalakítására, a megfelelési költségek egy része így későbbre toródik. Nem kell alkalmazni a kötelezettséget a korábban már forgalomba hozott, újrahasználatra előkészített vagy újragyártott akkumulátorokra sem.

Teendők és határidők

Az érintett vállalkozásoknak nem célszerű felfüggeszteniük a megkezdett felkészülést: a 2027. augusztus 18-i alkalmazási kezdőnapig ki kell építeniük a kellő gondossági politikát, a nyomonkövethetőségi rendszert és a panaszkezelési mechanizmust, és meg kell állapodniuk egy bejelentett szervezettel az ellenőrzésről. A Bizottság 2026. július 26-ig közzéteendő iránymutatását érdemes figyelemmel kísérni, és a beszállítói szerződésekbe már most beépíteni a kockázatkezelési elvárásokat, valamint a 40 millió eurós küszöb csoportszintű teljesülését is ellenőrizni.

Két év haladék az akkumulátoripari ellátáslánc-átvilágításra

Az akkumulátorokat forgalomba hozó vállalkozásoknak 2025 augusztusa helyett csak 2027. augusztus 18-tól kell alkalmazniuk a nyersanyagokra vonatkozó kellő gondossági kötelezettséget. Az uniós rendelet július 31-én hatályba lépett.

Az uniós akkumulátorrendelet előírja, hogy a gyártók és forgalmazók vizsgálják a kobalt, a grafit, a lítium és a nikkel beszerzésének emberi jogi és környezeti kockázatait, és ezt független szervezettel ellenőriztessék. A halasztást a nyersanyagpiaci bizonytalanság és az ellenőrző szervezetek kijelölésének késése indokolta.

A kötelezettség az évi 40 millió eurónál nagyobb árbevételű, illetve ilyen csoportba tartozó vállalkozásokat érinti, így a hazai akkumulátorgyártókat és járműipari beszállítókat is. A tartalmi követelmények nem változtak, csak a kezdőnap tolódott el. A felújított, újragyártott vagy új célra átalakított, korábban már forgalomba hozott akkumulátorokra a kötelezettség nem vonatkozik.

A haladék nem jelenti, hogy a felkészülés várhat. Az ellátási lánc feltérképezése, a beszállítói szerződések módosítása és az ellenőrző szervezet kiválasztása hosszabb folyamat. A Bizottság 2026. július 26-ig ad ki iránymutatást, amely a gyakorlati megvalósítást segíti. Az igazoló dokumentumokat az utolsó érintett termék forgalomba hozatalától számítva tíz évig meg kell őrizni.

EU: bizottsági ajánlás a kkv-k önkéntes fenntarthatósági beszámolási standardjáról (VSME)

2025. augusztus 6.

Jogforrás és hatály

Az Európai Bizottság 2025. július 30-án C(2025) 4984 számon elfogadta az (EU) 2025/1710 ajánlást a kis- és középvállalkozásokra vonatkozó önkéntes fenntarthatósági beszámolási standardról, amely az Európai Unió Hivatalos Lapjának L sorozatában 2025. augusztus 5-én jelent meg. Az ajánlás I. melléklete tartalmazza az EFRAG által kidolgozott VSME-standardot, a II. melléklet pedig gyakorlati útmutatót ad az alkalmazáshoz. Az ajánlás jogilag nem kötelező aktus, kötelezettséget nem keletkeztet, hatálybalépési időpontja sincs, de iránymutatóként szolgál a fenntarthatósági adatkérések egységesítéséhez. A Bizottság a kezdeményezést a 2023. évi kkv-segélycsomag és a 2025. évi egységes piaci stratégia részeként fogadta el (15. preambulumbekkezdés).

A szabályozás lényege

Az ajánlás 1. pontja szerint a tőzsdén nem jegyzett kkv-k és mikrovállalkozások, ha önkéntesen fenntarthatósági információt szolgáltatnak, ezt az I. melléklet szerinti standard alapján tegyék. A standard két modulból áll: az alapmodulból és az átfogó modulból; az alapmodul szerinti beszámolás az átfogó modul előfeltétele, a mikrovállalkozások számára pedig az alapmodul célmegközelítés, amelyet nem kell teljes egészében alkalmazniuk (11. preambulumbekkezdés). A modulok többek között az energiafelhasználásra, az 1. és 2. alkalmazási körbe tartozó üvegházhatásúgáz-kibocsátásra, valamint a levegő-, víz- és talajszennyezésre vonatkozó közzétételeket tartalmaznak. Az ajánlás 4. pontja szerint a számviteli irányelv (2013/34/EU) 19a. és 29a. cikke hatálya alá tartozó, azaz a CSRD alapján beszámolásra kötelezett vállalkozások az értékláncukban lévő kkv-któl kért adatokat a lehető legnagyobb mértékben a standard szerinti információkra korlátozzák. Az 5. pont ugyanezt ajánlja a pénzügyi vállalkozásoknak, hitelintézeteknek és biztosítóknak. A Bizottság jelezte, hogy az omnibusz-javaslat nyomán a legfeljebb 1000 főt foglalkoztató vállalkozásokra később felhatalmazáson alapuló jogi aktussal elfogadandó önkéntes standard tartalma eltérhet az ajánlástól (14. preambulumbekkezdés).

Érintett vállalkozások és gazdasági hatás

Az ajánlás legnagyobb gyakorlati haszna a nagyvállalatok és a bankok beszállítói, adósai körébe tartozó hazai kkv-k számára jelentkezik, amelyek egyre gyakrabban kapnak eltérő formátumú ESG-kérdőíveket. Az egységes standard csökkentheti a párhuzamos adatszolgáltatás költségét, és a hitelkérelmek, zöld finanszírozási konstrukciók elbírálásánál is hivatkozási alap lehet. A beszámolásra kötelezett nagyvállalatok és pénzügyi intézmények számára az ajánlás azt az elvárást fogalmazza meg, hogy adatkéréseiket a standardhoz igazítsák. Az önkéntes beszámoló emellett a vállalkozás saját fenntarthatósági teljesítményének nyomon követését is segíti, és a Bizottság szerint javíthatja a fenntartható finanszírozáshoz való hozzáférést. A tőzsdén jegyzett kkv-kra az ajánlás nem vonatkozik, mivel rájuk a CSRD külön szabályai irányadók.

Teendők és határidők

Kötelező határidő nincs. A beszállítói és finanszírozói adatkérésekkel érintett kkv-knak érdemes felmérniük, hogy az alapmodul adatai rendelkezésre állnak-e, és célszerű egy, a standardra épülő beszámolót előkészíteniük, amely több partner felé is felhasználható. Az EFRAG honlapján digitális XBRL-sablon és oktatóanyagok érhetők el. A nagyvállalatoknak és bankoknak ajánlott kérdőíveiket a VSME adatpontjaihoz igazítaniuk. Mivel a Bizottság jelezte, hogy a jövőbeli, felhatalmazáson alapuló jogi aktussal elfogadandó standard tartalma az omnibusz-tárgyalások eredményétől függően eltérhet, a jogalkotási folyamatot is célszerű figyelemmel kísérni.

Egységes, önkéntes fenntarthatósági beszámoló kkv-knak

Az Európai Bizottság ajánlása szerint a kkv-k önkéntes fenntarthatósági beszámolója egységes standardra épüljön, a fenntarthatósági jelentésre kötelezett nagyvállalatok és a bankok pedig adatkéréseiket lehetőleg erre korlátozzák.

A július 30-án elfogadott ajánlás az EFRAG által kidolgozott VSME-standardot javasolja a tőzsdén nem jegyzett kis- és középvállalkozásoknak. A standard két modulból áll: egy egyszerűbb alapmodulból és egy bővebb átfogó modulból. A mikrovállalkozások számára az alapmodul is rugalmasan alkalmazható.

A legfontosabb üzenet a beszállítóknak szól: a fenntarthatósági jelentésre kötelezett nagyvállalatok és a pénzügyi intézmények a Bizottság ajánlása szerint a kkv-któl lehetőleg csak a standard szerinti adatokat kérjék. Ez csökkentheti az eltérő ESG-kérdőívek kitöltésének terhet. A hiteligénylésnél és a zöld finanszírozásnál is hasznos lehet, ha a vállalkozás egységes formában tudja bemutatni energiafelhasználását és kibocsátásait.

Az ajánlás nem kötelező, határidőt nem ír elő. Ennek ellenére érdemes egy standard szerinti beszámolót előkészíteni, mert az több vevő és finanszírozó felé is felhasználható. Az EFRAG digitális sablont és oktatóanyagokat is közzétett. A Bizottság jelezte, hogy a jövőben felhatalmazáson alapuló jogi aktussal fogad el önkéntes standardot, amelynek tartalma eltérhet a mostanítól.